

bONUM PUBLICUM

06

A BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
TANSZÉK MEGALAKULÁSA
EGY SIKERTÖRTÉNET
Interjú Dr. Végh Zsuzsannával

22

A LEGSIKEREBB
PROGRAM A MAGYAR
KÖZIGAZGATÁSBAN

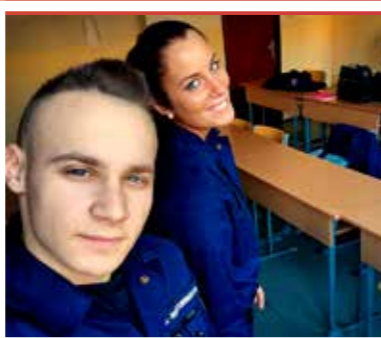
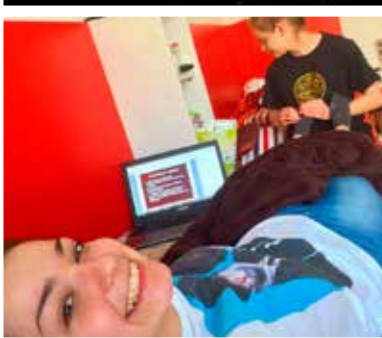
40

„A SKANDINÁV EMBEREK
JOBBAN ODAFIGYELNEK
EGYMÁSRA”
Interjú az Andrassy Egyetem
leköszönő rektorával

az én NKE-M
FOTÓPÁLYÁZAT

GRATULÁLUNK A DÍJAZOTTAKNAK!

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai és Védelmi Kutatóközpontja 2017. március 9-én rendezte meg Afrika és Magyarország 2017-2025 - lehetőségek, trendek és kihívások című konferenciáját. A magyar államapparátus releváns intézményeinek képviselői arról tartottak előadást, hogy milyen folyamatok, lehetőségek és kihívások várhatók hazánk számára az afrikai kontinenssel kapcsolatban, elsősorban a gazdaság és a biztonság területén.

A Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék megalakulása egy sikertörténet – Interjú Dr. Végh Zsuzsannával

Képzés és továbbképzés közös szervezetben

5 éves fennállását ünnepelte az NKE

Húsvét a világ körül

TARTALOM 2017. ÁPRILIS

02	MOZAIK	22	A LEGSIKERESEBB PROGRAM A MAGYAR KÖZIGAZGATÁSBAN	38	KUTATÁS A TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSÉÉRT
06	A BEVÁNDORLÁSI ÉS ÁLLAMPOLGÁRSÁGI TANSZÉK MEGALAKULÁSA EGY SIKERTÖRTÉNET – INTERJÚ DR. VÉGH ZSUSZANNAVAL	24	KÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS KÖZÖS SZERVEZETBEN	40	„A SKANDINÁV EMBEREK JOBBAN ODAFIGYELNEK EGYMÁSRA” – INTERJÚ PROF. DR. MASÁT ANDRÁSSAL, AZ ANDRÁSSY EGYETEM LEKÖSZÖNŐ REKTORÁVAL
11	S ÉVES FENNÁLLÁSÁT ÜNNEPELTE AZ NKE	26	A HATÁRRENDEZETI TISZTKÉPZÉS NEGYEDSZÁZADA	44	KARCOLATOK A KÖNYVTÁRBÓL
15	NÉVADÓ ÜNNEPSÉG ÉS SZENTMISE A KÁPOLNÁBAN	29	VEZETŐKÉNT IS ÓRÓK SZERELEM MARADT SZÁMÁRA A REPÜLÉS – OROSZ ZOLTÁN ALTÁBORNAGGYAL BESZÉLGETTÜNK	47	AZ RTK HALLGATÓI GYŐZELMET ARATTAK A NEMZETI KIBERVERSENYEN
16	MILYEN A JÓ CÉGNÉV?	33	MAGYARORSZÁG ISMÉT AFRIKA FELÉ FORDUL	50	HÚSVÉT A VILÁG KÖRÜL
18	40 ÉVE ÁLLT HELYRE A SPANYOL-MAGYAR DIPLOMÁCIA	35	MŰLT-JELEN-JÖVŐ A BAJAI VÍZÉPÍTÉSI ÉS VÍZGAZDÁLKODÁSI INTÉZETBEN	53	ÜVEGHÁZ – KÖVETSÉG ÉS BÚVÓHELY
20	MEGTARTOTTA AKADÉMIAI SZÉKFOGLALÓJÁT AZ NKE PROFESSZORA			56	AJÁNLÓ

Adományozók fala a Ludovikán

Az egykori Ludovika Akadémia létrehozását anyagilag is támogatók nevei láthatók az Adományozók Falán, amelyet a március 15-i nemzeti ünnep alkalmából rendezett megemlékezésen avattak fel az egyetem Ludovika Főépületében. „Mi vagyunk azok, akik a Ludovika Akadémia örökségét tovább vihetjük” – mondta beszédében Prof. Dr. Patyi András. Az NKE rektora emlékeztetett, hogy az Adományozók Falán olvasható, a Ludovika Akadémia létrehozásáról szóló 1808. évi VII. törvénycikkben mindazok nevei szerepelnek, akik pénzádományt támogatták az akadémia létesítését. „Nemcsak az arisztokrácia felső rétege járult hozzá mindehhez, hanem az alsóbb társadalmi osztályokban élők közül is többen, komoly összegekkel támogatták a nemes kezdeményezést” – fogalmazott a rektor. Patyi András szerint az Adományozók Falának létrehozásával nem a felajánlott pénzt, hanem magát a szándékot, a hazaszeretetet, a nemzet szeretetét ünnepeljük. Hozzátette azt is, hogy az adományozók számára annyira fontos volt a magyar nyelvű honvédtisztképzés ügye, hogy erre vagyonuk egy részét ajánlották fel úgy, hogy akkor még nem is lehettek biztosak az intézmény felépítésében. Erre aztán várni is kellett néhány évtizedet, mint ahogy maga az intézmény működése is csak a kiegészítést követően, 1872-ben kezdődhetett meg. Az NKE rektora azt is elmondta, hogy az akadémia létrehozására a törvényben felsorolt

felajánlások mellett továbbiak is érkeztek, így például gróf Buttler Jánosé, aki a legnagyobb adománytevő volt, de a vármegyék is egy emberként álltak a kezdeményezés mellé. „Ma azért dolgozhatunk ebben az épületben, mert ezek az emberek adományoztak egy szent cél érdekében” – fogalmazott Patyi András.

ENSZ-missziót modelleztek a Fourlog 2017 gyakorlaton

Ausztriában, Magyarországon és Csehországban is zajlott a Fourlog 2017 logisztikai kiképzési gyakorlat. A magyarországi szakasz március 20-án fejeződött be Budapesten, az egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán. A programban egy klasszikus, ENSZ-felhatalmazáson alapuló béketámogató műveletet modelleztek: a kontingens feladata a szemben álló

felek szabadcsapatainak lefegyverzése, a fegyverek begyűjtése, a tűzszüneti megállapodás betartatása, illetve bármely külső fél fegyveres támogatásának megakadályozása volt. Az idei Fourlog menetrendjének első szakasza március 12–16. között zajlott Bécsben, illetve Zwölfaxingban, a Bundesheer 33. Könnyű Lövészszázalójánál. Itt a kiképzésben részt vevő állomány gyakorlati felkészítésen vett részt a modellezett béketámogató művelet végrehajtására. A budapesti etapon a forgatókönyvben szereplő, fiktív hadműveleti terület logisztikai szemrevételezése történt meg négy fővárosközeli település – Érd, Veresegyház, Szentendre, Vecsés – önkormányzata, illetve az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis logisztikai szakállománya bevonásával. Emellett a hallgatók helyzetközléseken alapuló, logisztikai támogatással összefüggő gyakorlati szakfeladatokat dolgoztak ki tantermi körülmények között. A gyakorlat március végén zárult a Brnói Védelmi Egyetemen, illetve a Cseh Haderó szárazföldi haderőnemének kiképzőbázisán, Vsykovban.

Újabb egyetemi tanárok az NKE-n

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem három oktatóját, Dr. Fantoly Zsanettet, Dr. Kóródi Gyulát és Dr. Horváth Attilát az emberi erőforrások minisztere javaslatára március 20-ával egyetemi tanárrá nevezte ki Áder János köztársasági elnök. Fantoly Zsanett jelenleg a Rendészettudományi Kar Bűnügyi Tudományok Intézete Büntetőeljárásjogi Tanszékének vezetője. Tudományos szakterülete a büntetőjog és a büntetőeljárás-jog, amelynek keretében részletesebben is foglalkozik például a büntetőeljárás hatékonyságával, a jogi személy büntetőjogi felelősségével és a halálbüntetés kérdésével is. Kóródi Gyula tűzoltó alezredes, üzemorvos, neurológus. A Hadtudományi Doktori Iskola és a Rendészettudományi Doktori Iskola oktatója, a Katonai Műszaki Doktori Iskola témavezetője. Szűkebb kutatási területe a katasztrófa-orvostan. Horváth Attila, az NKE Állam- és Jogtörténeti Intézetének vezetője, alkotmánybíró. Kutatási területei közé tartozik többek között a magyar történeti alkotmány és a magyar magánjog története. Számos tanulmányában foglalkozott az 1956-os forradalom jog- és alkotmánytörténeti aspektusaival, illetve a forradalmat követő megtorlásokkal. Tagja az 1956-os Emlékbizottság történész munkacsoportjának is. Eddigi munkáját már több rangos kitüntetés is fémjelzi, így például megkapta a Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt kitüntetését vagy a Széchenyi Társaság Széchenyi-díját is.

Állami kitüntetés az NKE főtitkárának

A Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat állami kitüntetésben részesült nemzeti ünnepünk alkalmából Dr. Horváth József. Az elismerést Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter adta át az NKE főtitkárának. Az állami elismerés átadásakor elhangzott, hogy Horváth József sokrétű felsőoktatási tapasztalattal rendelkezik szabályozási, jogalkalmazási, intézményfejlesztési és vezetési

területen egyaránt. Fontos szerepe volt az NKE létrehozásának előkészítésekor az állam számára kiemelt jelentőségű jogelőd intézmények hatékony integrációjában, az intézmény alapításában, majd működtetésében, amivel jelentősen hozzájárult a magyar felsőoktatás sajátos jellemzőkkel bíró, egyedülálló intézményi modelljének sikeréhez. Emellett az NKE Gazdasági Előkészítő Bizottságának elnökeként az egyetem gazdasági és költségvetési tervezését is irányította. Főtitkárként

2012 óta rendkívül széles feladat- és hatáskört lát el, így munkájának része többek között az intézmény általános működési rendjének szabályozása, végrehajtásának irányítása, valamint a jogi és közbeszerzési feladatok koordinálása és felügyelete is. Horváth József felelős a Ludovika Projekt irányításáért és felügyeletéért is, jelentős érdeme van a Ludovika Campus fejlesztésének eddigi eredményeiben is.

További díjak eltörlése várható

A díjeltörlő program folytatódik, a Miniszterelnökség már elkezdte az újabb költségcsökkentés lehetőségének vizsgálatát – erről Kovács Zoltán, a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára beszélt az egyik országos napilapnak. Március 16-án hatályba lépett az állami rezsicsökkentés második fázisa: húsz hatósági díj és illeték szűnt meg. Ebből tizenöt tétel eltörlése a magánszemélyek életét teszi könnyebbé, öt megváltoztatása a vállalkozások dolgát egyszerűsíti. A változtatások a családok zsebében évente 10-11 milliárd forintot hagynak, a gazdasági szereplők terhei pedig 3-4 milliárd forinttal csökkennek – emelte ki az államtitkár. Az állami költségeltörlési program a jövőben is folytatódni fog. Kovács Zoltán elmondta, hogy mivel más visegrádi országokban jelentősen alacsonyabban az autósokat terhelő bürokratikus és anyagi terhek, a kormány vizsgálja azok csökkentésének lehetőségeit. A területi közigazgatásért felelős államtitkár kiemelte, az ügyben széles körű társadalmi, szakmai egyeztetés lesz, az autósok érdekei mellett ugyanis sok szempontra kell ügyelni, például a környezetvédelemre és a közlekedés biztonságára.

A szövetség erejét mindig az emberek adják

Szemléletváltásra, rugalmasságra és összehangoltságra van szükség ahhoz, hogy a NATO megfelelően tudja kezelni a modern biztonsági kihívásokat – mondta március 22-én, a Nemzeti Közszerződési Egyetemen tartott előadásában Manfred Nielsen tengernagy, a NATO Transzformációs Parancsnokságának parancsnokhelyettese, aki a Budapesten folyó NATO Transzformációs Szeminárium vendégeként érkezett hazánkba. Az egyetemen tartott előadás során a tengernagy elmondta: a szövetség váratlan és példátlan kihívásokkal néz szembe az euroatlanti régióban az utóbbi években, ahol ráadásul több irányból, több szereplő által fenyegetik. A szervezett bűnözés, a klímaváltozás és a gazdasági instabilitás csak tovább nehezítik a helyzetet, ráadásul a technológiai forradalom következtében a biztonsági környezet gyorsabban változik, mint korábban bármikor a történelemben. Ugyanígy újszerű kihívások elé állítják a szervezetet az állami és nem állami szereplők irányából érkezett hibrid fenyegetések is. Manfred Nielsen tengernagy elmondta: ahhoz, hogy a NATO továbbra is hatékony és releváns tényező maradjon, illetve felkészülten fogadja a kihívásokat, alkalmazkodnia kell a modern kor

követelményeihez. A tengernagy arra biztatta a hallgatókat: legyenek mindig kíváncsiak, kezdeményezők és kockázatvállalók, hiszen egy szövetség erejét sosem maga a szervezet, hanem az azt alkotó emberek adják.

A lengyel KSAP delegációjának látogatása az NKE-n

A lengyel közszerződési képzés egyik jeles intézménye, a Lech Kaczyński National School of Public Administration (KSAP) látogatott az NKE-re március elején. Az 1991-ben

létrehozott intézmény feladata olyan köztisztviselők képzése és felkészítése, akik szakértelemmel, politikailag semleges, kompetens, hatékony és kiszámítható módon látják el a rájuk bízott feladatokat. Továbbá célja még olyan közigazgatási szakemberek képzése, akik felelősséggel intézik az ország ügyeit, érzékenyen reagálnak a polgárokat foglalkoztató kérdésekre, szakmailag felkészültek, és nemzetközi környezetben is tudnak dolgozni. Az intézmény végzett hallgatói automatikusan köztisztviselővé válnak, nem szükséges számukra a szokásos közszerződési vizsgák letétele. A delegáció tagjai azzal a szándékkal érkeztek az NKE-re, hogy megismerkedjenek azokkal a tapasztalatokkal, amelyek az NKE létrehozását indokolták. Az egynapos találkozó végén a két intézmény között több együttműködés körvonalazódott, például egy magyar-lengyel workshop megtartása közszerződési etika vagy kibebiztonsági témakörben. Az NKE a közép- és kelet-európai közszerződési összehasonlító kutatásokról kíván egy könyvet kiadni, amelynek szerkesztőbizottságába egy lengyel kollégát is meg szeretne hívni. Felmerült továbbá egy közös MPA program indítása is.

Nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlaton az NKE hallgatói

A Nemzeti Közszerződési Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet három hallgatója is részt vesz – a HUSZÁR közepes kategóriájú városi kutató-mentő csapat tagjaként – az Észtországban rendezett EU-MODEX nemzetközi gyakorlaton.

A gyakorlat egy földrengés sújtotta országot modellez, ahol a szökőár következtében súlyos károk keletkeztek az infrastruktúrában. A nemzeti erők saját maguk nem képesek megbirkózni az eseményekkel, ezért nemzetközi segítséget kérnek. Erre válaszul küldte hazánk a HUSZÁR közepes kategóriájú csapatot, amelynek tagjai között az NKE három hallgatója is helyet kapott. Molnár Ferenc c. t. t. zls, Lóczy Bertalan és Varga Mihály Sebestyén hallgatók megérkezésük után a mentési műveletek koordinációjába kapcsolódtak be. Ennek részeként támogatták a vezetési törzs munkáját, és tolmácsolási feladatokat is kaptak. A HUSZÁR kutató-mentő csapat a gyakorlaton önállóan, valamint az észt, cseh, osztrák és svéd egységekkel együttműködésben is tevékenykedett. Az egymásra épült mentési munkálatok folyamatos koordináció mellett, hat területen történtek. A magyar kontingenst a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatóhelyettese vezette.

Szélesedik az elektronikus eljárások köre a bíróságokon

Felgyorsult a bíróságokon az elektronikus eljárások elterjedése, alkalmazásuk a civilisztikai perek mellett a büntetőügyekben is bővül. Az elektronikus eljárások eddig jellemzően a polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági perekben terjedtek el. Míg 2013-ban 306 elektronikus beadvány érkezett a bíróságokhoz, 2016 második felében a számuk már meghaladta a 94 ezret. Az e-kapcsolattartást a várhatóan jövő év elején hatályba lépő új büntetőeljárás törvény alapján fejlesztik jelentősebben. A távmeghallgatás feltételeit a Belügyminisztérium által koordinált projekt keretében büntetés-végrehajtási intézetekben és 72 tárgyalóteremben teremtik meg. Ennek köszönhetően személyes jelenlét nélkül is meg lehet majd hallgatni az eljárások résztvevőit, amire most csak szűk körben van lehetőség. Tervezik azt is, hogy a tárgyalások kép- és hangfelvétele részben vagy teljesen pótolja majd az írásos jegyzőkönyvet. A polgári perrendtartásról szóló törvényben már szerepel ez az eljárás.

Előadás-sorozat a Kúrián az információs társadalom jogra gyakorolt hatásáról

Adatbázisok és az információs társadalom változásainak hatása a joggyakorlatra és bírói munkára címmel tudományos rendezvény-sorozat indult március végén a Kúrián. Az előadók többek között az adatbázisok, az elektronikus eljárások, az interneten elkövetett személyiségi jogi jogsértések, az internetes vásárlások, a távmunka, a távszerződések jogi megítélésének nehézségeit járják körül havi rendszerességgel, de szó lesz az elektronikus pénz és a vezető nélküli autók használatából adódó problémákról is. Az előadás-sorozatnak egyrészt az a célja, hogy a szakemberek a jogilag már többé-kevésbé rendezett kérdések alapos áttekintése mellett a formálódó problémákat is

feltérképezhessék, továbbá az, hogy a bírák és az igazságszolgáltatásban részt vevők behatóan megismerkedjenek az információs világ kihívásaival, példákkal találkozzanak, és válaszokat találjanak az ezzel kapcsolatos problémákra. A következő előadásokra április végén és májusban kerül sor. Az őszi folyamán pedig a technológiai fejlődés jogra, bíróságokra gyakorolt hatásának próbálnak utánajárni.

A Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék megalakulása egy sikertörténet

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A rendkívüli méreteket öltő tömeges migráció, az újkori vagy modern kori népvándorlás súlyos kihívásokat jelent nemcsak az Európai Unió, de az egész világ számára is, így az elmúlt években a biztonság felértékelődött. Dr. Végh Zsuzsannával, a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal főigazgatójával beszélgettünk a migráció és a terrorizmus kapcsolatáról, a megoldási lehetőségekről és Európa jövőjéről, valamint arról, hogy mi hívta életre a Rendészettudományi Karon a Bevándorlási és Állampolgársági Tanszékét, amelynek megalakulását sikertörténetnek nevezte.

○ A Rendőrtiszti Főiskola (RTF) egykori hallgatójaként rendészeti igazgatás szakirányon végzett. Milyen emlékei vannak erről az időszakról?

Végh Zsuzsanna: Szívesen emlékszem vissza erre az időszakra, hiszen akkor fiatal voltam, tele világmegváltó gondolattal. A Rendőrtiszti Főiskola sok új ismeretet adott, a későbbiek során az élet pedig bebizonyította, hogy minden ott megszerzett tantárgyi ismeret elsajátítására szükség volt, ezeket ugyanis nagyon jól tudtam hasznosítani később a jogi egyetemen is. Már a főiskolai évek alatt elhatároztam, hogy szeretnék továbbtanulni. Az Igazgatásrendészeti Csoportfőnökségen olyan munkakörbe kerültem, ahol panaszügyekkel és másodfokú ügyekkel foglalkoztam. Azért jelentkeztem a főiskolai diploma

megszerzését követően rövid időn belül a jogi egyetemre, mert a munkámhoz elengedhetelenné vált a jogi ismeretek mélyebb elsajátítása. Esti tagozaton végeztem, napközben dolgoztam, este a kicsi gyermekeimmel foglalkoztam, majd utána tanultam.

○ A Belügyminisztérium Idegenrendészeti és Menekültügyi Osztályának vezetőjeként milyen kihívásokkal kellett szembenéznie a munkája során?

V. Zs. Ennek az osztálynak az életre hívását az indokolta, hogy szükségessé vált egy új migrációs struktúra kialakítása, amelyhez természetesen a jogi alapokat is meg kellett teremteni. Az osztály rövid ideig létezett, hiszen fő feladatát teljesítette, ugyanis előkészítette azokat a jogszabályokat, amelyek

»

Dr. Végh Zsuzsanna

Kedvenc film • Fellini: Országúton

Kedvenc könyv • Mostanában a verseskötetek

Kedvenc zene • Komolyzene, Chopin zongoraművei

a szervezeti változáshoz elengedhetetlenek voltak, emellett a működéshez szükséges feltételrendszert is kidolgozta.

○ **Mi hívta életre a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalt 2000-ben?**

V. Zs. Az Európai Unióhoz való csatlakozás folyamatában világgossá vált, hogy a migráció kérdése előtérbe fog kerülni. Már akkor egyértelmű volt, hogy az Európai Unió a csatlakozás feltételeként elvárja egy olyan migrációs szervezet kialakítását, amely képes a közösségi vívmányokat hatékonyan végrehajtani az Európai Unió migrációs politikájának érvényre juttatása érdekében. Ebben az időszakban Magyarországon rendkívül tagolt volt az intézményi rendszer, ugyanis migrációs vagy azzal szorosan összefüggő feladatokkal több szervezet is foglalkozott. A rendőrség mellett idegenrendészeti feladatot látott el az akkor még létező Határőrség, önállóan működött a Menekültügyi és Migrációs Hivatal, amelynek szintén volt idegenrendészeti jogköre, az Állampolgársági Főosztály belügyminisztériumi szervként látta el munkáját. Minden szervezet érthetően a sajátos szervezeti célkitűzései és érdekei mentén, sokszor párhuzamosan végezte a munkáját. Nyilvánvalóvá vált, hogy ez így nincs rendjén, ezért megszületett a kormányzati döntés a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal létrehozásáról. Az új intézmény 2000. január 1-jén kezdte meg a működését, de az országos struktúra kiépítése csak több lépcsőben, két év alatt valósulhatott meg.

○ **Tizenhét éve Ön vezeti a szervezetet. Hogyan tudná összegezni ennek az időszaknak a sikereit?**

V. Zs. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy a kezdeti nehézségek ellenére ez a szervezet kiépült és megszilárdult. Az egyébként nagyon elkötelezett állomány bebizonyította, hogy válsághelyzetekben is képes helytállni. Kihívásokban az elmúlt tizenhét év alatt bőven volt részünk, hiszen minden évben adódott olyan feladat, amelynek a megoldása fokozott erőfeszítést, jelentős túlmunkavégzést és sokszor szervezeti átalakításokat igényelt. Azok az értékelések, amelyek egy-egy év végén elhangzottak kormányzati szinten, igazolták, hogy helyes döntés volt annak idején a szervezet létrehozása. Egyenrangú partnerei vagyunk az uniós tagállamokban működő menekültügyi és idegenrendészeti feladatokat ellátó szervezeteknek, és a hivatal ma már nagyon jó és széles körű nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Számos migránsokat kibocsátó vagy a beutazások szempontjából frekventált országban jelen vannak munkatársaink, akik beutazásokat megelőző fontos szűrő-, ellenőrző feladatokat látnak el, munkájukkal jelentősen hozzájárulva a kockázatok csökkentéséhez.

○ **2017. január 1-jétől a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalt vezeti. Mennyiben változott a szervezet hatásköre?**

V. Zs. Kormányzati döntés eredményeként elkerült a hivataltól az állampolgársági szakterület, amit természetesen fájjalok,

mivel ez egy szép szakmai területe volt az intézményünknek. Rengeteg munkát végeztünk ezen a szakterületen, hiszen amikor 2010-ben életbe lépett az egyszerűsített honosítás jogintézménye, évente százazres nagyságrendben érkeztek honosítási kérelmek. Az elmúlt évek során több mint 900 ezer ember honosítási kérelmében jártunk el, és készítettünk elő döntési javaslatot. Sok esetben szélesebb összefogásra is szükség volt a hivatali szervezeten belül, mivel nem győzte az Állampolgársági Igazgatóság önmagában a kirívó mértékű feladat ellátását, ezért sokszor más központi egységek és a regionálisan működő területi szerveink munkatársait is mozgósítottuk. Szoros összefogással és egységes tenni akarással értük el az eredményeinket. Fáj a döntés azért is, mert olyan vezetők és munkatársak kerültek el a hivataltól, akikkel már sok éve együtt dolgoztunk, de akiről tudom, hogy az új szervezetüknél is eredményes munkát fognak végezni.

○ **2012-ben Rendészettudományi Karrá alakult az RTF, amelynek Bevándorlási és Állampolgársági Tanszéke idén ötéves lett. Elégedett a kibocsátott hallgatókkal?**

V. Zs. Nagyon elégedett vagyok. Évente értékeljük az eredményeket, meghatározzuk az irányokat, amelyek mentén változtatni szükséges annak érdekében, hogy azok a hallgatók, akik kikerülnek az iskolapadból és hozzánk jönnek dolgozni, minél eredményesebben és minél gyorsabban tudjanak bekapcsolódni a szakmai munkába. Azt tapasztaljuk, hogy kiváló elméleti

felkészültséggel rendelkeznek, amit nagyon fontosnak tartok, olyan elméleti ismereteik vannak, amelyek segítségével más felsőfokú oktatási intézményben végzett pályakezdőkhöz képest gyorsabban válnak alkalmassá a feladatok

ellátására. A gyakorlati kérdések oktatására kellene nagyobb hangsúlyt fektetni, most kicsit másként is készülünk a szakmai gyakorlatok megszervezésére, mint a korábbi időszakban.

○ **Miért tartották fontosnak, hogy a Rendészettudományi Karon kapjon helyet a Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék, a képzés?**

V. Zs. Már hosszú évekkkel ezelőtt arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ez egy speciális szakterület, amely speciális ismereteket igényel, ezért fontos az ennek megfelelő oktatás. Amikor a Rendőrtisztviselői Főiskolán az idegenrendészeti vagy akár a menekültügyi szakmai tantárgyakat oktatták, megkaptam ugyan a megfelelő tudásanyagot, de ma már sokkal többre van szükség ahhoz, hogy valaki átlássa ezt a szerteágazó, sok problémával terhelt területet, különösen napjainkban.

A képzés megvalósulása egy sikertörténet, mindig büszkén meg is osztom ezt minden egyes nemzetközi tárgyalás során a partnerekkel, akik szeretnék hallgatókat küldeni a tanszékünkre. Nyilván, ez akkor valósulhat meg, ha egy angol nyelvű képzés is elindul, de a külföldi szakemberek már most elismeréssel szólnak az oktatás területén elért eredményekről.

○ **Az elmúlt évben a biztonság felértékelődött, hiszen a modern kori népvándorlás súlyos kihívásokat jelent. Az illegális migráció további erősödésére számít az idén a Migrációkutató Intézet. Ön is ezzel számol?**

V. Zs. Ez olyan súlyos probléma, amely nemcsak Európát, hanem szinte az egész világot érinti, és amely nem fog egyik pillanatról a másikra megoldódni. Vannak törekvések a folyamat megállítására, ezek azonban legfeljebb csak fékezik az áramlás mértékét. Ha nem történik komoly változás az Európai Unió migrációs politikájában, akkor hosszú távon együtt kell élnünk ezzel a nemkívánatos helyzettel. A közös európai menekültügyi rendszer az, amelynek elvileg alapul kellene szolgálnia a migrációs szervezetek munkájához, olyan zsinórmértéknek kellene lennie, amelyhez az uniós elvárása szerint minden tagállamnak igazodnia kell. De ennek szabályrendszere migrációs szempontból

konzolidált időszak terméke, és nem tud megfelelő választ adni a mai kihívásokra, ezért nem is lehet hatásosan alkalmazni. Szakmai körökben mindenki megfogalmazza a kritikáit, a nemzeti szabályok feszegetik a határokat a saját érdekek érvényesítése érdekében, ami nagyon fontos, hiszen az illegális migrációval összefüggésben súlyos biztonsági kérdésekről is beszélünk ma már. Ha az Európai Unió nem mutat kellő rugalmasságot a tekintetben, hogy ezeket a szabályrendszereket nagyon gyorsan megváltoztassa, akkor sokáig napirenden lesz ez a súlyos kérdés. Nyilatkozatok hangzanak el az olaszországi helyzettel kapcsolatban, legalább 200 ezer migránsra számítanak ebben az évben. Én is többször megfogalmaztam már konferenciákon, hogy mennyire sérülékeny az EU-török megállapodás, ezt láthatjuk az elmúlt napok eseményei kapcsán. A balkáni útvonal lezárása – elsősorban nemzetállami intézkedések nyomán – megtörtént, de azért még mindig nagy számban érkeznek illegálisan a migránsok ezen az útvonalon, többségében persze már nem igazán a háború elől menekülve. Ha Törökország esetleg nem tartja be a vállalásait, újra nehéz helyzet állhat elő. Bár úgy gondolom, hogy Magyarország a külső határvédelem megerősítésével sokat tett annak érdekében, hogy ne csak hazánk, hanem más tagállamok tekintetében is csökkenjenek a kockázatok.

○ **Főigazgató asszony gondolta volna 2015-ben, hogy ennyire elhúzódó válságra kell számítani?**

V. Zs. Őszintén szólva, igen, mert a migrációs gondok már sokkal korábban felmerültek, viszont láthatóan elmaradtak a szükséges intézkedések. 2015-ben egyértelművé vált, hogy nem áll az uniós rendelkezésére olyan eszköztár, amellyel orvosolni tudta volna a kialakult válsághelyzetet. Régóta járok nemzetközi fórumokra, tagja vagyok az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal Igazgatótanácsának, ahol a migrációs szervezetek első számú vezetői találkoznak egy évben két-három alkalommal, hogy megvitassák az aktuális problémákat, a közös teendőket. Látható, hogy rendkívül lassan halad előre a közös megoldás kimunkálása. Olykor egyes tagállamok még azt is megkérdőjelezzik, hogy jelenleg beszélhetünk-e egyáltalán válsághelyzetről. Nyilván azok a tagállamok, amelyek elkötelezettek a korábbi menekültpolitika, egy nyitott befogadási elveken nyugvó menekültügyi szabályrendszer mellett, nehezen értik meg, hogy most másra van szükség.

○ **A Rendészettudományi Karon megrendezett konferencián legutóbb azt mondta, hogy az útnak induló embereket nem lehet megállítani, csak akkor, ha sikerül megszüntetni a migrációt kiváltó okokat. Lát erre esélyt?**

V. Zs. Van elmozdulás ebben a tekintetben, hiszen az Európai Unió végre egy kicsit hatásosabban kezdett el foglalkozni a külső dimenzió kérdésével, jóllehet, ez évek óta napirenden volt. Különböző támogatások útján, gazdasági fejlesztésekkel,

segélyprogramokkal próbálja segíteni a kibocsátó országokat. Ez lenne a helyes irány. Én is azt vallom, hogy biztonságban, emberi körülmények között legyen joga a hazájában élni minden embernek. A megoldás persze nagyon sok pénzbe kerül, és csak egy hosszú folyamat eredménye lehet. Főként olyan országok esetében adódnak gondok, ahol nincs szilárd kormányzás, választási, törzsi viszályok uralkodnak. Ennek a megoldása az egyik legfontosabb gondunk jelenleg.

○ Egyértelműen kijelenthető, hogy az illegális migráció összefügg a terrorizmussal?

V. Zs. Az illegális migráció és a terrorizmus összefüggéseinek kérdése már a '80-as években is előtérbe került, részese voltam az illegális migrációval foglalkozó több mint harminc országot tömörítő nemzetközi fórumnak, az úgynevezett Budapest Csoportnak. Ennek az volt a feladata, hogy az akkor már eléggé jelentős méreteket öltő illegális migrációval szemben megoldást találjon, hogy olyan ajánlásokat tegyen a kormányok számára, amelyek képesek megfékezni a folyamatot. Már 2001-ben, az Amerikai Egyesült Államokat ért terrortámadások után is tartottunk egy olyan ülést, amelynek egyébként Budapest adott otthont, ahol az volt a fő kérdés, hogy összefügg-e az illegális migráció a terrorizmussal. Sokan élesen felszólaltak az ellen, hogy ezeket bárki is összemossa, hiszen két különböző fogalomról van szó, és nem is szabad együtt emlegetni a két kérdéskört. Mások álláspontja azonban már akkor is az volt, hogy az illegális migráció elősegítheti a terrorizmus terjedését. Elfogadtak egy olyan ajánlást, amely az illegális migráció megfékezését úgy akarta elérni, hogy csökkenteni próbálta a biztonsági kockázatokat. Biometrikus okmányok kiadását javasolta például, célként tűzte ki az embercsempészekkel szembeni szigorú fellépést és egy olyan határellenőrzési rendszer kialakítását, ahol a biztonságot veszélyeztető személyek kiszűrhetők. Sok év telt el azóta, és ezek a kérdések még mindig napirenden vannak. Ma már egyértelművé vált, hogy az illegális migrációval igenis összefügg a terrorizmus, nem lehet szétválasztani a kettőt egymástól. A mi szervezetünknek – együttműködve a nemzetbiztonsági kérdésekért felelős szolgálatokkal – az a feladata, hogy lehetőleg még a tranzitónában kiszűrje azokat a személyeket, akik ebből a szempontból veszélyt jelenthetnek.

○ Valóban Európa jövője forog kockán?

V. Zs. Bizonyos értelemben osztom ezt a véleményt azért, mert maga a schengeni rendszer léte forog kockán. Több tagállam is visszaállította a belső határellenőrzést, ami nyilvánvalóan nehézséget okoz az uniós polgárok számára, hiszen korlátozza a szabad mozgás jogának gyakorlását. Ha újra mindenhol belső határokat építünk, Európa már nem lesz az az Európa, amit megálmodtunk, és amelynek érdekében lényegében létrejött az Európai Unió.

○ A napokban jogi határozatot szigorító módosításokat fogadott el az Országgyűlés a kormány javaslatára. A Parlament döntésével kiegészítette a menedékjogi törvényt a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetre vonatkozó eljárási szabályokkal. Ilyen időszakban menedékjogi kérelmet alapesetben a menekültügyi hatóság előtt személyesen, kizárólag a határon lévő tranzitónában lehet benyújtani, a menedékkérőnek pedig a kérelme jogerős elbírálásáig ott kell várakoznia. Ezt a helyet ez idő alatt csak kifelé – vagyis a most meglévő tranzitónák esetében Szerbia felé – hagyhatja el. Mindez elkerülhetetlenné vált?

V. Zs. Az elkövetkezendő hónapok óriási kihívása az új jogi szabályok alkalmazása lesz. Amikor 2015. szeptember 15-ével megtörtént a külső határ lezárása és megalakultak a tranzitónák, ez egy helyes és elkerülhetetlen intézkedés volt. Jelentős mértékben visszaesett a Magyarországra illegálisan bejutó külföldiek száma, és ezzel összefüggésben a regisztrált menedékjogot kérők száma is csökkent. 2015-ben 400 ezren haladtak át az ország területén illegálisan, több mint 177 ezren nyújtottak be menedékjogi kérelmet, többségükben persze ezzel szerették volna elkerülni az idegenrendészeti jogkövetkezményeket. 2016-ban a menedékkérők száma visszaesett 30 ezer alá, ez óriási különbség, jól látszik, hogy a szerb határszakaszon kiépült jogi és műszaki határzár jelentősen lefékezte az illegális beáramlást, de azért az is kiderült, hogy a rendszer kijátszható. Most az új kihívás az, hogy a közelmúltban elfogadott törvénymódosításokat a gyakorlatban hogyan tudjuk majd a legeredményesebben alkalmazni. A határon történő eljárás szabályainak és az uniós irányelvnek az alkalmazása során láthatóvá vált, hogy miután a sérülékeny csoportba tartozó személyeket, a kisgyerekes családokat, az idős, beteg embereket, a kísértő nélküli kiskorúakat nem lehetett a tranzitónákban elhelyezni, velük szemben nem lehetett a határon történő eljárás szabályait alkalmazni, a nyitott befogadó intézményekbe szállított kérelmezők 90 százaléka néhány napon belül elhagyta Magyarországot. Jogellenszen továbbhaladtak Ausztria, Németország és Svédország felé. Nyilvánvalóvá vált, hogy ez a helyzet nem fenntartható, ezért született ez a törvénymódosítás. Az Országgyűlés által elfogadott törvény ugyanis arról szól, hogy aki belép a tranzitónába, és előterjeszti a menedékjogi kérelmét, annak a teljes eljárás időtartama alatt ott kell tartózkodnia, és csak akkor léphet be az ország területére, ha a hatóság megalapozottnak találta a védelmi igényét. A tranzitónában a sérülékeny csoportba tartozók számára speciális feltételeket kell biztosítani. A 14–18 éves korosztálynál fiatalabb gyermekeket továbbra is szállítják a számukra kijelölt gyermek- és ifjúságvédelmi intézménybe. A hivatal arra törekszik, hogy a szülőkkel együtt a tranzitónában elhelyezett gyermekeknek a lehető legbarátságosabb környezetet biztosítsa. ●

5 éves fennállását ünnepelte az NKE

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„Ludovikásnak lenni valaha komoly rangot jelentett Magyarországon: szaktudást, emberséget és hazafiasságot. Az akadémiára járók nemcsak egy iskola polgárai voltak, hanem különbek sokaknál” – mondta Dr. Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter a Nemzeti Közszerzői Egyetem 5 éves fennállása alkalmából szervezett ünnepségen. A rendezvényen Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora rektorhelyettesi és dékáni kinevezéseket adott át, valamint felavatták gróf Buttler János szobrát a Ludovika aulájában. A ceremóniát ünnepi szenátusi ülés követte, ahol az NKE új PhD- és habilitált doktori tehetők le esküjüket. A jubileumi ülésen a doktori fogadalomtétel és címek átadása mellett elismerő okleveleket adott át az egyetem rektora.

5 ÉV A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Patyi András nyitóbeszédében tiszteletét fejezte ki minden parancsnok, közigazgatási vezető, a haza szolgálatáért tanuló hallgató, egyetemi oktató, kutató és dolgozó számára, akik megjelentek az egyetem jubileumi ünnepségén. *„Engem 2011-ben az új egyetem élére választottak. Így már megélhettem, hogy látom a gyökeret eresztett facsemetét, amelyen majd a munka gyümölcse beéri”* – illusztrálta az egyetem fejlődését Patyi András. Mint mondta, az elmúlt 5 évben évtizedek hagyományai sűrűsödtek össze. A rektor kiemelte, hogy az egyetem már tovább jutott, mint a jogelőd intézmények intézményi integrációja és költségvetési egyesítése. *„A hadtudomány, a rendszertudomány, a megújított közigazgatás-tudomány, valamint az államiság legmagasabb szintű, átfogó jellegű vizsgálatára hivatott modern államtudomány művelésével nemcsak kutatói kedvtelésből hódolunk, hanem szolgálatot teljesítünk”* – világított rá Patyi András, aki felhívta a figyelmet, hogy az NKE nem elvenni szeretne a tudományból, hanem ahogy jelenleg is közel 20 egyetemmel és

30 más állami szervvel, hivatallal együttműködik, szeretné a tudományos közösséget gyarapítani. Az NKE rektora szerint ehhez egy *„értő, együttműködő, de kritikus”* közösségre van szükség. Emellett Patyi András kijelentette, az NKE célja a kormányzás tudományos támogatása, továbbá az is, hogy részt vegyenek az államot érintő védelmi feladatok ellátásában. *„Ezzel hozzájárulhatunk a világot fenyegető »elképesztő« kihívások leküzdéséhez, így a szélsőséges időjárás, a természeti katasztrófák, a nagyszabású migráció, a terrortámadások, az adatlopások és a vízellátás krízisei elleni harchoz”* – mondta Patyi András, majd hozzátette: *„Ezeknek a kockázatoknak a leküzdéséhez széles körű összefogásra lesz szükség, amelyben egyben központi szerepet játszanak az államok és a kormányzatok. Ez nem meglepő, hiszen már Démokritosz is megfogalmazta, hogy az államügyeket kell legfontosabbnak tartani minden egyéb között, hogy jól intéztesse-nek. Hiszen a jól kormányzott állam a legnagyobb mentősvár. Ha ez egészséges, akkor minden egészséges, ha viszont ez tönkremegy, minden tönkremegy.”*

Lázár János ünnepi beszédében reményét fejezte ki arra vonatkozóan, hogy az NKE elmúlt 5 éve azt a célt szolgálta, méltó legyen a Ludovika Akadémia örökségére. A Miniszterelnökséget vezető miniszter ismertette a kormányzati törekvéseket, amelyek célja, hogy ismét méltó képzőhelyé tegyék a Ludovikát, hogy minőséget képviseljen a diplomaszerezés a nagy múltú és remélhetőleg még ígéretesebb jövőjű intézményben. „A köz szolgálatában

álló szakemberek új nemzedékére van szükség az állam minden szintjén, így a hivatalokban, a vízügyi területen, a rendőrségnél, a honvédségnél és a határvédelemben is” – szögezte le. Kitért arra is, hogy a kormányzattal olyan Magyarországot szeretnének, ahol többé sem a párthűség, sem a hatalomvágy, sem a küldetéstudat nem lehet önmagában elég ahhoz, hogy valakiből vezető váljon. A pozícióhoz a szaktudást is meg fogják követelni – nyomatékosította –, amelynek egyik lépcsőfoka a közszolgálati vezetők államtudományi képzése lesz. A miniszter kitért Magyarország versenyképességének javítására is, ahol szerinte elengedhetetlen a bürokrácia csökkentése, megjegyezte: „a kevesebb szabály és bürokrata nem hátrány, hanem előny.” Az államreformokkal kapcsolatban kiemelte, hogy kettős céllal rendelkezik: a „hardver” – mint az egyetemi épület rekonstrukciója – és a „szoftver” – mint az NKE képzési struktúrájának a frissítése – egyidejű megújítását akarják elérni.

GRÓF BUTTLER JÁNOS – A LUDOVIKA LEGNAGYOBB ADOMÁNYOZÓJA
Az ünnepség részeként Prof. Dr. Patyi András Prof. Dr. Trócsányi László igazságügyi miniszterrel a Ludovika aulájában avatta fel gróf Buttler János szobrát, ezzel is tisztelegve a Ludovika Akadémia legnagyobb adományozója előtt. „Buttler János hatalmas vagyónából közel 126 ezer forintot adományozott az ügy érdekében” – ismertette Prof. Dr. Padányi József mk. dandártábornok. „Ez hatalmas pénz volt abban az időben, hiszen a névadó, Mária Ludovika is 50 ezer forintot adományozott” – fejtette ki az intézmény tudományos rektorhelyettese, akinek a háttérkutatásaiból kiderült: 126 ezer forintból közel háromezer jobbfajta puskát és több mint nyolcszáz lovat lehetett vásárolni akkoriban. „Óriási összeg tehát. Ez volt az a pont Buttler János életében, amikor megítélem szerint beírta magát a történelembe és a Ludovika Akadémia történetébe” – fejezte ki tiszteletét Padányi József.

ÚJ VEZETŐK AZ NKE ÉLÉN

Az ünnepségen rektorhelyettesi és dékáni kinevezéseket adott át Patyi András, az NKE Szenátusának véleményező döntése, valamint a Fenntartói Testület egyetértő határozata alapján. Patyi András nemzetközi rektorhelyettesnek nevezte ki Dr. Nagy Judit egyetemi docent, rendőr ezredest. Az Államtudományi és Közigazgatási Kar élére Prof. Dr. Kis Norbert egyetemi tanár került, aki átvette a dékáni láncot a rektortól. A Víz tudományi Kar dékánjának Dr. Bíró Tibor egyetemi docent nevezte ki a rektor, aki a dékáni lánc mellett átvehette a VTK kari címerét hordozó zászlót is.

ÜNNEPI SZENÁTUSI ÜLÉST TARTOTT AZ NKE

„Ez az ünnepi ülés alapvetően a tudományról szól” – emelte ki az NKE rektora beszédében, miután köszöntötte a habilitáló, PhD-doktori címet, valamint egyetemi elismeréseket átvenni készülő tudományos kutatókat és dolgozókat. Hozzátette, hogy ezek a tudományok nem állnak messze a gyakorlattól, hiszen számos közszolgálati vezető vehetett már át korábban oklevelet. Magyary Zoltánt idézve Patyi András kifejtette, hogy a tudomány művelésének az egyetemi oktatók és kutatók a legszemélyesebb tevékenységének kell lennie, amihez elengedhetetlen a tudományos közösség. Az NKE 5 éves fennállásával kapcsolatban

kiemelte: „A mi szívünket, a mi gondolatainkat igencsak kikerekíti ez az 5 év. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek büszkeség, hogy vagyunk, gyarapodunk és ma is gyarapodni fogunk! – mondta Patyi András az oklevelet átvevő kollégáinak.

Az elismerések mellett sor került a habilitált doktori címek átadására és PhD-doktorok avatására. Prof. Dr. Munk Sándor, a habilitációt odaítélő Egyetemi Habilitációs Bizottság elnöke bemutatta az NKE újdonsült habilitált doktorait: Dr. Budai Balázs Benjámin, az ÁKK

oktatási dékánhelyettese, Dr. Hautzinger Zoltán Gyula, a Rendészettudományi Kar oktatási dékánhelyettese, Dr. Jobbágy Zoltán ezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar tudományos és nemzetközi dékánhelyettese, valamint Dr. Wührli Tibor. Budai Balázs az avatott habilitált doktorok nevében fejtette ki gondolatait. „Minél magasabb lépcsőt ugrunk meg, annál nagyobb a megkönnyebbülés és a sikerélmény, azonban annál nagyobb a felelősség is” – mondta. Az ÁKK oktatási dékánhelyettese kitért a PhD- és a habilitált doktorok, a vezető értelmiség feladataira: „Felismeri, segíti, gondozza a tehetségeket, elgondolkodtat, tematizál és megosztja a gondolkodás örömeit. Világosságot teremt a sötétben tapogatózóknak. Iskolateremtő is, ahogy mondják” – emelte ki. Rávilágított, hogy a tudományos életnek számos indikátorával lehet vizsgálni a tudományos kutatókat, de véleménye szerint a legfontosabb az, hogy az egyetemi katedra után hány hallgató tekint majd vissza az emberre mint segítő mentorra. Az ünnepi szenátusi ülésen az egyetem új PhD-doktorokat is avatott. Prof. Dr. Padányi József, az NKE tudományos

rektorhelyettese, valamint a tudományos fokozatokat odaítélő Egyetemi Doktori Tanács elnöke ismertette a doktorjelöltek névsorát: Bali Tamás, Benedek Márta, Borszéki Judit Magdolna, Gerencsér Árpád József, Györfly Ágnes, Josef Andreas Karl Ernst, Kardos Sándor István, Kovács István, Dr. Nyeste Péter, Rózsa Tibor és Vass György.

A 10 éve megkezdett osztrák katonai PhD-képzés résztvevőinek nevében a most végzett Josef Andreas Karl Ernst ezredes mondott köszöntő beszédet, megható módon tört magyarsággal, de annál nagyobb lelkesedéssel. Köszönetet mondott a jelen lévő és a tudományos fejlődést támogató családtagnak, szeretteknek, kollégáknak és az alma maternek, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek.

Az ünnepi szenátusi ülés zárásaként Patyi András gratulációját fejezte ki a frissen doktorált és habilitált kollégáinak. „Sok sikert és egészséget kívánok a tudomány fejlődéséért és egyéni karrierútjuk előmozdításáért végzett munkásságukhoz” – mondta Patyi András, majd egy kéréssel fordult hozzájuk: „Kérem, ne álljanak meg ebben a munkásságukban, ne álljanak meg az úton!” ●

KITÜNTETETTEK

NKE GYŰRŰJE

Prof. Dr. Kiss György akadémikus, az ÁKK korábbi dékánja

MAGÁNTANÁRI CÍM

Prof. Em. Dr. Szlávik Lajos hidrológus

CÍMZETES EGYETEMI TANÁR

Sándorné Dr. Kriszt Éva főiskolai tanár (BGE)

CÍMZETES EGYETEMI DOCENS

Dr. Balla Tibor ezredes, a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal általános főigazgató-helyettese

Budai Béla Dénes óraadó, Államtudományi és Közigazgatási kar

Dávid Károly r. dandártábornok, főkapitány, Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság

Dr. Fialka György, Magyarországi Biztonsági Vezetők Egyesületének elnöke

Hazai Lászlóné Dr. ny. nb. dandártábornok, főigazgató technikai és támogató helyettes, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat

Kalotay Balázs, a Fujitsu Technology Solutions Kft. menedzselts szolgáltatások területének vezetője

Keszthelyi Ilona osztályvezető (Anyakönyvi Osztály, Újpest), az NKE külsős oktatója

Dr. Sors László helyettes államtitkár (NGM)

REKTORI KITÜNTETŐ OKLEVÉL

Bálintné Bagladi Zsuzsanna, a Rektori Hivatal munkatársa

EGYETEM KIVÁLÓ OKTATÓJA POSZTUMUSZ CÍM

néhai Dr. Back András

Névadó ünnepség és szentmise a kápolnában

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Mostantól a Szent László nevet viseli az NKE Ludovika Főépület kápolnája – hangzott el a Szent László-emlékév kapcsán rendezett, az egyetem napi rendezvénysorozat részeként tartott ünnepségen.

A magyar kormány a Báthory–Bem Hagyományőrző Egyesület és az Emberi Méltóság Tanácsa kezdeményezésére, a lovagkirály trónra lépésének 940., szentté avatásának 825. évfordulója alkalmából hirdette meg a Szent László-emlékét. Ehhez kapcsolódott egyetem napi rendezvényével az NKE is, amelynek kápolnája ebből az alkalomból felvette a Szent László nevet. A lovagkirály személyét a Ludovika Akadémia építtetői is fontosnak tartották, hiszen a kápolna ölműveg ablakán az ő alakját is megjelenítették. „Szent Lászlóra, a királyra, a hadvezérré és hadfira emlékezünk ma, aki nemcsak vezette és csatába küldte harcosait, hanem maga is harcolt, a nehéz kardot és csatabárdot forgatva” – mondta köszöntőjében Prof. Dr. Patyi András. Az NKE rektora hozzátette, hogy a lovagkirály uralkodásának, katonai erényeinek köszönhetjük azt is, hogy 150 évig idegen sereg nem lépett az ország területére. Szent László uralkodása egyfajta aranykora volt a magyar történelemnek: az ország nagyhatalmi jelleget nyert, sokat fejlődött és gyarapodott. „Legendává váltak tettei, vitéz cselekedeteket tulajdonítottak neki” – fogalmazott Patyi András. A rektor Arany János 1853-ban írt balladájának gondolatait idézte, miszerint Szent László feltámad sírjából és beavatkozik a tatárok ellen vívott csatába, majd megfutamítja az ellenséget, akik a fejüket a kereszt alá tartják. Patyi András szólt arról is, hogy Szent László a magyar katonák és a határőrök védőszentje. „Kérjük, mint a honvédtisztképző egyetem polgárai, hogy mint szent király, legyen nekünk is mindörökké védelmezőnk. Vigyázzon ránk a boldogságos Szűz Mária is. Isten éltesse a Nemzeti Közszolgálati Egyetemet és Önöket is!” – fogalmazott a rektor. „Nekünk, magyaroknak, különösen érzékenyeknek kell lennünk a történelmünkre. Meggyőződésem, hogy a jövő csak a múlt szikláira építhető, amihez hazánk történelme szilárd alapot szolgáltat” – mondta ünnepi beszédében Dr. Lomnici Zoltán. A Szent László-emlékév Tanácsadó Testület tagja szerint a lovagkirály

életműve példaként szolgál mindenki számára. „Akinek méltó példaképe van, soha nem marad magában a harcban, még akkor sem, ha már egyedül kell küzdenie” – fogalmazott az Emberi Méltóság Tanács elnöke.

Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára beszédében felidézte a lovagkirály életének néhány fontosabb momentumát. „Szent László herceg a pogány Vazul unokájaként erős akaratú, hajthatatlan jellemű, komoly férfit, kitűnő hadvezérré és bölcs államférfivá fejlődött” – mondta a miniszterhelyettes. Vargha Tamás szerint Szent László azzal teljesítette be küldetését, hogy az országot Szent István nyomdokain haladva a nyugati kultúrkörhöz kapcsolta. Szigorú törvények megalkotója, de egyben a szegény sorsú emberek támogatója és vigasztalója is volt. Érdemei között említette az államtitkár többek között a vármegyei és határvidéki szervezet kiépítését, az egyház igazgatási szervezetének létrehozását. A Szent László-emlékév kapcsán a miniszterhelyettes megjegyezte, hogy ez egy jó alkalom a lovagkirály életének és művének széles körű megismertetésére és a Kárpát-medencei népek közötti párbeszéd elmélyítésére.

A rendezvényen elhangzott, hogy a Honvédelmi Minisztérium, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a Szent László-emlékév Tanácsadó Testületének közös szándéka alapján a Ludovika Akadémia Főépületének kápolnája felveszi a Szent László nevet. Az erről szóló nyilatkozatot Vargha Tamás államtitkár adta át Patyi András rektornak.

A Szent László Kápolnában az ünnepi rendezvénysorozat záróakkordjaként katolikus szentmisére került sor, amelyet a HM Tábortestületi Szolgálat Katolikus Tábortestület vezetője, Bíró László püspök celebrált. A rendezvényen és a szentmisén közreműködött a HM Veszprém Légió Zenekar, Katona János alezredes, karnagy vezetésével. ●

Milyen a jó cégnév?

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„Nomen est omen – a név kötelez” címmel tartott előadást a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen Prof. Dr. Papp Tekla, az NKE Államtudományi és Közigazgatási Kar civilisztikai intézetének vezetője. Vállalati környezetben, különböző jogtanácsos cégektől igencsak borsos áron hallgathattak volna meg egy hasonló polgárjogi előadást a jelenlévők, azonban a Ludovika Szabadegyetemen az NKE hallgatói akkreditált kurzus keretében, külsős érdeklődők pedig ingyenes regisztrációval vehettek részt a cégnévválasztás rejtjelmeit bemutató magánjogi előadáson.

Altalában magától értetődik, hogy a természetes személyek a saját nevükön vesznek részt különböző jogcselekményekben, tesznek és fogadnak el jognyilatkozatokat. „De mi a helyzet az emberek által létrehozott szervezetekkel?” – teszi fel a kérdést Papp Tekla. „Az nem kérdés, hogy a magánszemélyek szerveződései fikciók. Még soha senki nem liftezett együtt egy egyesülettel, nem ivott kávét egy szövetkezettel, vagy nem kötött házasságot egy részvénytársasággal.” Az ÁKK intézet vezetője kifejtette, hogy ezek a szervezetek emberekből állnak, fizikai valóságukban nem léteznek, mégis valahogy meg kell őket jeleníteni. „Ezt a funkciót szolgálja az adott szervezet elnevezése” – világított rá a cégnév fontosságára Papp Tekla. Az ÁKK intézet vezetője kiemelte, hogy a cégnév különböző funkciókkal és tartalmi elemekkel rendelkezik. Funkció szempontjából az egyedi név megkülönbözteti a céget a többi szerveződéstől, támpontot ad, hogy mégis milyen szervezetről van szó, továbbá egy frappánsan megválasztott figyelemfelkeltő cégnévvel akár versenyelőnyt is szerezhetünk szervezetünknek a piacon. Emellett a bejegyzett névnek cégvédelmi szerepe is van, hiszen cég csak a neve alatt jogképes, saját cégnév alatt szerezhet jogokat, vállalhat kötelezettséget. Az előadás során

Cégnévpélda:
Vegyük példának a P+T Kis-Tisza Vendéglő Kereskedelmi és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság cégnevét:
P+T – Vezérszó
Részvénytársaság – Cégforma
Kereskedelmi és Szolgáltató – Cégtevékenységre utaló elem
Zártkörűen Működő – Cégjelző
Kis-Tisza Vendéglő – Üzleti jelző
Rövidített cégnév a kötelező elemekkel: P+T Zrt.

a hallgatóság megismerkedhetett a cégnév kötelező és fakultatív elemeivel. Kiderült, hogy a megalkotni kívánt cégnévben kötelező elem a vezérszó és a cégforma, választható a cég tevékenységére utaló elem, tehát hogy mire hozták létre, a cégjelző, vagyis hogyan működik és milyen speciális tevékenységet folytat, valamint az üzleti jelző, amellyel különböző üzleti kapcsolatokra tehetünk utalást.

Papp Tekla jogi szakvizsgáját 1995-ben szerezte meg, majd elvégezte az Európai Jogakadémia európai társasági jogi és európai magánjogi kurzusait is. NKE-s intézetvezetői karrierje mellett vendégoktató a Budapesti Gazdasági Egyetemen, valamint a Sapientia Erdélyi Magyar Egyetemen. 16 magyar és 5 külföldi tudományos testület és szerkesztőbizottság tagja, ezek közül a Societas – Central and Eastern European Company Law Research Network elnökhelyettese és a Magánjogot Oktatók Egyesületének elnökségi tagja. Emellett a Jogi Szakvizsga Bizottság cenzora és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara országos jegyzékben szereplő választott bírója.

Az előadáson Papp Tekla ismertette a cégnévvel szemben támasztott követelményeket, szabályozó elveket is. A cégvalóság elvénél a cégbíróság a cégforma valódiságát, valamint a név megtévesztő, a valóságot nem tükröző jellegét vizsgálja a köznap, az átlagos és az általános figyelem szempontjából. Példaként a külföldi márkához hasonló cégneveket, az „Adidos” és a „Püma” esetét hozta fel. A következő követelmény a cégszabotosság elve, amely a cégnév magyar nyelvtani helyességét, érthetőségét és jogszabályi megfelelőségét vizsgálja, így a cégnévben csak magyar vagy meghonosodott szavak és kifejezések szerepelhetnek. Ez alól kivételt képez, ha a vezérszóban található a kifejezés, vagy ha a külföldi anyavállalat egy hazai fióktelepéről van szó. Az utolsó kritérium a cégkizárólagosság elve: a cégnévnek egyértelműen különböznie kell az adott ország területén bejegyzett vagy lefoglalt cégek, szervezetek, közigazgatási és közhatalmi szervek nevével vagy köznyelvben használt elnevezésével. Ez alól is vannak azonban kivételek. Ilyen például, ha átalakulás során megörökli az új cég a jogelőd nevét vagy ha a cég egy tagjának a nevét tartalmazza. „A jelenlegi cégnyilvántartásban összesen 658 cégnévben szerepel a Kovács, 735-ben a Szabó, 400-ban a Német és 247-ben a Balogh vezetéknev” – világított rá a cégek közti megkülönböztetés nehézségeire Papp Tekla. „Amenyiben nem vagyunk biztosak a dolgunkban, az e-cegjegyzek.hu oldalon megtekinthetjük, hogy a kiválasztott cégnévünk nincs-e már bejegyezve, vagy lefoglalva.”

A cégnévvel kapcsolatban további tartalmi előírások is felmerülnek – mondta az ÁKK intézet vezetője. Ilyen, hogy mindenképp fel kell tüntetni benne a nonprofit jelleget, a közhasznú minősítést. A név nem tartalmazhatja az „állami”, „nemzeti” szavakat, kivétel, ha az állam közvetlen részt vesz benne, ha közvetetten többségi befolyással vesz részt a cégben vagy a cég a nemzeti vagyon részét képezi. Földrajzi elnevezéseknél meg kell felelnie a cégvalódiságnak. Településnév, egyházi vagy más szervezeti névhasználat esetén pedig felhatalmazás szükséges. Jogi érdekekkel érintett elnevezés is csak akkor lehetséges, ha az érintett személynév, domainnév, márkanev vagy védjegy tulajdonosa hozzájárul.

Kiemelkedő történelmi személyiség nevének használatakor mindig ki kell kérni a Magyar Tudományos Akadémia engedélyét. Ez alól kivételt képez, ha a cég egy tagjának a neve megegyezik a történelmi személyiség nevével. Ezzel kapcsolatban Papp Tekla megjegyezte, hogy sok esetben igen szubjektív a kiemelkedő történelmi személyiségek megítélése. „Ízlések és pofonok, korszakok és történelmi megítélések, hogy kit tekintünk kiemelkedőnek és kit nem” – jegyezte meg Papp Tekla. Cégünk nevében nem szerepelhet olyan elem, amely köthető valamely 20. századi önkényuralmi politikai rendszer kiépítéséhez, megalapozásához és fenntartásához. Ha kétséges a politikai vonatkozás az érintett névvel kapcsolatban, akkor a cégbíróság az MTA döntését kérheti az ügyben. „A MTA kibocsátott már az önkormányzati közterületek elnevezéseiről egy állásfoglalást, ez irányadó a cégelnevezésekre is” – ismertette az ÁKK intézet vezetője, majd példákkal is bemutatta az akadémia állásfoglalásának elgondolkodtató darabjait: Nem javasolt például az április 4.; kisdobos; úttörő; felszabadulás; partizán; Zoja, a partizán lány; Dimitrov; Gorkij; Erdei Ferenc; Károlyi Mihály; Kun Béla; Lukács György; Majakovszij; Rajk László; Lenin, de az állásfoglalásban nincs benne Hitler és Sztálin. Használható: Bajcsy-Zsilinszky Endre; Gagarin; József Attila; Puskin; Prohászka Ottokár és szintén használható, de aggályos: Marx Károly neve. Az előadás során Papp Tekla összefoglalta a cégnevet érintő jogszabályi előírásokat, bírói gyakorlatokat. „Magyarországon alig van olyan cég, amely teljes cégnevet használ, és valamennyi felsorolt szabályt betartana” – összegezte az ÁKK intézet vezetője. A „Nomen est omen – a név kötelez” című választással kapcsolatban Papp Tekla végül kiemelte, hogy a cégnév összefüggésben van a goodwilllel, az üzleti jó hírnévvel. A goodwill három részből tevődik össze: a cég tevékenységéhez, a cég üzleti partnerekéhez, valamint a cégnévhez kapcsolódó kedvező megítéléssel. „A goodwill forgalomképes vagyoni értékű jog, apportálható más cégekbe. Másrészt, ha jól választjuk meg a cégünk nevét, és jól végezzük a tevékenységünket, akkor esélyünk van arra is, hogy goodwillje legyen a cégünknek... és akkor nomen est omen!” – zárta előadását Papp Tekla. ●

40 éve állt helyre a spanyol–magyar diplomácia

SZÖVEG: **FECSEK ZSUZSANNA**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

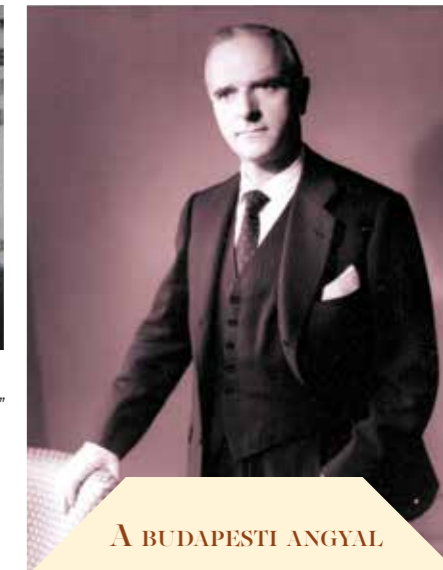
Spanyolország a 21. században címmel tartott előadást a Ludovika Nagyköveti Fórum márciusi rendezvényén Őexc. José Ángel López Jorrin. A spanyol nagykövet köszönetet mondott, hogy lehetősége adódik országának egy másik arcát is bemutatni, mint ami az általános sztereotípiákból – szieszta, flamenco, a bikaviadalok világa és futball – ismert.

Idén ünnepeljük a spanyol–magyar diplomáciai kapcsolatok helyreállításának 40. évfordulóját, ez külön apropót adott a márciusi Ludovika Nagyköveti Fórumnak. José Ángel López Jorrin előadásában azt járta körül, hogy miért történelmi tapasztalaton alapuló sztereotípiák mentén ítélik meg az országok teljesítőképességét ahelyett, hogy valós tényekre alapozva tennék ezt. Elhangzott, hogy Spanyolország a 2008-as gazdasági világválságot követően felismerte az országimázs alakításának jelentőségét, mely

széleskörűen meghatározza egy ország nemzetközi megítélését. A válság fokozatos erősödését követően 2012-ben a spanyol kormány új utat választott az újjászerveződésre, amelyben a spanyol értékek globális jelenlétét hangsúlyozta. Az országimázs erősítésére elindult az ún. Marca España (Spanyol Márka) projekt, amelynek kidolgozásában 2014-es Magyarországra történő akkreditációját megelőzően maga Jorrin nagykövet is részt vett. A diplomata elmondta, hogy a spanyolok szeretik élvezni az életet, de ugyanolyan keményen is dolgoznak. Spanyolország

A MAGYAR–SPANYOL KAPCSOLATOK

A két ország közti kapcsolat története több mint ezer évet ölel fel: a kalandozásoktól és a zarándokutaktól indulva a 12. századtól kezdődő dinasztikus kapcsolatokon át egészen addig, hogy a 15. században meginduló közös törökellenes politika után a 18. században szinte teljesen megszűnt a kapcsolat a két ország között. A diplomáciai kapcsolatok 1848-ban éledtek csak újjá, miután a Habsburg Monarchia ismét Hispania felé fordult. Szimbolikus jelentőségű volt, hogy 1874-ben Budapesten megnyitották a spanyol konzulátust. Azonban a tényleges diplomáciai kapcsolatok kiépítésére az 1867-es kiegyezést követően egészen az I. világháború végén bekövetkező Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásáig várni kellett. A II. világháború végeztével több mint három évtizedre megszűnt mindenféle diplomáciai kapcsolat a két ország között, és a helyreállítására csak 1977. február 9-én került sor. Az azóta eltelt évtizedek alatt szoros állami és kormányközi együttműködés alakult ki Magyarország és Spanyolország között, hiszen mindkét állam az euroatlanti szövetségi rendszer és az Európai Unió tagjává vált. A magyar–spanyol kapcsolatok kezdetének a középkorban kialakuló államiséget tekinthetjük, hiszen egy időben zajlott a Magyar Királyság létrejötte és az Aragón Grófságnak a karoling monarchiától való függetlenedése. Az európai politikában és hatalmi törekvésben játszott szerepe ezen országoknak a 12. század második felétől vált meghatározóvá, amikor is országuk megerősödését követve lehetséges szövetségeseik után kutatva találtak egymásra, és vette kezdetét a köztük fennálló kapcsolat. A magyar–spanyol dinasztikus kapcsolatok közül III. Béla és Châtillon Anna fia, Imre herceg és Aragóniai Konstancia házassága volt az első. A Magyarországra érkező Aragóniai Konstancia kísérei közül többen le is telepedtek Magyarországon, beépülve a magyar rendi szervezetbe, hiszen tekintélyes mennyiségű földhöz juttatta őket királynőjük, hivatalt is vállalhattak, így komoly befolyásra tehetek szert. A Magyarországon élő spanyolok védtek meg Esztergom várát a tatároktól 1242-ben, illetve meghatározó szerepet tölthettek be Buda visszafoglalásakor is 1686-ban. A monarchia felbomlása utáni időszakban erős aszimmetria jellemezte a két ország diplomáciai kapcsolatának alakulását, ugyanaz a személy töltötte be a mindenkor párizsi magyar nagyköveti és a madridi követségi tisztséget is, amit a spanyolok a velük való diplomáciai

A BUDAPESTI ANGYAL

Ángel Sanz Briz spanyol diplomataként a semleges Spanyolország kormányának parancsaitól függetlenül, saját elhatározásából a II. világháború ideje alatt mintegy 5000 magyar zsidónak biztosított spanyol útlevelet, így mentve meg az életüket a holokausztól. *A Spanyolország és a zsidók a második világháborúban* című könyvében így számolt be tevékenységéről: „Elértem, hogy a magyar kormány engedélyezze 200 szefárd zsidó Spanyolország általi védelmét. [...] Ezt követően a munkám már viszonylag könnyű volt: a számomra engedélyezett 200 egyént 200 családra változtattam, és a 200 családot végtelen számára többszöröztem; csupán arra kellett figyelni, ne állítsak ki olyan menlevelet vagy útlevelet a zsidók részére, amely 200-nál nagyobb számot visel.” Így sikerült a 200 fő szefárd zsidó mellett még 5000 ember életét megmentenie. Ezen tevékenységéért megkapta a Világ Igaza elismerést, amely az izraeli állam egyik legmagasabb nem zsidóknak adható elismerése, valamint 1994-ben a magyar kormány posztumusz Magyar Köztársasági Érdemkeresztel tüntette ki köszönetképpen hősiestettéért. 2008. október 27-én emléktáblát állítottak tiszteletére Budapesten, 2015-ben pedig egy újabb emléktábla állításával jelezték, hogy a főváros III. kerületében a korábban Jégtörő utcát átnevezték Ángel Sans Briz útra.

az eurózána negyedik, az Európai Unió ötödik, a világ tizenharmadik legnagyobb gazdasága az országok GDP-je alapján. Emellett a világ tizenegyedik legnagyobb befektetője 650 milliárd dollárral, amely a világ befektetéseinek 3%-a. A spanyolok különösen aktívak Latin-Amerikában, ahol az Amerikai Egyesült Államok után a második legnagyobb befektetőnek számítanak: magas színvonalú infrastruktúrális fejlesztéseket hajtanak végre, a többi között nagy sebességű vasúthálózatot építenek.

A nagykövet szerint a spanyol egy gondoskodó, a családi értékeket szem előtt tartó nemzet, amit az is jól mutat, hogy a világon náluk a legmagasabb az aránya a szervdonor-adományozásnak. „Jelenleg 3000 spanyol katona teljesít szolgálatot különböző

nemzetközi missziókban és képviseli hazáját” – tette hozzá José Ángel López Jorrin.

Az előadást követő kerekasztal-beszélgetésen szó volt a 2009–2013 közötti munkanélküliségi ráta emelkedésének magas arányáról és ennek hátrányos következményeiről, a brexit lehetséges hatásairól és az Európát érintő migrációs válságról is. A beszélgetésnek Dr. Bóka János és Dr. Szenté-Varga Mónika, a NETK dékánhelyettesei, valamint Dr. Inotai Edit, a Centre for Euro-Atlantic Integration and Democracy főmunkatársa voltak a résztvevői.

A beszélgetést követően a résztvevők egy vándorkiállítást is megtekinthettek, amely Ángel Sanz Briz volt spanyol nagykövetnek és munkatársainak állított emléket, a második világháború során tanúsított embermentő munkájuk előtt tisztelegve. ●

kapcsolat lebecsüléseként fogtak fel, valamint az 1936–39-es spanyol polgárháború sem tett jót a korábban kiegyensúlyozott viszonyoknak.

A II. világháború után Francisco Franco diktatúrája eluralkodott Spanyolországban, amit a demokratikus nagyhatalmak nem támogattak: az ENSZ határozatában nem ismerte el a Franco-kormányt, és a szövetség tagjait Spanyolországgal való kapcsolattartásuk megszakítására kérte annak reményében, hogy még helyreállíthatják a demokratikus köztársaságot. Más európai országokhoz hasonlóan a magyar delegáció is, Szakasits György, a párizsi magyar követség diplomatája személyében diplomáciai kapcsolat létesítésének reményében felvette a kapcsolatot a Párizsban székelő José Giral vezette száműzött spanyol köztársasági kormánnyal.

Az ezt követő történelmi korszakra a két ország közti hosszú-hosszú tárgyalási időszak volt jellemző, melynek alakulását az európai nagyhatalmak mellett a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok döntései is nagyban meghatározták, és csak a rendszerváltást követően tudott ismét kibontakozni. Immáron baráti, szövetséges és egyenrangú kapcsolat áll fenn Magyarország és Spanyolország között, melyet tovább erősít mindazon közös feladat és együttműködés, amit az Európai Unió égisze alatt valósítanak meg.

Megtartotta akadémiai székfoglalóját az NKE professzora

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Az európai gazdasági növekedési modell kifulladásának vagyunk szemtanúi, amely magát az uniós integrációs folyamatot is veszélyezteti – hangzott el Prof. Dr. Halmai Péter akadémiai székfoglaló előadásában, a Magyar Tudományos Akadémián. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem tanszékvezetője szerint párhuzamosan futó, hazai és nemzetközi strukturális reformprogramokra van szükség, hogy elkerüljük a korszakos stagnálás időszakát.

Halmai Pétert a Magyar Tudományos Akadémia tavaly májusi közgyűlése választotta meg a testület levelező tagjának. Ebből az alkalomból került sor a székfoglaló előadásra, amelyben az NKE tanszékvezetője az európai növekedési modell kifulladásáról értekezett. A professzor szerint a gazdasági növekedés nagyon komplex témakör, amely lényegesen túlmutat a közgazdaságtan területén, hiszen a híres közgazdász, Friedman szavaival élve a békét és a toleranciát is elősegíti. Megjegyezte, hogy bár manapság a korszerű technika nagy segítséget nyújt a témához kapcsolódó kutatásokhoz is, a történeti megközelítés szerepe továbbra is kiemelkedő jelentőséggel bír munkájuk során. Halmai Péter előadásában felvázolta az európai növekedési modell történetét, egészen az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó, 1957-es római szerződéstől kezdve. A 60. évfordulójához közeledő eseményt az akadémikus a gazdasági folyamatok tekintetében is rendkívüli jelentőségűnek nevezte. Nemhiába tekinthetjük ezt az időszakot, egészen az 1973-as évvel bezárólag, az európai növekedés aranykorának, hiszen az integráció

intenzív szakaszában a GDP-növekedés üteme a korábbi évtizedekhez képest megháromszorozódott a tagországokban. „*Ez egy felzárkózási jellegű növekedés volt, amelynek eredményeként az európai termelékenység színvonala közeledett az Egyesült Államokéhoz, mint a világ legfejlettebb gazdaságához*” – fogalmazott Halmai Péter. A tanszékvezető szerint azonban 1995-től a termelékenység tekintetében újra távolodott az európai és az amerikai gazdaság. Az intenzív európai növekedésben nagy szerepet játszott az akadémikus szerint a liberalizáció folyamata, amely a különböző kereskedelmi korlátok leépítését jelentette. Ez is hozzájárult a négy alapszabadság rendszerére alapozott európai konvergencia konstrukció megvalósításához, amely csak akkor működhet, ha a különböző államoknak és régióknak reális felzárkózási esélyeik vannak a közösségen belül. „*Ennek a konvergencia mechanizmusnak a működése alapvető attribútuma az európai integrációnak*” – fogalmazott az akadémikus. 1973 után a világgazdasági sokkok hatására vége szakadt az „aranykori” növekedésnek, a fejlett országok növekedési üteme erőteljesen mérséklődik, de a felzárkózási növekedés nem

szűnik meg ebben az időszakban sem. „*Olyannyira nem, hogy a termelékenység ezekben az országokban még a '90-es évek elejéig is gyorsabban nő, mint az Egyesült Államokban*” – tette hozzá Halmai Péter, aki szerint egyfajta nyugalmi állapot alakul ki az európai gazdaságban, ami egészen a „nagy krízisig”, azaz a világgazdasági válság 2008-as kirobbanásáig tart. Az egységes európai belső piac megteremtése és 1993-as indulása újabb hajtóerőként jelentkezett a növekedés tekintetében. Halmai Péter szerint érdemes megvizsgálni azt is, hogy az európai közösség országai a csatlakozás nélkül mire vitték volna. Erre példaként Írországot hozta fel, amely 1973-ban csatlakozott az Európai Közösséghez, és teljesítménye egyfajta növekedési

tekintetében, a termelékenység vonatkozásában pedig egyre nagyobb a rés Európa és az Egyesült Államok között.” Halmai Péter szerint ezt olyan tényezők okozhatják amerikai részről, mint például az intenzívebb árupiaci verseny, a hatékonyabb pénzügyi piacok, a K+F célú üzleti beruházások magasabb aránya, és a rugalmasabb munkaerőpiac. „*Az USA termelékenységi előnye az infokommunikációs technológiákkal kapcsolatos iparágakban jelentkezik a leginkább*” – tette hozzá az NKE tanszékvezetője. Halmai Péter úgy látja, hogy az európai növekedési modell kifulladásának vagyunk a szemtanúi, amely az integrációs folyamatot is veszélyezteti. Szerinte a növekedés beindításához az európai és az amerikai gazdaság közötti termelékenységi rést kell csök-

csodának is nevezhető. A kutatások szerint erre a tagság nélkül biztos, hogy nem lettek volna képesek az írek. Ez Nagy-Britanniára is igaz, amely komoly haszonélvezője (volt) az európai integrációnak, hiszen négy évtized alatt a brit GDP megduplázódott. Azonban Halmai Péter szerint a tagság nélkül a növekedés csak mintegy másfélszeres lett volna. „*Az európai integráció egyedisége növekedési oldalról is aláhúzható*” – fogalmazott az akadémikus. Elhangzott, hogy az európai növekedés potenciáljának erőzítője már a '80-as években megkezdődött, de az igazi tünetek csak a 2000-es évek elején kerültek igazán felszínre. Ezt követően már a növekedés üteme is mintegy felére csökkent, és mérséklődött a termelékenység is. A 2008-as gazdasági világválság tovább rontotta a növekedési mutatókat, amelyek még a kilábalás után is csak a korábbi, már eleve lecsökkent ütem 50 százalékán álltak. Az EU tagországainak növekedési potenciálját azonban nem teljesen egyformán érintette a gazdasági krízis: a mediterrán országok esetében például különösen súlyos volt a visszaesés, míg az úgynevezett északi országoknál (például Svédország) ez kisebb súlyú problémát okozott. „*Az Egyesült Államok mára nagyjából a 2008 előtti szintre állt vissza a növekedési potenciál*

kenteni, ehhez pedig a többi között párhuzamosan futó, hazai és nemzetközi strukturális reformokra van szükség, amelyeknek tovaryűrűző hatása lehet a gazdasági növekedésre. Az akadémikus szerint higgadtabb közbeszédre is szükség van, amely a tényeket jobban és az érzelmeket kevésbé veszi figyelembe. „*A populizmusnak ára van, amelyet most a brexit esetében a brit választók fizetnek majd meg*” – fogalmazott az akadémikus. Halmai Péter az NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar Nemzetközi Gazdaságtan és Közpolitikai Tanszék tanszékvezetője. Tudományos pályafutása során több mint 340 magyar és idegen nyelvű publikációja jelent meg. Ezek között 11 önálló tudományos kötete látott napvilágot, műveire eddig több mint 1000 független hivatkozás történt. Dolgozott korábban a Szent István Egyetemen és a Pannon Egyetemen is. 1996-ban Akadémiai Díjat kapott, 2015-ben a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetéssel vehette át. Vendégoktatóként és kutatóként például Stockholmban és Göttingenben is tevékenykedett. Pályafutása során kiterjedt kutatómunkát folytatott például a növekedési és konvergenciaelmélet, az európai szektorális politikák, az agrár közgazdaságtan és a piacgazdasági átalakulás gazdaságtana területén. ●

A legsikeresebb program a magyar közigazgatásban

SZÖVEG: MTI, HORVÁTH ORSOLYA
FOTÓ: INTERNET

„A kormányablakrendszer felállítása és az ügyintézési kultúra bevezetése a magyar közigazgatás fejlesztésének legsikeresebb és legemblematisabb programja a rendszerváltás óta” – fogalmazott a Nemzeti Közszolgálati Egyetem nemzetközi és továbbképzési rektorhelyettese Veszprémben, a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) keretében megvalósított kormányablak ügyintézői képzés márciusi ünnepélyes oklevélatadóján.

„Mindez ugyanakkor csak eszköz, és nem cél” – mondta el Prof. Dr. Kis Norbert. A cél az, hogy az ügyintézés minél gördülékenyebb és hatékonyabb legyen, a vállalkozók valós gazdasági tevékenységre fordíthassák idejüket, ne pedig az ügyintézéssel kelljen hosszú percekkel eltölteniük. Ezáltal hosszú távon Magyarország versenyképességét is lehet növelni. A 2015 végén az egyetem és a Központi Statisztikai Hivatal által végzett országos közvélemény-kutatás eredményeiről szólva elmondta:

az emberek számára a legfontosabb az ügyintézés minősége és az arra fordított idő csökkentése. A megkérdezettek tízes skálán nyolcasra értékelték a közigazgatással való általános elégedettségüket. Hozzátette: bár az online ügyintézés száma növekvőben van, tízből hat ember még mindig a személyes ügyintézt preferálja. Kis Norbert kiemelte: az eredmények javuló tendenciát mutatnak, ami a gyorsabb és hatékonyabb ügyintézésnek köszönhető, és visszaigazolja, hogy a tisztviselők

képzése meghozza eredményeit. Hozzátette, a következő két évben pedig további jelentős források állnak rendelkezésre a képzésekhez.

„Őnök az állam arcai, akikkel először találkozunk az ügyfelek” – mondta köszöntőjében Kovács Zoltán. A Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára a tudós Magyar Zoltánt idézve úgy fogalmazott: minden országos ügy egyének ügyeként jelenik meg a hivatalban. Ezért a 2020-ig tartó közigazgatási és közszolgáltatási stratégia legfontosabb kitétele a szervezeti megújítás mellett a humánerőforrás képzése. A közigazgatásban végzett munka ugyanis, mint mondta, élet-hosszig tartó tanulást is jelent. Az államtitkár arról is beszélt: jelenleg 270 kormányablak működik országosan, és a jövőben több vasútállomáson is nyílnak újabbak. Kovács Zoltán hangsúlyozta, ma Magyarországon 23 millió ügyből 15 millió már a kormányablakban indul el.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja szerint a projekt célja, hogy 2018 végéig 20 ezer állami tisztviselőt részesítsenek különböző képzésben azért, hogy a változó jogszabályi környezetből fakadó átalakításokhoz, változásokhoz kapcsolódóan a tudásuk mindig naprakész lehessen. Takács Szabolcs azt mondta: a kormányablak a kormányhivatal zászlóshajója, ezért kiemelten fontos, hogy jól képzett szakemberként, ügyfélbarát módon fogadják az ügyfeleket az ott dolgozók.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal és a Miniszterelnökség alkotta konzorcium a területi államigazgatási szervek humánerőforrásának fejlesztése című projektre 6,9 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást nyert. Ennek keretében tavaly októberben indult a kormányablak ügyintézői képzés első üteme. A képzettséget igazoló oklevelet a megyeháza Szent István termében megtartott ünnepségen 89 Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megyei ügyintéző vehette át.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem az elmúlt hat hónapban közel 800 kormányablak ügyintéző felkészítésében működött közre. A statisztikai hivatal eredményei is azt mutatják, hogy a tisztviselők négy éve tartó folyamatos továbbképzése meghozta első eredményeit. A további javuláshoz rendszeres, a tisztviselő egyéni fejlesztési igényeire szabott képzésekre van szükség. Ezt tartalmazza az NKE 2019-ig tartó, minden tisztviselőt érintő továbbképzési programja. Fontos a vezetők képzése is, amely két államtudományi programra épül: az állami tisztviselő vezetők számára kötelező kormányzati tanulmányok képzésre és az államtudományi doktorátust adó mesterszakra, amely 2017 szeptemberében indul először. A tisztviselői képzések és a vezetőképzés felelőse az egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kara, együttműködésben a kormányhivatalokkal és hazai társ egyetemekkel. ●

KORMÁNYABLAK
INTEGRÁLT KORMÁNYZATI ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

A kormány 2010-ben feladatként határozta meg, hogy helyre kell állítani a magyar állam tekintélyét, a közigazgatás rendszerét az észszerűség útjára kell terelni, és újra a közjó szolgálatába állítani. Az volt az egyik kiindulópont, hogy az állampolgároknak az

Ne az ügyfél vándoroljon, hanem az akta!

államról alkotott képét döntően befolyásolja az, amikor ügyeik intézése során kapcsolatba kerülnek az állammal. Alapvető elvárás, hogy ügyeiket gyorsan és egyszerűen intézhessék. Ehhez olyan hatékonyan működő, egységes integrált ügyfélszolgálati rendszert kellett létrehozni, ahol egy helyen a lehető legtöbb ügyet a lehető legrövidebb idő alatt el lehet intézni, lehetőleg úgy, hogy minderre munkaidőn kívül is lehetőség legyen.

Korábban teljesen általános jelenség volt az, hogy egy-egy hivatali ügy elintézésére szabadnapot kellett kivenni, másik városba kellett elutazni, órákon át várakozni, majd egy másik hivatalba átmenni, s adott esetben folytatni egy-egy ügy intézését. Az egyablakos ügyintézési pontok, közismertebb nevükön a kormányablakok létrehozásával – amelyeket a „Jó Állam” céljainak megfelelően alakítottak ki – ennek vetett véget a kormány.

Az első, egységes arculattal rendelkező kormányablakok a megyeszékhelyeken és a megyei jogú városokban 2011-ben kezdték meg működésüket, de már ebben az évben elkezdődött a felkészülés a kormányablakok országos hálózatának a kialakítására. Az új kormányablakok megnyitása 2014 februárjától folyamatosan történik, dinamikus fejlődés által biztosítva segítőkész ügyintézési lehetőséget. Az állampolgárok a kormányablakokban jelenleg több mint 1500- féle ügykört intézhetnek, kezdeményezhetnek, illetve kaphatnak tájékoztatást az

eljárás menetéről. Az ügyfél beadványait a hivatal bonyolítja le az illetékes hatóságoknál, részletesen tájékoztatva a kérelmezőt az ügymenetről vagy a hiánypótlásról, azaz a polgároknak nem kell több helyre elmenniük, és többféle ügyfélfogadási rendhez igazodniuk. Vannak olyan ügyek, amelyekben a kormányablakok kizárólag tájékoztatást tudnak adni, és vannak olyanok, amelyekben szolgáltatást is tudnak nyújtani. A magas színvonalú ügyfélszolgálat nem valósulhatna meg felkészült, magasan képzett ügyintézők nélkül. Őket a

Nemzeti Közszolgálati Egyetem szakirányú, illetve közszolgálati továbbképzései segítik a folyamatosan növekvő ügyfélkör ellátásában. Ahogy a kormányablakok, úgy az NKE is ügyfélbarát, hiszen a képzésekért nem kell Budapestre utazni, azokat a lakóhelyhez közel igénybe lehet venni, köszönhetően az együttműködő kormányhivataloknak és társegységeknek. A szakirányú képzéseknek köszönhetően pedig olyan minőségi szolgáltató közigazgatást képviselnek a tisztviselők, amelyben az ügyfél és a sikeres ügyintézés az elsődleges.

Képzés és továbbképzés közös szervezetben

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar (ÁKK) részeként működik tovább április 1-jétől a közzolgálati továbbképzéssel korábban egyetemi karközi intézetként foglalkozó Vezető- és Továbbképzési Intézet (VTKI). Az egyetem vezetői a fúziótól az NKE közigazgatási képzései és a közigazgatási pálya közötti kapcsolat megerősödését várják.

Az NKE alapítása óta egyfajta szervezeti kettősség jellemezte a közigazgatási képzések és továbbképzések rendszerét. Amíg az ÁKK (korábban Közigazgatás-tudományi Kar) felelt a közigazgatási alap- és mesterképzések, valamint a doktori képzések megvalósításáért, addig a közigazgatási továbbképzések színtere a karközi intézetként működő VTKI-ben volt. Ez azt is jelentette, hogy a közigazgatás és annak személyi állománya számára a VTKI vált az NKE-t reprezentáló képzőhelyé, egy olyan szolgáltató szakmai szervezetté, amelynek rendszeres munkakapcsolata van a közigazgatás és az önkormányzati szféra minden szereplőjével.

Bár az ÁKK-nak és a VTKI-nek is közel azonos szakterületeken volt szüksége oktatói állományra, a szervezeti kettősség nem tette lehetővé a szellemi erőforrások optimális és hatékony megosztását. Így, amíg az egyetem más karain (Hadtudományi és Honvédtisztképző, valamint a Rendészet-tudományi Karokon) a hivatásrendi képzések és továbbképzések integrált rendszerben történnek, az ÁKK esetében ez

a kettősség már egyfajta gátat jelentett a képzésfejlesztés szempontjából is. Az elmúlt 5 év tapasztalatai alapján ezen képzési területen is szükségessé vált az egységes képzési modell megvalósítása, amely az ÁKK és a VTKI fúzióját jelentette. Erről az NKE Szenátusa a Fenntartói Testület jóváhagyásával február közepi ülésén döntött, amelynek eredményeképpen április 1-től az ÁKK kereteiben működik tovább a közzolgálati továbbképzési rendszer. A VTKI ÁKK-ba történő beolvadása nyomán a közzolgálati tisztviselők továbbképzésével és a vezetőképzéssel, az állami tisztviselők képzésével, továbbá a közigazgatási előmeneteli vizsgarendszerekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott egyetemi feladatokról, valamint a továbbképzések minőségügyi, szervezési és szolgáltatási szükségleteinek, illetve funkcionális háttérének biztosításáról is az Államtudományi és Közigazgatási Kar gondoskodik. A korábbi VTKI karon belül működő szervezeti egységként, Vezető- és Továbbképzési Központként folytatja munkáját. A fúzió lehetővé

teszi a közigazgatási képzés és a hozzá kapcsolódó életpálya egységes koncepciójának megvalósítását. A szervezeti átalakulás az egyetemi hallgatók számára is jelentős változást hozhat: a teljes közigazgatási karrierpálya beláthatóvá válik számukra. A kar várhatóan aktívabb és közvetlenebb kapcsolatba kerül a közigazgatás egészével, így a hallgatók szakmai gyakorlatának, karrierjének támogatását is eredményezi. A tisztviselői kar továbbképzései pedig erősíthetik a motivációt és a pályaorientációt a hallgatói közösségekben. A szervezeti változástól jelentős eredményeket vár az egyetem vezetése és a Fenntartói Testület is. A fúzióval ugyanis a 2012 óta nagyon jelentőssé vált közigazgatási továbbképzési feladatrendszer a legmagasabb egyetemi szervezeti státuszba, a kari egységbe ágyazódik be. Így lehetővé válik a közigazgatási felsőoktatás szervezeti kereteinek továbbfejlesztése, a közigazgatási képzés és életpálya egységes koncepciójának megvalósítása, valamint az ÁKK is jelentősen erősítheti a közzolgálati felsőoktatási pozícióját és presztízsét. A VTKI beolvadása funkcióbeli és konkrét személyi változásokkal is jár, hiszen megszűnik a továbbképzési terület korábbi egyetemi felügyeletét ellátó továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettesi funkció, amit az elmúlt 5 évben Prof. Dr. Kis Norbert látott el. A korábbi rektorhelyettes – pályázat útján – az ÁKK dékánjaként folytatja munkáját áprilistól, míg a kar korábbi dékánja, Prof. Dr. Kiss György akadémikus továbbra is ellátja a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola vezetőjeként elkezdett tevékenységét. Az immáron az ÁKK portfóliójában megjelenő továbbképzési területet központilag az oktatási rektorhelyettes felügyeli majd, míg a nemzetközi rektorhelyettes funkcióját Dr. Nagy Judit, a Rendészet-tudományi Kar korábbi nemzetközi és tudományos dékánhelyettese tölti be. ●

A közzolgálati továbbképzés rendszere

A közzolgálati továbbképzési rendszer kereteit a közzolgálati tisztviselők továbbképzéséről szóló 273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet szabályozza. A jogszabály értelmében a közzolgálati tisztviselők meghatározott mennyiségű továbbképzésen kötelesek részt venni a 4 éves képzési ciklus alatt. Az első képzési időszak 2014. január 1-jétől 2017. december 31-ig tart. A tisztviselők a képzési kötelezettségüket a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium által nyilvántartásba vett, illetve minősített továbbképzési programok elvégzésével teljesíthetik. A minősített, illetve nyilvántartásba vett programokat az ún. továbbképzési programjegyzék tartalmazza. A közzolgálati továbbképzéshez tartoznak az általános közigazgatási, vezetői, valamint szakmai ismereteket nyújtó képzések, amelyek kizárólag a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen elérhetők.

A meglévő szakirányú továbbképzési szakok egy részét nyitott képzésként (közzolgálati jogviszonnyal rendelkező és nem rendelkező személyek számára egyaránt) hirdették meg, a szakirányú továbbképzési szakok másik része zárt beiskolázású, azaz a képzéseken a közigazgatási szervek által kiválasztott, meghatározott munkaköröket betöltő, a jogszabályokban rögzített jelentkezési feltételeknek megfelelő hallgatók vehetnek részt. Ez utóbbi csoportból a közigazgatási tanulmányok és a kormányzati tanulmányok szakirányú továbbképzési szak jelentős újdonságot, amelyeknek a célcsoportját az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvény határozta meg. A két szakirányú továbbképzési szak fejlesztése 2016-ban valósult meg, a 2016/2017-es tanév őszi szemeszterében 577 fő kezdhetette meg tanulmányait a két szakirányon.

A szakirányú továbbképzési szakok közül népszerű az elektronikus információbiztonsági vezető, valamint az államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés szak is, előbbin 42-en, utóbbin 39-en tanulnak. A tanév tavaszi szemeszterében 688 hallgató kezdte meg tanulmányait 4 szakirányú továbbképzési szakon, így az aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgatói létszám meghaladja az 1450 főt. Az NKE a szakirányú továbbképzési szakok széles képzési kínálatát fejlesztette ki, ezek közül is kiemelkedik például a külpolitikai szakújságíró és elemző szakirányú továbbképzési szak, a közzolgálati humán szervező szakirányú továbbképzési szak vagy az integritás tanácsadó szakirányú továbbképzési szak. A KÖFOP-2.1.1-VEKOP-15-2016-00001 kódjelű, *a közzolgálati komplex kompetencia-, életpálya- és oktatástechnológiai fejlesztése* című projekt keretében az NKE 120 új továbbképzési programot indít, melyek egy egységes, többszintű kompetenciarendszer alapján az egyes kompetenciák fejlesztésére is koncentrálnak. A megújult programok minősítése és programjegyzékre vétele folyamatosan történik.

Az NKE összességében több tízezer közzolgálati tisztviselő továbbképzéséért felel: 2016-ban 1443 közigazgatási szerv 77 508 tisztviselője számára készült éves egyéni továbbképzési terv, amelyekben összesen 360 970 továbbképzési program szerepelt. Az éves tervekbe felvett továbbképzési programok közül összesen 321 143 esetben teljesítették sikeresen a tisztviselők a kiválasztott képzési programot, ami az összes felvett képzés 88,9%-át jelenti.

A 2016-ban az NKE szervezésében indított e-learning típusú kurzusokon 66 904 fő vett részt, és 1511 fő vezető számára biztosított blended típusú vezetőképzési kurzusokat. Szintén az NKE által megvalósított szakmai (idegen nyelvi, integritás, nemzetközi) képzéseken összesen 2414 fő vett részt. A továbbképzések egy speciális területét képezik a partnerintézmények által megvalósított blended típusú képzések. A blended learning típusú képzések a 2013-ban létrejött hazai felsőoktatási intézmények (első sorban a jogi karok) bevonásával kialakított stratégiai partnerintézményi hálózat útján szerveződtek, amelyeken 8726 fő vett részt a tavalyi esztendőben.

A határrendészeti tisztképzés negyedszázada

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A határőrség modernizációs folyamatának részeként a Rendőrtiszti Főiskolán 1992. március 1-jei hatállyal alapították meg a Határrendészeti Tanszéket, majd szeptember 1-jével a határrendészeti szakot is. Ma a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának rendészeti igazgatási alapszakának határrendészeti szakirányán folyik a rendőrség határrendészeti szolgálati ága jövőbeni tisztjeinek képzése, de emellett az egyetem több mesterképzési szakán és a doktori iskolákban is tanulnak határrendészeti tisztek.

A negyedszázados évforduló volt az egyik apropója a *Közszolgálati képzés kihívásai a határrendészeti tisztképzés tükrében* című konferenciának is, amelyet az RTK Határrendészeti Tanszéke szervezett az MRTT Határrendészeti Tagozatával közösen. Dr. Pozsgai Zsolt r. dandártábornok, személyügyi országos rendőrfőkapitány-helyettes a rendőrség 2016. évi eredményeit és a határrendészeti szolgálati ág legfontosabb feladatait vette

számba előadásában. Elmondta, hogy az elmúlt évben is kiemelkedő volt az illegális migrációval kapcsolatos fellépés, az államhatár védelme. *„A rendszert három pillér alkotja: az ideiglenes biztonsági határzár, amelynek műszaki-technikai színvonalát tovább fejlesztjük, az illegális bevándorlást befolyásoló jogszabályok, valamint a mindezen feladatok ellátására felkészített állomány. A rendkívüli migrációs helyzet hatékony kezelése érdekében a*

kormány 2016 augusztusában döntött a rendőrség határavadász egységeinek 3000 fővel történő megerősítéséről” - hangsúlyozta a dandártábornok, majd hozzátette: *„a megfeszített ütemű toborzó munka eredményeként jelenleg 985 fő, a tervezett létszám mintegy egyharmada már részt vesz a képzésben, és május elején szolgálatba léphet az első ciklusban kiképzett több mint 500 fős határavadász állomány”.*

Pozsgai Zsolt megállapította: tovább csökkent a polgárok szubjektív közbiztonságérzetét alapjaiban befolyásoló 14 bűncselekménynek, illetve a közterületen elkövetett bűncselekményeknek a száma. Így csökkent többek között a testi sértések, a garázdaság, a lopások és betöréses lopások, a személygépkocsilopások, a gépjárműfeltörések, a lakásbetörések, a rablások előfordulása, ami jelentős eredménynek tekinthető. Jó hírnek számít, hogy a közlekedésbiztonság területén az elmúlt két évben tapasztalt kedvezőtlen folyamatok megálltak, ismét csökkent a közlekedési balesetben elhunyt személyek száma. Az illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények száma 430 607-ről 36 517-re csökkent. Felidézte, hogy a hatékonyabb határőrizeti tevékenység ellátása érdekében az Országgyűlés 2016. július 5-ei hatállyal tovább szigorította a jogszabályi környezetet. Ennek keretében több tízezer illegális migráns Európai Unió területére történő belépését akadályozták meg a rendőrök és katonák, illetve a biztonsági határzáron átjutott, feltartóztatott migránsokat visszakísérték a határzárhoz, és a tranzitónához irányították.

Megtörtént az ideiglenes biztonsági határzár technikai megerősítése is. Pozsgai Zsolt kiemelte, hogy a rendőrség szolgálati tevékenységét az elmúlt időszakban is az eredményesség jellemezte. A Rendészettudományi Kar tisztjelölti állományáról is beszélt, akik képesítésüknek megfelelő szolgálati feladatot is elláthatnak a jövőben. Elismerően szólt a Rendvédelmi Tagozat »

Dr. habil. Varga János ny. határőr ezredes, a Határrendészeti Tanszék tanszékvezető egyetemi docense lapunk olvasói számára elmondta, hogy a 25 éves jubileumi évforduló alkalmából készült el a *határrendészeti tisztképzés negyedszázada* című kötet. A tematikus kiadvány olyan tanulmányokat tartalmaz, amelyekben a Nemzeti Közsolgálati Egyetem és a Határrendészeti Tanszék egykori és jelenlegi oktatói mutatják be a határrendészeti tisztképzés negyedszázados ívét, aktuális helyzetét és a jövőről szőtt gondolataikat. A határrendészeti szakon, szakirányon végzett hallgatók visszaemlékeztek az RTK-n és a Rendőrtiszti Főiskolán eltöltött éveikre, szóltak a tisztté avatásuktól eltelt időszakban végzett tevékenységükről, a jelenlegi munkakörük kihívásairól, további terveikről az egész életen át tartó tanulás során. A Határrendészeti Tanszéki Tanácsadó Testület tagjai bemutatják az általuk vezetett szervezetei tevékenységének jellemzőit, aktuális kihívásait, a nappali és a levelező tisztképzéssel kapcsolatos tapasztalataikat. *„Az egykori határőr, rendőr és honvéd tanintézetek, tanszékek oktatóinak, hallgatóinak tanulmányai is olvashatók, amelyekben a szakmai tevékenységgel, a határőrizeti, a rendészeti és különösen a határrendészeti képzéssel kapcsolatos gondolataik mellett a Határrendészeti Tanszékkel való együttműködést,*

a közös tevékenységet is megemlítik” – fogalmazott a tanszékvezető, a kötet szerkesztője. Varga János kiemelte, hogy képzésük harmonikusan illeszkedik a rendészeti tisztképzés rendszerébe. A határrendészeti tisztképzés közügy, azért mindig szívesen tett a határőrség és a rendőrség, valamint az együttműködő szervek számtalan dolgozója. A tanszéken lehetőség kínálkozik a határőrtudományok és -értékek képviselésére is.

Dr. habil. Boda József nyugállományú nemzetbiztonsági vezérőrnagy, dékán kiemelte, hogy a határőrtisztképzés nem 25 évvel ezelőtt kezdődött, de a korábbi tiszti felkészítés még egy más jogi környezetben, más politikai körülmények között, teljesen más filozófia alapján zajlott. *„Jelenleg hallgatóink már a 21. századnak megfelelő ismeretekkel gazdagodhatnak, és tanulmányaik során megismerkedhetnek azokkal a követelményekkel, amelyeket az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk és a más nemzetközi partnerekkel való együttműködés támaszt a korszerű határőrizettel szemben. A tanszék tanári kara felkészült, a modern technikai és tudományos ismeretek birtokában képes a legkorszerűbb ismeretek átadására. A gyakorlati oktatás során nagymértékben támaszkodnak az országos és megyei szintű határrendészeti szervek gyakorlati tapasztalataira. A tanári kar nemcsak oktatja és tanítja a nappali és levelező szakos hallgatókat, de kiveszi részét az NKE-en zajló doktori képzésből, továbbá számos határrendészeti, rendészeti témájú tudományos művet gondoztak és adták ki az eltelt negyedszázad alatt. Köszönet illeti azokat az oktatókat, tanárokat, tanszékvezetőket, akik az eltelt negyedszázad alatt lelkiismeretesen nevelték és oktatták határőrtisztek százait”* – hangsúlyozta az RTK dékánja.

Megalakult a Szent László Határrendészeti Tudományos Diákkör

„A Határrendészeti Tanszék egyik régi terve és célkitűzése találkozott az egyetem minőségjavítási szándékaival, amikor 2016 tavaszán lehetőség nyílt arra, hogy megalakítsunk egy, a határrendészeti szakiránynak megfelelő tudományos diákkört” – emlékeztetett Molnár Ákos rendőr őrnagy, tanársegéd, hozzátéve azt, hogy a Szent László Határrendészeti Tudományos Diákkör létrejött a határrendészeti szakterületen és az ehhez kapcsolódó más szakirányon tanuló hallgatók szakmai érdeklődésére vezethető vissza. „A diákkör alakuló üléséről készült jegyzőkönyvben a megnevezés alatt »Szent László« Határigazgatási Tudományos Diákkört szerepeltettünk, jelezve, hogy a határőrök védőszentjének eszmeisége fontos számunkra. Nemcsak azért, mert korának kimagasló hadvezére volt, aki az ország külső és belső biztonságának helyreállítása mellett nemzetközi tekintélyre is szert tett, hanem azért is, mert olyan értékeket testesít meg, amelyekre ma is szükség van. Ilyen alapvető érték a bátorság, amely nem azonos a vakmerőséggel, a hazáért való áldozatvállalás, a lovasiasság, a gyöngéssel, nőikkel szembeni szolidaritás. Szent László mint ideál hatékonyan képviseli a felsorolt értékeket, még akkor is, ha ezek tartalmát nyilván újra kell fogalmazni a modern körülmények között” – jelentette ki a tanársegéd, ugyanis napjainkban beigazolódnak, hogy a határrendészet fontos szerepet tölt be a biztonság garantálásában. A 21. századi Európa sorsa a határokon fog eldőlni, ezért elengedhetetlen, hogy a magyar rendészeti felsőoktatásban kiemelt szerep jusson a hallgatók ez irányú speciális képzésének, tehetségük ápolásának. A migrációs és biztonságpolitikai események arra ösztönzik a hallgatókat, hogy az egyetemi képzés ideje alatt – mint leendő tiszték, szakemberek – a lehető legszélesebb spektrumú, hasznosítható tudásra tegyenek szert. Ehhez a diákkör kiváló lehetőséget biztosít.

„A világ folyamatosan változik, ahogyan a jogszabályok, a határokon elkövetett bűncselekmények módszerei és elkövetési magatartásai is. A jogsértő személyek dinamikusan, a korszerű technológia felhasználásával alkalmazkodnak környezetükhöz, próbálnak lépéselőnybe kerülni a hatóságokkal szemben. Leendő határrendész tisztjeink csak úgy tudják felvenni a versenyt, ha képezik magukat, figyelik a változásokat, követik az új trendeket. Az aktuális határhelyzet mutatja, hogy igenis fontos a határvédelem, a határőrizet, a határforgalom ellenőrzése, a határigazgatás. A rendészetnek pedig az egyik legösszetettebb, legsokoldalúbb szelelte a határrendészet” – jelentette ki Molnár Ákos.

nevelő munkájáról. A migrációs válság kezelésével összefüggő gyakorlati jártasságok elsajátítását rendkívül fontosnak tartja. Végezetül az országos rendőrfőkapitány-helyettes a Határrendészeti Tanszék oktatóinak az elmúlt 25 évben végzett munkájáért elismerését fejezte ki.

Dr. Virányi Gergely ny. határőr dandártábornok előadásában emlékeztetett: a határrendészeti tisztképzés a határőrképzésből alakult át, majd személyes élményét is megosztotta a jelenlévőkkel: 1992 februárjában tartott először előadást a díszteremben. „A migrációs hullámok hatékony kezelése, az idegenrendészeti feladatok szakszerű elvégzése mindig is a legfontosabb feladatok között szerepelt” – jelentette ki a dandártábornok, aki az elmúlt 25 éves időszakra visszatekintve a legfontosabb eredményeket is számba vette: a délszláv válság példaértékű kezelése, a duális rendészeti és védelmi funkció, illetve határvédelmi feladatrendszer ellátása, a hazai és a nemzetközi együttműködés kiszélesítése, a logisztika teljes körű korszerűsítése. „Negyedévszázad alatt generációváltás történt, a határőrtisztképzésben pedig nagy léptékű fejlesztések történtek, miközben a határrendészeti tisztképzés szellemi centrumaként működik a tanszék” – hangsúlyozta Virányi Gergely, aki a jogelőd Rendőrtiszt Főiskola határrendészeti szakiránya alapításának körülményeiről beszélt. Köszönetet mondott az egykori vezetőknek, megköszönte, hogy részese lehetett a határőrök képzésének. A határrendészeti tisztképzés aktuális helyzetképét vázolta fel Dr. Varga János ny. határőr ezredes, tanszékvezető, főiskolai tanár. Elmondta, hogy a szakirányon 1163 hallgató kapott oklevelet az elmúlt 25 évben. Megállapította, hogy a határrendészeti tisztképzés harmonikusan illeszkedik a rendészeti tisztképzés rendszerébe.

Dr. Kiss Lajos PhD. r. alezredes, adjunktus a Frontex és a határőr tisztképzés kapcsolatáról beszélt. Elmondta, hogy a Frontex nem ismeri a tiszt kifejezést, csak a tisztviselőt. „A határőr mesterképzés elindítása egy új szakaszt nyitott meg a FRONTEX képzési tevékenységében, ugyanis a FRONTEX ennek segítségével saját képzésben részesítheti a jövő határőr vezetőinek egy részét.” A kihívásokról beszélt Dr. Balla József r. alezredes, egyetemi docens. „Az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatták, hogy a határrendészeti speciális szakmai ismeretekre szükség van” – fogalmazott az alezredes.

Kovács Gábor r. dandártábornok, oktatási rektorhelyettes, egyetemi docens a rendészeti vezető mesterképzés legfontosabb ismeretköreit mutatta be a jelenlévők számára, majd beszélt a hallgatókkal szembeni elvárásokról is. Szó volt még a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság határrendészeti helyzetéről, a fiatal tisztokkal szemben támasztott elvárásokról, beilleszkedésük tapasztalatairól, a „Szent László” Határigazgatási Tudományos Diákkör tevékenységéről is. ●

Vezetőként is örök szerelem maradt számára a repülés

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Vadászpilóta szeretett volna lenni, de egyáltalán nem bánta meg, hogy a helikopterek mellett kötelezte el magát. Még manapság is repül, ha ideje engedi. Abból pedig nincs olyan sok, hiszen a Honvéd Vezérkar főnökhelyetteseként napi szinten számos feladattal és kihívással kell megbirkóznia. Ezekről is beszélgettünk Dr. Orosz Zoltán altábornaggyal, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem magántanárával.

○ Az asztalán több fotót is lehet látni, egyrészt a családjáról, másrészt katonai helikopterekről. Utóbbiak mennyire határozták meg a pályáját?

Orosz Zoltán: Teljesen, hiszen helikopterpilóta voltam, és mondhatom, hogy jelenleg is vagyok: szerencsére a mai napig van lehetőségem arra, hogy repülhesek ezeken a gépeken. Így történt ezen a héten is, amikor elmentem egy kis „karbantartó” repülésre. A kedvenc típusom egyébként a MI-24. Amiket itt lát az asztalon, a különböző tárgyi emlékek családról, munkáról, az élmény és hitvallás is egyben. Azért is jó, hogy itt vannak velem, mert a munkahelyen töltjük életünk egy jelentős részét, így meg kell próbálni itt is egy kicsit otthon érezni magunkat.

○ Tavaly nyilatkozott arról az egyik napilapnak, hogy idén elkezdődik a Magyar Honvédség légi szállítási képességének fejlesztése, amelynek keretében új járműveket vesznek majd. Hogy áll ez a folyamat?

○ Z. Honvédelmi miniszter úr révén már nyilvánosságot kapott a Zrínyi 2026 haderőfejlesztési program, amelynek ez is a része. A katonai szállítógépek beszerzésével kapcsolatban már rendelkezünk tervekkel és részdöntésekkel.

○ Nemcsak a gépek a fontosak, hanem a szakemberek is, akik majd vezetik azokat. A hazai pilótaképzés mennyire felel meg a kor elvárásainak?

○ Z. Az állami pilótaképzésnek évtizedes hagyománya van Magyarországon. Egy ideig hazánkban történt a képzés, majd később külföldön, például a rendszerváltás előtt a Szovjetunióban és Csehszlovákiában. 1990 után a képzés visszakerült Magyarországra, de a honvédséget érintő jelentős szervezeti átalakítások miatt kiderült, hogy nincs akkora létszámgigény a pilótaképzésre, mint korábban. Jelenleg is egy NATO-program keretében, Kanadában történik a magyar pilóták képzése. Itt alapvetően harcászati repülőgépjármű-vezetőkről van szó, de van lehetőség átképzésre is helikopterek, vagy szállítógépek vezetésére. Ez a program szakmailag nagyon jó, de kifejezetten drága. Ezért nem olyan meglepő, hogy napjainkban az európai NATO-tagországok közül már csak mi veszünk részt benne. De mi is csak 2019-ig, hiszen akkor jár le az erre vonatkozó szerződés. Már korábban megszületett a döntés, hogy ezt a szerződést nem újítjuk meg, hanem hazai megoldásban, illetve nemzetközi kooperációban fogunk gondolkodni. >>

Orosz Zoltán

Kedvenc könyv • Szabó Magda: *Az a szép, fényes nap*

Kedvenc film • Federico Fellini: *Róma*

Kedvenc zene • LGT: *Kotta nélkül*

Hobby • vadászat, túrázás, úszás

○ Melyik megoldás tűnik jobbnak?

O. Z. Vegyes megoldás születhet, ahol a két lehetőséget megpróbáljuk a leghatékonyabb módon kombinálni. Már van egy szándéknyilatkozat, amely szerint érdekeltek vagyunk egy nemzetközi, várhatóan csehországi székhelyű kiképző központ létrehozásában, de maga a kiválogatás és az alapképzés Magyarországon történne. A repülés nemzetközi nyelve az angol, és mi is törekszünk arra, hogy ezt minél jobban használják majd a leendő pilótáink, de vannak olyan dolgok, amiket részleteiben igazán csak a nemzeti nyelven lehet jól átadni. Ezért is jó, ha az alapképzés hazai környezetben zajlik majd.

○ Ebben pedig a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen meghatározó szerepe lesz. Mi a biztosíték arra, hogy legalább olyan színvonalú képzést kapnak majd az új konstrukcióban a hallgatók, mint a jelenlegi szisztémában?

O. Z. A legfőbb biztosíték erre az egyetem Katonai Repülő Intézetében dolgozó oktatók szaktudása. Korábban, még az NKE jogelőd intézményének időszakában a szolnoki intézet volt az egyetlen olyan hely Magyarországon, amely akkreditált képzést folytatott ezen a szakterületen. Ez a tudás és tapasztalat még megvan az oktatókban, így nem túlzott elvárás a lehető legmagasabb színvonal. Másrészt a képzésnek nemcsak hazai, hanem nemzetközi előírásoknak is meg kell felelnie, ez is fontos biztosíték arra, hogy a legkiválóbb szakemberek kerüljenek ki az intézmény falai közül.

○ A jelenlegi képzésbe, főleg a harcászati pilótaképzésbe nagyon nehéz bekerülni. Sokan a kiváló tanulmányi eredményeik, a jó idegennyelv-tudásuk és a megfelelő orvosi alkalmasságuk ellenére sem lehetnek pilóták.

O. Z. Az év elején indult egy helikopterpilóta-képzési tanfolyam, amelynek az elméleti oldalát az NKE biztosítja, míg a gyakorlati képzés Szolnokon lesz. A tanfolyam megnyitóján a résztvevőknek is elmondtam, hogy nem szabad kudarcként megélni, ha valakinek nem sikerül elvégeznie a képzést. Lehet valaki a legkoszabb, a legfelkészültebb, de a levegőben való tájékozódás, látás, érzékelés képességével nem mindenki rendelkezik. Ez adottság, készség, vagy adott esetben továbbfejleszhető készség. A gyakorlati kiképzés során bármikor lehet egy olyan szituáció, hogy az adott manővert már nem tudja az illető az elvárható szinten elsajátítani, begyakorolni és bemutatni. A repülésben pedig a biztonság az egyik legfontosabb tényező, ennek tekintetében az emberi tényező meghatározó. Az elmúlt évtizedek repülőbalesetei miatt is a legkevésbé a technika volt okolható, ebben a rendszerben mindig az ember a leggyengébb láncszem.

○ A képzés során sokféle helyzetet szimulálnak a hallgatók. Vannak olyan szituációk, amelyekre egyáltalán nem lehet felkészülni?

O. Z. A pilótaképzés fontos része a különleges esetekre való felkészülés, hiszen bármikor meghibásodhat valami. Vannak

természetesen modellezhető szituációk, és ezekre fel is készülnek a pilótajelöltek. De már képzett pilótáknak is előírás, hogy időközönként szimulátoros képzésen vegyenek részt, amelyek során a különleges eseteket gyakorolják. Nincs azonban két ugyanolyan szituáció, és bármikor kerülhetnek olyan helyzetbe, ami új, ami nincs semmilyen protokollban leírva. Ilyenkor nagy szerepe van a szakértő személyzetnek, hogy erre az új helyzetre minél hatékonyabban tudjon reagálni.

○ Kiből lehetnek jó pilóták?

O. Z. Pilótává elméletileg sokan válhatnak Magyarországon is, hiszen sok tanfolyamot hirdetnek például kisgépes pilótaképzésre. Civil, úgynevezett magánpilótává válni nem olcsó mulatság, de ma már egyre inkább megfizethető. A katonai pilótaképzés azért más, mert itt nemcsak egyszerűen a repülésről van szó, hanem a katonai alkalmazásokban is felkészülni kell lennie a pilótának. Ilyen például a manőverezés, vagy a fegyverrendszerek megfelelő használata. Ez kell ahhoz, hogy Magyarország alapvető katonai feladatait el tudja látni, ami a légi erő esetében a szárazföldi katonai erők tevékenységének a támogatását, vagy adott esetben önálló tevékenységet is jelenthet.

○ Ha már itt tartunk, NATO-tagországgént egy kis közép-európai országnak mennyire fontos, hogy hatékony légierője legyen?

O. Z. Nem győzzük elégszer hangsúlyozni, hogy a NATO-nak nincs önálló hadserege, a szervezet védelmi képességét a tagországok adják össze. Emiatt rendkívül fontos, hogy hazánk hadserege a biztonságpolitikai környezetünkben és földrajzi elhelyezkedésünkben kiindulva megfelelő védelmi képességgel rendelkezzen. Meg kell felelni a kor színvonalának a felszerelést és a katonák kiképzettségét illetően is.

○ Ha magas színvonalat várunk el a katonáktól, akkor meg kell becsülni őket egyszisztenciális téren is. Az például köztudott, hogy minden ország hadseregében a pilótákat fizetik meg a legjobban.

O. Z. 2015-ben indult el egy életpályaprogram a honvédségen belül is, amelynek következtében az elmúlt években a katonák illetménye növekedett. Erre szükség is volt, hiszen utoljára az első Orbán-kormány idején (1998–2002), lett „karbantartva” a honvédségben szolgálók „bére”. A fejlesztési folyamat 2019-ig tart, és úgy gondolom, hogy ezáltal elérjük azt a szintet, hogy a magyar katonák, köztük természetesen a pilóták is, megfelelő anyagi elismerésben részesüljenek.

○ A pilótaképzés kapcsán már említette a beszélgetésben a Nemzeti Közszolgálati Egyetemet. Hogyan látja az intézmény elmúlt 5 évét, mennyire sikerült az eredeti célokat megvalósítania?

O. Z. Az eltelt idő és napjaink eredményei bizonyítják, hogy az NKE erős és megbecsült intézménye lett a magyar felsőoktatásnak. Ki merem jelenteni, hogy akár igazodási pont is lehet

a jövőben. A létrehozása kapcsán az egyik fő cél az volt, hogy olyan kiművelt emberek kerüljenek ki az egyetem falai közül, akiknél nem kérdés, hogy ezt a hazát, ezt a nemzetet kívánják szolgálni. Ennek természetesen maguk a hivatásrendek is irányít szabnak, de az egyetemen a szakmai képzések mellett a hazához, a nemzethez, a szülőföldhöz való kötődés hangsúlyosan jelenik meg. Ezek lehet, hogy nagy szavaknak hangzanak, de tényleg erről van szó, hogy elkötelezett emberek szolgáljanak a közigazgatás különböző területein, így a Magyar Honvédségben is.

○ Az NKE létrejöttkor még a konstrukciót támogatókban is megfogalmazódott egy kérdés, hogy a különböző hivatásrendek hogyan férnek majd meg egy intézmény keretein belül.

O. Z. A hivatásrendek között korábban is meglévő együttműködés megerősödéséről beszélhetünk az eddigi tapasztalatok alapján. Ez a koncepció szerintem kifejezetten jól működik.

○ Ön is aktív résztvevője az NKE életének, hiszen 2012-ben itt szerzett doktori címet, legutóbb pedig az NKE magántanári címet is megkapta. Mennyire fontos Önnek az oktatás?

O. Z. Még a 90-es évek végén működött a Szolnoki Repülőtiszt Főiskola, ott kezdtem el oktatói pályafutásomat. Akkor már őrnagyként, majd alezredesként kellő szakmai tapasztalattal is rendelkeztem, így örömmel vettem részt a munkában. Állandó változásban van a világ, és ez igaz a katonai ismeretekre is.

Az új információkat, amennyire csak lehet, minél előbb meg kell jeleníteni az oktatásban is, hogy a hallgatók a legjobb képzést kapják. Jelenleg is tartok előadásokat a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon olyan témákban, mint például a légierő-alkalmazás, a légierő-elmélet vagy a Magyar Honvédséggel kapcsolatos aktualitások.

○ Visszatérve még a repüléshez, gondolom, számos élménye kötődik a légtérhez. Hogyan kezdődött?

O. Z. Középsiskolás koromban kíváncsiságból részt vettem az akkori szolnoki sportrepülőtér egyik hétfévi rendezvényén. A barátommal segítettünk tologatni a vitorlázógépeket a start-ra. Megkérdezték, hogy van-e kedvem repülni, amire természetesen vállalkoztam. A csend, a levegő susogása, a gyönyörű kilátás, maga a repülés élménye nagyon megragadott, és akkor ott „elvesztem”. Eredetileg vadászpilóta szerettem volna lenni, de az egészségügyi szűrésen közölték, hogy az nem lehetek, viszont helikopterpilóta igen.

○ Nem is ült vadászgépben?

O. Z. Nem ültem, pedig utasként lett volna rá lehetőségem, de nem igazán törekedtem rá. MIG-29-essel már többször meg akartak „reptetni” a kollégák, de soha nem jött ki a lépés. Nekem a helikopter nagyon megfelelt, és nem bántam meg, hogy éltem ezzel a lehetőséggel. Ez egy nagyon emberi tevékenység: közel vagy a földhöz, közel vagy a madarakhoz. Radnóti verse jut eszembe: „*Ki gépen száll fölbe, annak térkép e táj*”. Szeretem a

helikoptervezetés olyan sajátosságait, mint például a helyből le- és felszállást, vagy a külső súllyal történő repülést. Utóbbihoz különösen finom kormányozdatok szükségesek: például egy 15 méteres kötél alján lóg három tonna tömeg, ami ha megmozdul, a tehetetlenség miatt tud kellemetlen dolgokat is okozni. Amikor még csapatnál szolgáltam helikopterpilótaként, én is vettem részt árvízi védekezésben, ahol nagyon kellett figyelni azokra a bizonyos kormányozdatokra.

○ Azt mondják, hogy minden katona álma, hogy egyszer egy éles bevetésen is részt vehessen. Ez így volt az Ön esetében is?

O. Z. Én nem álomnak nevezném. A katona azért vagy azzal együtt vállalja a pályát, hogy az adott közösségért helytálljon, akár élete árán is. A katona nyilván nem akar meghalni, csak a közösséget akarja védeni. Erről szól a felkészítése, a kiképzése is, ami folyamatos karbantartást is igényel. Erre vannak a különböző gyakorlatok, hogy a képzettséget magas szinten tudják tartani. Ezért is különösen jó lehetőség a külföldi missziókban való részvétel, ahol tényleg éles körülmények között gyakorolhatnak a katonáink. Sokáig a közvélemény sem volt tisztában azzal, hogy például Afganisztánban háború van, és bizony a magyar katona is háborúba megy, amelyben lehetnek veszteségek. Ezért is kell nekünk a legmagasabb szinten felkészíteni katonáinkat, hogy ez a veszteség elkerülhető vagy minimális legyen. A katona egy misszióban érzi meg azt, hogy ő katona. Arról szolt az egész kiképzése, felkészítése, hogy egy éles helyzetben is helyt tudjon állni, és végrehajtva a feladatot, épségben haza tudjon kerülni. A pályafutása során rotációban minden katona ki is jut missziós területre, ezzel harctéri tapasztalatot szerez, és felkészültebbé válik adott esetben a haza védelmére is. Pilótáink is részt vesznek missziókban, Afganisztánban például két kontingens is teljesített szolgálatot, közülük az egyik jelenleg is ott van: afgán műszaki katonák és pilóták képzésében vesznek részt.

○ Pilótaként még van olyan álma, amit szeretne megvalósítani?

O. Z. Ilyen már nem igazán lehet nekem, de ahogy korábban is említettem, a mai napig nagyon szeretek repülni. A jelenlegi beosztásomban ez nem követelmény, de az előjáró engedélyezte, hogy helikopter kiképzést folytassak. Én magáért a repülés szeretetéért csinálom mindezt, semmilyen plusz támogatásban nem részesülök. Évente 4-5 alkalommal repülök, évek óta szigorúan csak oktatóval. Az ember belátja, hogy ha kopik a tudás, nem szabad több rizikót vállalni. Ezt a tudást azonban könyvből nem lehet megtanulni és fenntartani sem.

○ A tudást van kinek átadni családon belül?

O. Z. Feleséggel Szolnokon élünk, a lányunk Mohácson dolgozik állatorvosként. A fiunk katona lett, és Kecskeméten szolgál. Szóval úgy alakult, hogy van, aki a pálya iránti tiszteletet és szeretetet továbbviszi a családban. ●

Magyarország ismét Afrika felé fordul

SZÖVEG: DR. MARSAI VIKTOR
FOTÓ: INTERNET

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai és Védelmi Kutatóközpontja 2017. március 9-én rendezte meg Afrika és Magyarország 2017–2025 – lehetőségek, trendek és kihívások című konferenciáját. A rendezvény keretében a magyar államapparátus releváns intézményeinek képviselői arról tartottak előadást, hogy az általuk gondozott területeken az említett időszakban milyen folyamatok, lehetőségek és kihívások várhatóak hazánk számára az afrikai kontinenssel kapcsolatban, elsősorban a gazdaság és a biztonság területén.

A rendezvényen a Külgazdasági és Külügyminisztérium Afrika Főosztálya, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, a Bevándorlási és Migrációs Hivatal, illetve a Terrorelhárítási Központ képviseltette magát előadóval. A meghívott vendégek között helyet kaptak a pécsi Afrika Kutatóközpont, a Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely, a Migrációkutató Intézet, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, a Külgazdasági és Külügyi Intézet, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, az Információs Hivatal, illetve az NKE NETK és SVKK munkatársai, valamint kisebb részben a Kodolányi János Főiskola és a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatói.

A workshop célja az volt, hogy az érintett szereplők megoszthassák egymással tapasztalataikat, percepciójukat, párbeszéd alakulhasson ki közöttük, és ezáltal irányokat vázolhassanak fel a további feladatokra, kutatási területekre vonatkozóan. Ez annál is inkább kulcsfontosságú, mert a kormányzat által két évvel ezelőtt

meghirdetett déli nyitás politikája – amelynek Latin-Amerika mellett a szubsaharai régió a másik célterülete – csak akkor lehet sikeres, ha mind az államigazgatás, mind a civil szféra, mind a gazdaság szereplői képesek egyesíteni erőfeszítéseiket, és közösen munkálkodni annak sikerén. Miközben a rendszerváltás előtt hazánk kiterjedt kapcsolatokkal rendelkezett a térségben – tizenegy nagykövetségünk működött Fekete-Afrikában, és olyan magyar nagyvállalatok szállítottak oda árukat és tudást, mint a Ganz, az Ikarusz vagy a Glóbusz –, az 1990-es években a változó külpolitikai orientáció, az euroatlanti integráció prioritása miatt ezek a kapcsolatok jórészt elsorvadtak. A mélypontot egyértelműen az új évezred jelentette, amelyben átmenetileg az is előfordult, hogy a szubsaharai térségben mindössze két magyar képviselő működött, Nairobiban és Pretoriában.

A magyar külpolitika és külgazdaság azonban idővel nem hagyhatta figyelmen kívül a fekete kontinens. Ebben segített az is, hogy >>

a 2000-es évek elejére sikeresen lezárult NATO- és EU-csatlakozásunk. A '90-es évek polgárháborúkkal, éhínségekkel, népiirtásokkal és állami összeomlásokkal terhelt „sötét évtizede” után Afrika mára ismét a globális érdeklődés középpontjába került. A kontinens Kelet-Ázsia mellett a világ legdinamikusabban fejlődő régiója évi 4-6%-os átlagos GDP-növekedéssel és olyan gazdaságokkal – pl. Etiópia, Angola vagy Ruanda –, amelyek Földünk legnagyobb éves GDP-növekedését tudják fölmutatni, gyakran 10% fölötti bővüléssel. Összehasonlításképpen az Európai Unió 2016-os átlagos növekedése nem érte el a 2%-ot. Ez különösen figyelemre méltó olyan országok esetében, amelyek két évtizeddel korábban még a genocídiumok vagy a százezreket elpusztító éhínségek miatt kerültek a figyelem középpontjába. Bár a kontinens napjainkban sem mentes a konfliktuszónáktól, mint Szomália, Észak-Nigéria vagy Dél-Szudán, ezek kiterjedése, intenzitása messze elmarad a korábbiaktól. És bár a 2000-es évek elejét uraló mindent elsöprő afrooptimizmus és a „növekvő Afrika” képe némiképp árnyalódott, konszenzus uralkodik a tekintetben, hogy a földrész a kiaknázatlan lehetőségek és a jövő nagy befektetései terepe.

A szakértők szerint Afrikában – hasonlóan az 1990-es évek Kelet-Közép-Európájához – jelenleg a piacok újraosztása és felfedezése zajlik. A bővülő középosztály – amely a több mint egymilliárd lakossal bíró földrész 15-20%-át teszi ki jelenleg – egyre nagyobb fogyasztást generál, amelyet a kontinens jelentős részben csak importból tud fedezni. A telekommunikációs és infrastrukturális szektorokban pedig valóságos forradalomnak lehetünk tanúi mind a mennyiség, mind a minőség terén. Az egyre magabiztosabb afrikai kormányzatok pedig preferálják, ha nem az általuk már jól ismert és gyakran az „erő pozíciójából” tárgyaló hagyományos partnereikkel – a korábbi gyarmati hatalmakkal, illetve az újabb jövevényekkel, az amerikai, orosz, kínai, indiai, brazil, japán szereplőkkel – kell alkudozniuk, hanem olyan kisebb játékosokkal, amelyekkel könnyebben megtalálják a közös hangot, és a kölcsönösen előnyös kompromisszumot. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy hazánk a milliárdos – Paks II. volumenével vetekedő – megaprojektekben versenytársa lehet a nagyhatalmaknak. De azt igen, hogy résztenderekbe, kisebb beruházásokba be tud csatlakozni. Ráadásul ezek csak afrikai viszonylatban „kisebb” tenderek, ám hazánk viszonylatában nemzetgazdasági szinten mérhető eredményeket tudnak produkálni.

A magyar kormányzat által meghirdetett déli nyitás politikája ezért is kecsegtet eredményekkel. Ezen a téren már látszanak pozitív példák, mint a baromfiexport növekedése Eritreába, Nigériába és Angolába, az etióp villamosprojektbe való bekapcsolódás, a ghánai közműszolgáltatások elősegítése vagy a közvilágítást elősegítő akkumulátoros napelemek Szudánban. Alapvetően még csak a folyamat elején vagyunk, a komoly sikerekért még sokat kell dolgozni. Bár a szocializmus időszaka alatt hazánkban tanult diákok ezrei ma már gyakran közép- vagy felsővezetői pozícióban vannak, és a magyar termékek nimbusza még ma is erős a

kontinensen, a húszéves hiátus okozta károk enyhítése időigényes. Különösen igaz ez a magyar gazdaság szereplőire mind a nagyvállalatok, mind a kkv-k terén: számukra Afrika ismeretlen terep, és percepciójuk zömében megmaradt a '90-es évek szintjén. Sajnos még ma is gyakran azzal kell kezdeni az erről szóló diskurzust, hogy igenis „jöhet valami jó is Afrikából”. Annál is inkább, mert a magyar média ingerküszöbét is leginkább a negatív szenzációk érik el, amit a migrációs válság, a szélsőséges szervezetek előretörése vagy a legutóbb kibontakozó 2017 eleji éhínség megerősíteni látszik. Ugyanakkor érdemes ezeket a helyükön kezelni. Ahogy a konferencia több résztvevője is rámutatott, a számok és trendek nem feltétlenül támasztják alá a félelmeket. Bár a dzsihádisták szervezetek előretörése kétségtelenül látványos a kontinensen, egyelőre nem beszélhetünk stratégiai szintű áttörésről – lényegében egyetlen kormány sincs, amelynek hatalmát érdemben fenyegetnék. Ráadásul ezek a szervezetek – gyakran hallható globális propagandájuk ellenére – alapvetően lokális problémákra igyekeznek lokális válaszokat adni, és nem rendelkeznek a kontinensen túlnyúló műveleti képességekkel. Sőt egyelőre úgy tűnik, nincs is ilyen szándékuk.

A migráció ugyan a líbiai állam összeomlása kapcsán egyre több problémát okoz Európának, de Magyarország meglehetősen messze esik az afrikai migránsok útvonalaitól: ezt jól jelzi, hogy 2016-ban a beérkező mintegy 30 000 menedékkérelemből mindössze 2850-et adtak be afrikai állampolgárok. Ebből ráadásul alig 700 fő származott szubszaharai országból, ami jelzi, hogy a korábbi vélekedések arról, hogy az észak-afrikai országok – Algéria, Marokkó, Tunézia, Egyiptom, Líbia – csupán tranzitszerepet játszanak, megkérdőjelezhető. Érdemes azt is megemlítenünk, hogy a tavalyi évben beadott összes kérelmező közül mindössze 438 fő részesült nemzetközi védelemben – a döntő többség még az eljárás lefolytatása előtt külföldre távozott.

A gyenge központi igazgatás, a túlnépesedés és a gazdasági instabilitás természetesen továbbra is létező kihívások a kontinensen, és egyes országok esetében komoly aggodalomra adnak okot csakúgy, mint a klímaváltozás hatásai. Ezekben a területeken tehát továbbra is nagy a külvilág felelőssége, hogy különféle fejlesztési programokon, befektetéseken keresztül ösztönözze a régió fejlődését, és a munkahelyteremtésen keresztül helyben tartsa a fiatalokat. Aminek kapcsán szintén érdemes hangsúlyoznunk, hogy az afrikai lakosság zöme nem szeretné elhagyni a földrészt, ragaszkodik szülőföldjéhez, családjához és kultúrájához.

Az előadások kapcsán körvonalazódtak a további feladatok is, nevezetesen, hogy miközben a politikai és biztonságpolitikai területen a hazai afrikánisztika kurrens és használható anyagokkal látja el a kormányzatot, a gazdasági területen kiterjedtebb munkára lenne szükség, ami a jövő feladata.

A rendezvény a KÖFOP-2.1.2.-VEKOP-15-2016-00001 A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés című projekt keretében került lebonyolításra. ●

Múlt-jelen-jövő a bajai Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézetben

SZÖVEG: DR. TAMÁS ENIKŐ ANNA INTÉZETVEZETŐ
FOTÓ: VTK ARCHÍV

Február elején jött létre az NKE legújabb szervezeti egysége. A Víztudományi Kar megalakulása teljesen új távlatokat nyit meg a nagy múltú bajai vízügyi képzés számára. Az építőmérnöki szakot a kar Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézete gondozza, amely többek között a nemzetközi összehasonlításban is egyedülálló és magas színvonalú terepi mérőgyakorlati oktatásnak köszönheti elismertségét.

1962-ben az Országos Vízügyi Főigazgatóság kezdeményezésére jött létre a bajai Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum. A felsőfokú technikumok rendszerének az 1960-as évek végén kezdődött átalakítása kapcsán az intézmény az 1970-71-es tanévtől tevékenységét a Budapesti Műszaki Egyetem Vízgazdálkodási Főiskolai Karaként folytatta, majd a felsőoktatás korszerűsítésének későbbi lépésében Vízgazdálkodási Intézet néven 1979. január 1-től a pécsi székhelyű Pollack Mihály Műszaki Főiskola szervezeti egységévé vált. Ezt a jogállást és az elnevezést 1994. július 1-től a Főiskolai Tanács módosította, ekkor az intézmény a PMMF Vízgazdálkodási Tagozata lett, majd rövid ideig a Janus Pannonius Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kar Vízgazdálkodási Tagozataként működött. Ezt időrendben követő szervezeti alapegység, az Eötvös József Főiskola Baja város két felsőoktatási intézménye, az akkori Eötvös József Tanítóképző Főiskola és a Vízgazdálkodási Tagozat 1996-ban történt egyesülésével jött létre, amelynek keretei között az intézet az NKE Víztudományi Karának 2017. február 1-jei megalakulásáig működött. Az intézmény létrehozásának célja elsősorban a vízgazdálkodás, a vízügyi

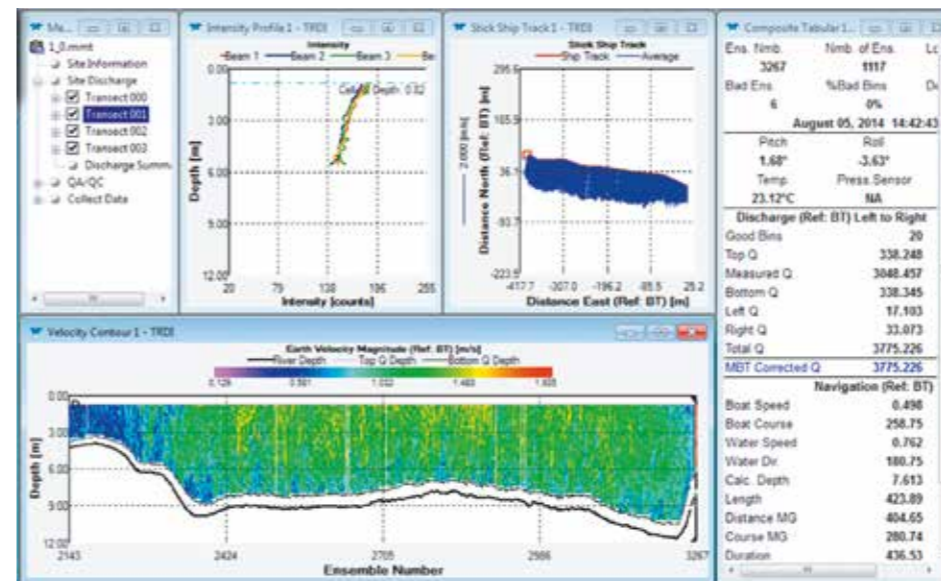
szervezetek, igazgatóságok szakember-utánpótlásának képzése céljából jött létre, és azóta is főszerepet játszik ebben. A mostani intézet közvetlen elődje 2008-ban a Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék, valamint a Matematika és Számítástechnika Tanszék fúziójával jött létre, Dr. Szlávik Lajos vezetésével, aki nyugállományba vonulásáig látta el az intézetvezetői teendőket. Rajta kívül számos más neves szakember vett részt tanszékvezetőként az intézet munkájában, többek között Dr. Babós Károly, Dr. Török László, Dr. Bándy Iván, Dr. Abonyi István és Dr. Zsuffa István.

A Víztudományi Karon az intézet gondozza az építőmérnöki alapszakot, a szak területi vízgazdálkodási, valamint a környezetmérnöki szak vízgazdálkodási szakirányát. Posztgraduális szakmérnöki képzés: árvíz- és belvízvédelmi, valamint természetvédelmi vízgazdálkodási szakirányú továbbképzés, továbbá az új, első alkalommal várhatóan 2017 őszén induló vízrajzi-hidroinformatikai szakirányú továbbképzés egyedülálló, nemcsak az országban, de közép-európai viszonylatban is. Az intézetnél három – a vízépítési, a vízgazdálkodási, valamint a matematikai és informatikai – szakcsoport működik, amelyek >>

a szakterületek szerinti munkamegosztásban dolgoznak. A vízépítési szakcsoport fő feladatköre a mechanikai, geodéziai, geotechnikai, szerkezettervezési, közlekedésmérnöki, építésszervezési tantárgycsoportok oktatása. A vízgazdálkodási szakcsoporthoz a hidrológiai, hidraulikai, geológiai, területi vízgazdálkodási tantárgycsoportok tartoznak, míg a matematikai és informatikai szakcsoport a fizikai, a matematikai, informatikai tantárgycsoportok oktatási feladatait látja el. A gyakorlatorientált képzést több laboratórium segíti, többek között geotechnikai, amelynek hordalékvizsgálója nemzetközi színvonalú felszereltséggel rendelkezik, valamint építéstani és hidraulikai laboratórium is segíti a hallgatók felkészítését. A gyakorlatias képzési tevékenységet jellemzi, hogy a laboratóriumi oktatáson kívül három terepi mérőgyakorlati tárgyat, a geodéziai mérőgyakorlatot, az árvízvédelmi és folyógazdálkodási gyakorlatot, valamint a hidrometriai mérőgyakorlatot is gondozza az intézet. Az építőmérnök-képzés egyik leghasznosabb, leghatékonyabb, a hallgatók számára is a legérdekesebb, egyben az egyik legnagyobb kihívást jelentő szelete a nemzetközi összehasonlításban is egyedülálló és magas színvonalú terepi mérőgyakorlati oktatás. A terepi oktatási feladatok ellátása az intézethez tartozó két mérőtelepen történik, amelyek a jól megválasztott helyszínek köszönhetően ideális körülményeket nyújtanak e speciális képzési formához. A hidrometriai mérőgyakorlatot első ízben az 1960-as években a Bakonyháti Kísérleti Vízügytől szervezték meg, majd

1968–69-ben, Mecseknádasd térségében került sor az első mecseki mérőgyakorlatokra. A mérőgyakorlat kisvízi vízgyűjtőfeltárási része 1970-ben került Magyarereggyre, a Lászlóffy Woldemár Hidrometriai Mérőtelep jelenlegi helyére, amely akkoriban a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság mérőtelepe volt. A vízügy a telepet a mérőgyakorlatok idejére ingyen rendelkezésre bocsátotta, majd a rendszerváltás után a hozzá tartozó telekkel együtt teljesen a jogelőd főiskola tulajdonába adta az Országos Vízügyi Hatóság közbenjárásával. A telep az akkori tanszékvezető, Prof. Dr. Zsuffa István kezdeményezésére ezután vette fel a Lászlóffy Woldemár nevet, tisztelgésül a „magyar föld hidrológusa” előtt. A névadó ünnepségen Dr. Mosonyi Emil professzor mondott avatóbeszédet. A másik mérőtelep, az érsekcsanádi Geodéziai Mérőtelep 1969-es alapítása óta szolgálja az oktatást. Közvetlenül a Duna partján fekszik, egyedülálló lehetőséget biztosítva ezáltal nemcsak a geodéziai, de a nagyvízi hidrometriai mérőgyakorlatok lebonyolítására is. Az intézetben folyó kutatómunka hagyományosan foglalkozik a vízgyűjtőfeltárási módszertan és eszköztár fejlesztésével és alkalmazásával, a környezetfizika, a sztochasztikus folyamatok, a matematikai statisztikai eljárások, a tanuló algoritmusok, a Fourier-sorok, a végtelen sorok szummációjának és konvergenciájának, a potenciálmélet, valamint a matematika oktatásának módszertana fejlesztésével. A kiemelt szakterületek közé tartozik a vízfolyások vízszállító képességének vizsgálata, ezzel összefüggésben az árvízi hidrológiai monitoring, valamint

a hidrodinamikai és a csapadéklefolyás-modellezés. A hidrometriai, hidrológiai, hidrogeodéziai, hidraulikai és élőhely-rekonstrukciós kutatásokhoz szükséges, valamint a vízfolyások hordalékszállításának vizsgálatára alkalmas terepi mérési, adatgyűjtési és feldolgozási technológiánk nemzetközi színvonalú. A Víztudományi Kar fejlett terepi mérőműszer- és eszközparkkal, különböző teljesítményű mérőhajókkal és terepjárával rendelkezik. Az intézetet az Országos Vízügyi Főigazgatóság irányítása alatt működő vízrajzi szolgálat is számon tartja, így rendszeresen meghívást kapnak az évente megrendezett Országos Vízrajzi Mérőgyakorlatokra, ahol a mérési módszereket, gyakorlatokat az interkalibráció során a vízügyek mérőcsoportjaival együtt próbára tehetik és továbbfejleszthetik. Az elmúlt néhány évben az Újvidéki Egyetem Szabadkai Építőmérnöki Karával közösen végrehajtott IPA DANUBE-EHT-2010 határon átnyúló oktatásfejlesztési pályázathoz kapcsolódóan intenzívebbé vált az intézetnél a hidrometria, a hidrogeodézia és a folyami hordalékszállítás terepi és laboratóriumi mérések módszertani fejlesztése. Innovációikat már alkalmazott kutatásokban, például a Vén-Duna mellékág élőhely-rekonstrukciós célú megnyitásának morfológiai monitorozásában is kamatoztathatták. Jelenleg is folytatnak e témakörben kutatási, módszertani fejlesztési tevékenységet. Pályázati, szakértői és tervezői munkáikban lehetővé teszik hallgatóik részvételét is. Ezáltal a kötelező tananyagot túlmutató ismeretekre tehetnek szert, és szakkollégiumi témák, valamint TDK- és szakdolgozatok formájában hasznosíthatják tapasztalataikat. A vízgazdálkodási szakirányos mérnök-képzésben különösen nagy jelentőséget tulajdonít az intézet a szakma és a felsőoktatás jó kapcsolatának, melyet az intézet vezetése mindig

kiemelten kezel és ápol. A legszorosabb ágazati kapcsolat a szakirányú továbbképzéseket jellemzi, és túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az intézet ma a vízgazdálkodási szakma, a vízügy egyik legmeghatározóbb szakképzési bázisának számít. A Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézetben az oktatási feladatok a mérnök-képzés gyakorlatiasságának megőrzésére, fejlesztésére, valamint a gyakorlat igényeivel, a mérnök-képzés szereplőivel való összehangolására irányulnak, hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt. A vízügyi ágazattal, a szolgáltató, tervező és kivitelező cégekkel, a középfokú szakirányos képzést és felnőttképzést, valamint a hasonló profilú mérnök-képzést folytató más intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás, és a meglévő

kapcsolatok szorosabbra fűzése, kiaknázása alapvető feladata az intézetnek. Az egyik legfőbb erénye a képzéseknek a nagyfokú gyakorlatiasságában rejlik, és többek között ennek köszönhető a végzettek jó elhelyezkedési aránya, illetve az őket alkalmazó munkáltatók általános elégedettsége is. Azonban a gyakorlatias és gyakorlati képzés folyamatos megújulása elengedhetetlen, a technológiai fejlődéssel és a szakmagyakorlók innovációival lépést kell tartson, sőt, abban részt is kell venni, és alapvető, alkalmazott kutatási tevékenységeinkkel támogatnunk kell e fejlődést. Ennek érdekében már igen rövid időtávlatban is szükséges a gyakorlati képzések színvonalának emelése. A célok elérése érdekében a mérőtelepek és a laborok funkcionális felújítása, valamint a mérőeszközök, műszerek fejlesztése is szükséges. A Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézet életében a Víztudományi Kar megalakulása új távlatokat nyitott a jelenlegi és volt hallgatók számára, mivel közel kétharmaduk tervezi a továbbtanulást elsősorban MSc képzésekben, valamint szakirányú továbbképzésekben. Az oktatók számára pedig az NKE-hez való csatlakozással megnyílik az intézményen belüli fokozatszerzés lehetősége, amely tekintve az eddigi oktatói utánpótlás-nevelési nehézségekre, jelentős előrelépést jelent. A műszaki alapképzésekre, ezen belül a vízgazdálkodási szakirányos építőmérnök-képzésre jelentkezők fő motivációja jellemzően a szakma iránti vonzalom. Ez megmutatkozik abban is, hogy évről évre egyre nagyobb mértékben figyelhető meg a tudatos választás a jelentkezők részéről. Az intézet munkatársai abban bíznak, hogy a középiskolai diákok körében népszerű Nemzeti Közszolgálati Egyetem jó hírneve lendületet adhat a „vízmérnöki” hivatás választásának, valamint hozzájárul a bajai vízgazdálkodási mérnök-képzés elismertségének növeléséhez. ●

Kutatás a települési közszolgáltatások fejlesztéséért

SZÖVEG: SZŐR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A helyi közszolgáltatások minőségének javítása érdekében uniós támogatással kutatási programot indított a Belügyminisztérium. A 2018 tavaszáig tartó programban áttekintik a működő rendszereket, majd ajánlásokat tesznek a kormánynak és az önkormányzatoknak a helyi közszolgáltatások optimalizálásáról. Szükség is van erre, hiszen továbbra is jelentős különbségek tapasztalhatóak az egyes régiók fejlettségi szintje között. A témáról Pogácsás Tibort, a BM önkormányzati államtitkárát kérdeztük.

○ Hogyan tudja majd segíteni az önkormányzatokat a Belügyminisztérium által indított kutatási program?
Pogácsás Tibor: Az önkormányzatok döntően saját maguk szervezik és alakítják ki a közszolgáltatásokkal kapcsolatos feladatellátás rendszerét. Eddig azonban nem készült olyan kutatás, illetve felmérés, és nem áll rendelkezésre olyan adatbázis, amely lehetővé tenné, hogy a különböző településeket a feladatellátás tekintetében reálisan, egzakt módon össze lehessen hasonlítani. Az említett kutatási program mellett a Belügyminisztérium egy másik projekt keretében az adatok összegyűjtését, az adatbázis létrehozását vállalta. A kutatási projekt célja a helyi közszolgáltatások minőségének és a helyi versenyképesség fejlesztésének, valamint a költséghatékony és méltányos helyi közszolgáltatás-finanszírozás kialakításának megalapozását lehetővé tevő eszközrendszer kidolgozása, ami figyelembe veszi a magyarországi sajátosságokat. A most elindult kutatási program tulajdonképpen erre irányul, ezt alapozza meg.
○ Bár még nincs ilyen mérési rendszer, de feltételezhető, hogy jelentős különbségek vannak az önkormányzatok között ezen a területen is.
P. T. Ennek a különbözőségnek vannak földrajzi, területi, de például kulturális okai is. Egy lakótelepes környezetben például teljesen más egy közszolgáltatás ellátása, mint mondjuk egy

tanyás településen, és más is a feladat. Ezért is nehéz azt reálisan megmondani, hogy melyik településnek nehezebb ezeket a közfeladatokat ellátni. Mi arra törekszünk – és az említett kutatás is ezt szolgálja más programok mellett –, hogy egy olyan egységes adatbázist hozzunk létre, amelynek révén jóval reálisabb és mérhetőbb összehasonlítást végezhetünk az egyes települések között. Azt látni kell, hogy nemcsak az országok, régiók, hanem egyes települések között is van bizonyos fokú verseny, több szinten is. Ahol több a kreativitás és a kezdeményező-készség a település vezetőiben, intézményeiben és lakóiban, ott az adott, sokszor akár kedvezőtlenebb helyzetből is próbálnak sikert kovácsolni. Ezeknek a jó módszereknek az összegyűjtése és megosztása is feladata a kutatási programnak.
○ Az önkormányzatok közfeladataik ellátásához és a fejlesztéshez honnan kaphatnak segítséget?
P. T. Mindkét terület esetében számos hazai és nemzetközi pályázati lehetőség áll nyitva a települések előtt. A tapasztalatok azonban elég vegyesek, hiszen számos rászoruló önkormányzat egyáltalán nem él a pályázati lehetőségekkel: itt még jövőképes sincs igazán, amire fel tudnák fűzni az elképzeléseiket. Reményeink szerint ez a kutatás azt is eredményezi majd, hogy mintákat szolgáltasson ezen települések számára a távlati fejlődési lehetőség megteremtésében.

○ Konkrétan milyen pályázati lehetőségekkel élhetnek az önkormányzatok?
P. T. Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásának célja a bölcsődei és óvodai ellátás, illetve az egészségügyi alapellátás feltételeinek biztosítása, javítása, valamint a közös önkormányzat székhely hivatalának fejlesztése, felújítása az igazgatási tevékenység biztosítása érdekében. Célja továbbá a mindennapos testnevelés feltételeinek megteremtése, valamint az önkormányzati tulajdonú, belterületi közlekedési infrastruktúra fejlesztése. Intézményfejlesztésre legfeljebb 30 millió forint, sportfejlesztésre legfeljebb 20 millió forint, a közlekedési infrastruktúra fejlesztésére pedig településtípustól függően 15–50 millió forint értékű támogatásra lehet pályázni. Emellett mind a megyei, mind a települési önkormányzatok pályázhatnak rendkívüli támogatásra is működőképességük megőrzése érdekében. A megyei önkormányzatok részére nyújtott támogatás keretösszege 300 millió forint, a települési önkormányzatok rendkívüli támogatására és rendkívüli szociális támogatására összesen 11 milliárd forintot különítettek el. Ezekon túl arra is van lehetőség, hogy szociális jellegű támogatást is igényeljenek a települési önkormányzatok.
○ Az Európai Unió egyik alapelve a támogatások megítélése kapcsán, hogy csökkenjenek a gazdasági fejlettségbeli különbségek az egyes régiók, így akár az egyes települések között is. Úgy tűnik, mintha ezt eddig nem teljesen sikerült volna megvalósítani. Mi lehet ennek az oka?
P. T. Bár a lemaradó térségekben is jelentős az uniós támogatással megvalósuló fejlesztés, mégis azt láthatjuk, hogy a régiók közötti különbségek szinte egyáltalán nem csökkentek. Az országban vannak olyan területek, ahol nem igazán láthatóak a felzárkózás jelei.
○ Nem tudtak élni a lehetőségekkel?
P. T. Ez az uniós fejlesztési politika kérdése alapvetően. Az első uniós költségvetési ciklusban a magyar pályázati rendszer nagyon intézményi fejlesztési jellegű volt, és sokszor fenn tarthatatlan fejlesztéseket eredményezett. A 2010 utáni uniós támogatási politika jóval nagyobb szerepet szán a gazdaságfejlesztésnek, a gazdaság támogatásának. Példaként említhetem, hogy az első ciklusban számtalan település főtere újult meg, amire egyértelműen szükség van, de nem biztos, hogy a fejlesztések között az elsődleges helyen, magyarul nem biztos, hogy ezzel kellett volna kezdeni. Ezek ugyanis nem csökkentették a régiók közötti különbségeket. Szerencsére az alapinfrastruktúra kiépítésében, elsősorban a vezetékes közműveknél (ívóvízhálózat, szennyvízhálózat) már az első ciklusban is sokat lépett előre az ország, ami a kiegyenlítődés irányába hatott. A gazdaságfejlesztés tekintetében kell további lépéseket tenni a különbségek csökkentése érdekében. Ez alapvetően a kormány feladata, de a helyi programok megvalósítása érdekében jobban össze kellene fogniuk maguknak a településeknek is. Ezt szeretnénk mi is erősíteni a különböző jó gyakorlatok bemutatásával.
○ A Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének (TÖOSZ) elnöke nyilatkozta azt a napokban, hogy a mintegy 3200 magyarországi önkormányzatból mindössze 300

életképes igazán, mivel csak ezek az önkormányzatok rendelkeznek olyan adóbevétellel, amivel fenn tudják tartani magukat.
P. T. Ha az életképességet, önkormányzat-képességet csak az adóbevételek alapján mérjük, akkor igaz ez az arányszám. Mintegy 300-400 olyan önkormányzat van az országban, ahol akkora az adóbevétel, hogy akár pályázatok nélkül is képesek fejleszteni. A többi település esetében ez nyilván nagyobb nehézségekbe ütközik. Én is voltam polgármester 16 évig egy olyan városban, ahol az országos átlag körül volt az iparüzésiadó-bevétel. Ettől én még soha nem éreztem, hogy nem tudjuk a feladatainkat ellátni, magyarul az ilyen jellegű településeken is számos közcélú fejlesztés történt. Tehát azzal nem tudok egyetérteni, hogy önmagában a magas helyiadó-bevétel nyújtja az önkormányzatiságot. Ugyanis azt is annak lehet tekinteni, ha van egy néhány 100 fős település egyetlen közösségi térrel, de azt a közösséget össze tudják tartani, rendezvényeik vannak, működtetik az alapvető települési funkciókat. Senki nem gondolja, hogy minden településen gyáraknak, logisztikai központoknak kell épülniük. De a most induló pályázati rendszer, a területi operatív programok is nagy lehetőséget adnak a települések fejlesztésére.
○ Néhány évvel ezelőtt az állam átvállalta az önkormányzatok hiteladosságának egy jelentős részét. Ez a működésüket tekintve mekkora segítség volt a településeknek?
P. T. Mindenképpen jelentős, hiszen a hitelátvállalással tulajdonképpen fejlesztési forrást nyújtott számukra, és lényegesen könnyebbé vált a napi működés is. Az állami-önkormányzati feladatok megosztásának változásával újabb mozgásteret kaptak az önkormányzatok. Például az iskola fenntartásának költségei ma már egyértelműen az államot terhelik, a korábbi önkormányzati önrészt másra is fordíthatják. Ez persze a magas adóbevétellel rendelkező önkormányzatokra csak részben igaz, mert nekik az iskolák fenntartásához továbbra is hozzá kell járulniuk, de a többség számára kedvező volt ez a változás. A feladatfinanszírozásra való átállással a települések döntő többsége állami támogatással és saját bevétellel képes a működését finanszírozni, akik viszont erre nem képesek, pályázat útján rendkívüli működési támogatásban részesülhetnek. Erre egy 11 milliárdos keret van idén.
○ A Nemzeti Közszolgálati Egyetem idén már ötödik évébe lépett. Az intézménynek számos területen vannak kapcsolódási pontjai az önkormányzati szférával is. Milyenek látja az itt folyó munkát?
P. T. Az egyetem folytat képzéseket, továbbképzéseket az önkormányzati hivatalokban dolgozók számára is. Ezek frissítik, aktualizálják az önkormányzati szféra résztvevőinek ismereteit, másrészt új információkat is adnak számukra például a településfejlesztéssel, az önkormányzatok versenyképességével kapcsolatban. Amíg a rendészeti vonalon lényegében állami megrendelésre történik a képzések szervezése, az önkormányzati vonatkozásban az egyetem is egyfajta piaci helyzetben van, ahol a független önkormányzatokat meg kell arról győzni, hogy érdemes a tudásfejlesztésbe időt és energiát fektetni. De a legtöbb helyen látják is, hogy a megváltozott környezet miatt szükség van a képzésekben való részvételre. ●

„A skandináv emberek jobban odafigyelnek egymásra”

Interjú az Andrássy Egyetem
leköszönő rektorával

SZÖVEG: SZŐŐR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A Festetics-palota épületének egyik különleges szobájában dolgozik utolsó munkanapjainak egyikén az Andrássy Egyetem leköszönő rektora. Prof. Dr. Masát András irodalmár, tankönyvíró, a skandinavisztika egyik hazai úttörője a Nemzeti Közszerződés Egyetem Gyűjteménye mellett legutóbb a norvég királytól vehetett át lovagi kitüntetést.

○ Úgy tudom, ez a rektori szoba korábban egy női szalon volt. Hogyan került az egyetem ebbe, a már letűnt arisztokrácia életformájának jegyeit is magán viselő épületbe?
Masát András: Valóban, ahol most beszélgetünk, korábban női szalonként funkcionált a Festetics-palotában. Itt volt az uraknak is egy hasonló helyisége, egy emelettel lejjebb, abban korábban az intézmény kancellárja foglalt helyet. Ez az épület a Festetics család városi palotája volt, amely az átalakítások ellenére is megőrizte eredeti képét. Még a II. világháborút megelőzően állami tulajdonba került, majd később például az Országos Széchényi Könyvtár osztályainak és raktárainak is otthont adott, de az ELTE szociológia tanszékének hallgatói is ezen falak között tanulhattak. Az Andrássy Egyetemet 2001-ben alapította Magyarország, Ausztria, valamint két német tartomány, és maga a szövetségi kormány egy nemzetközi együttműködés keretében. Az akkori kormányfők az úgynevezett ulmi nyilatkozatban fejezték ki szándékukat egy német nyelvű egyetem magyarországi megalapítására. A Festetics-palotát az intézmény céljainak megfelelően

restaurálták és alakították ki, amit térítésmentes használatra kaptunk meg a magyar államtól. Természetesen mi is áldozunk a műemlékvédelemre és az állagmegővésre: lehetőségeinknek megfelelően ápoljuk, óvjuk az épületet, amelyet nagyon szeretünk, és amelyre büszkék vagyunk.

○ Egy elég speciális intézményről van szó, és ebben az értelemben talán vannak hasonlóságok is a Nemzeti Közszerződés Egyetemmel. Például az, hogy mindkettő alapításában jelentős szerepe volt a magyar államnak és a korábbi Orbán-kormányoknak. Mennyire igazolta az eltelt 15 év az alapítás szándékának helyességét?

M. A. Szerintem teljes mértékben, hiszen látható, hogy szükség van egy német nyelvű egyetemre Magyarországon. Bár manapság az angol nyelv „szinte mindent visz”, a németre nemcsak a kultúra, hanem a tudomány nyelveként is tekinthetünk. Egyfajta paradigmaváltást látok, amelyben a német megint kezd egy keresett nyelvvé válni, nem utolsósorban a megváltozott európai munkaerőpiaci helyzetnek köszönhetően is. Például Magyarországon is meghatározó a nagy

német cégek jelenléte, akik iskolákat alapítanak és lehetőséget adnak a gyakorlati képzés erősítésére. Valahol mi is ebben a cipőben járunk, amikor erősen gyakorlatorientált képzésben részesítjük hallgatóinkat. Tehát nemcsak a tradíciók kedvéért mondom, de a nemzetközi

térben való munkavégzéshez, a kulturális és tudományos sokszínűséghez elengedhetetlenül szükséges többnyelvűségben a németnek meghatározó szerepe van Európában, különösen ebben a térségben. A többféle idegen nyelv használata több nézőpont és megközelítés megvilágítására alkalmas a tudomány területén is.

○ Az élet mely területein tudják hasznosítani a hallgatók az itt megszerzett tudást?

M. A. Négy tudományterületen képezzük a hallgatóinkat mester- és doktori szinten. Mesterképzéseink között van például nemzetközi gazdaság és gazdálkodás, vezetés és szervezés, összehasonlító állam- és jogtudomány, politikatudomány vagy közép-európai történelem szak. Akik nálunk végeznek, nagyon gyorsan, általában a diplomájuk kézhezvételét követő fél éven belül munkához is jutnak. Rektori tevékenységem során számos alkalommal fordultam meg különböző minisztériumokban, ahol sok korábbi hallgatómmal találkoztam.

A pályakövető rendszerünk adatai szerint nagyon pozitívak az egykori hallgatók visszajelzései azzal kapcsolatban, hogy mennyire tudták hasznosítani a nálunk megszerzett tudást. Német hallgatóink közül is jó néhányan Magyarországon maradnak, itt találnak munkát, akár az egyetemen is. Ez már csak azért is természetes, hiszen az intézményben az adminisztráció is németül zajlik. Többféle iskolarendszert harmonizálunk a képzéseink során, ami a minőségbiztosítás szempontjából is fontos része az intézmény életének.

○ Az egyetem létrehozásakor az volt a cél, hogy az európai integrációt segítő szakembereket képezzék az intézmény falai között. Változott valami azóta?

M. A. Manapság egyre inkább egyfajta híd szerepet töltünk be a közép-európai német nyelvű kultúrkörben. Ez kulturális, tudományos és mentalitásbeli transzfert is jelent. Ez a szerep arra is jó, hogy a partnerországok állampolgárai minél realitásosabb képet kapjanak a magyarországi és a közép-európai gazdasági, politikai folyamatokról, és ne csak a híradásokban értesüljenek azokról. Képzéseinkben jelentős szerepet kap a politikatudomány is. De nem politizálunk, csak meghívott

szakemberek segítségével beszélünk a problémákról és az eredményekről is.

○ Úgy tartják, hogy ezt sem lehet megtanulni csupán a könyvek felett görnyedve.

M. A. Hallgatóink a valós életből is tanulnak, így Brüsszelbe, Svájcba vagy Boszniába is mennek tanulmányútra. Ugyanakkor nagyon fontos, hogy kiváló hazai és külföldi szakembereket nyerjünk meg előadóknak egy-két szeminárium keretében. Köztük vannak a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara vagy a Német Gazdasági Klub (DWC) vezetői épp úgy, mint a német nyelvű cégvezetők, vezérigazgatók és diplomaták, nagyköveteik is. Mindennek fontos részei külföldi professzoraink, akik a magyarok mellett különböző kulturális és tudományos örökséget közvetítenek. Emiatt persze például a pénzügyi struktúra, az intézmény finanszírozása is bonyolultabb, mint a legtöbb egyetemenél, hiszen ezek a külföldi tanárok otthonról kapják a fizetésüket. Ma már nemcsak az oktatói gárda jön öt helyről, hanem a hallgatók is 20 országból érkeznek. Köztük többen az EU-hoz csatlakozni kívánó országokból, így a hídszerep az ő vonatkozásukban is jól érvényesül.

○ Az egyik Önnel készített interjúban azt hangsúlyozta, hogy az élet egy folyamatos tanulás. Ön mit tanult meg leginkább az életből?

M. A. Én nyitott gondolkodású vagyok, mert úgy vélem, hogy tulajdonképpen mindenkitől és minden helyzetből lehet valamit tanulni. Például a gyerekeimtől és az unokáimtól, valamint a kollégáimtól is folyamatosan tanulok. A tanulás a nyitottságot testesíti meg mindenkivel és mindennel szemben, és mindebben nagy szerepe van az ügy és a szakma iránti alázatnak.

○ Egy másik interjúban, a skandinavisztika egyik hazai úttörőjeként az ember és a természet kapcsolatának fontosságára hívta fel a figyelmet. Hogyan kellene ennek megnyilvánulni a mindennapokban, akár a nyelvhasználatban, vagy az irodalomban?

M. A. A skandináv népek regényei, költeményei természetesen jól tükrözik az ott élő emberek mentalitását, ami valljuk be, elég sok ponton eltér a magyarokétól. Persze mások is a körülmények. Például a norvég nyelvben a mindenkori időjárás kifejezésére legalább 25, míg a magyarban ennél jóval kevesebb szó van. Sokkal inkább együtt élnek a természettel, és az irodalmukban ez kiemelt figyelmet kap.

○ Mindezeket az észrevételeket elmondta a norvég királynak is, amikor lovagi címet adományozott Önnek?

M. A. Amikor nemrégiben audiencián fogadott a norvég király a kitüntetésem apropóján, elsősorban az ELTE-n végzett munkámról beszéltem neki. A skandinavisztika tanszéken norvég, >>

Prof. Dr. Masát András

Kedvenc könyv • Tarjei Vesaas: Madarak

Kedvenc film • Forrest Gump

Kedvenc zene • Tosca

Hobby • angol és amerikai krimi eredeti nyelven

M. A. Természetesen nem így van, ezért nem szabad idealizálni sem. De a vitakultúrát mindenképpen érdemes lenne elsajátítanunk a skandináv népektől. Ott ugyanis minden helyzetben és körülmények között meghallgatják a másikat, tényleg kíváncsiak a véleményére. Ha viszont meghallgattak, és utána döntenek, akkor utólag már nem lehet „reklamálni”. Mindent egyenesen a szemedbe mondanak, nincs susmus, nincs hátbatámadás. Megbízna az emberben, de ha egyszer ez megtörik, akkor nincs visszaút, akár ki is közösítik az illetőt. Ugyanakkor a norvég megközelítőleg sem olyan könnyen barátkozó, mint a magyar. De azt hiszem, nem szabad nemzeti sztereotípiákban gondolkodni.

○ Több évtizedig foglalkozott germanisztikával is. Ez annak is köszönhető, hogy német hölgyet vett el feleségül?

M. A. A szegedi egyetem germanista szakos hallgatójaként éves ösztöndíjat kaptam az akkori NDK-ba. Ott ismertem meg a későbbi feleségemet. Szakmailag nem volt nagy hatással rám ez az időszak, hiszen az NDK-ban az irodalomtudományban ugyancsak erős volt a marxista szemlélet. Így jött aztán az elhatározás, hogy inkább a skandináv nyelvek és irodalmak felé veszem az irányt. Amikor először jártam Norvégiában, az ott élők csodálkozva mondták, hogy milyen régiesen beszélem az ottani nyelvet. Ez nem volt csoda, hiszen addig nem találkoztam még élő norvéggal: csak a könyvekből tanultam a nyelvet. Egy idegen nyelvet csak akkor tudunk igazán elsajátítani, ha valamennyi időt az adott országban töltünk.

○ Az interjú készítésekor tölti utolsó napjait az egyetemen az intézmény rektoraként. Három ciklus után vonul nyugdíjba. Mit kezd a hirtelen jött szabadidővel?

M. A. Nagy öröm számomra, hogy újra több időt tölthetek szűkebben vett szakmámmal, a skandinavisztikával. Az ELTE Skandináv Tanszékének én voltam az első vezetője, így szeretnék újra korábbi munkámra koncentrálni. Régóta szeretnék egy nagyobb publikációt megjelentetni a norvég nemzetépítés 19. századi folyamatairól, a művészetek egymás közti hatásáról, szinergiájáról. Most talán erre is jut majd időm. Tágabb értelemben is vissza szeretnék térni: mint néző, résztvevő az örövendeten egyre több skandináv témájú kulturális rendezvényen. De például már nagyon várom az alkalmat, hogy a moziban megnézhessem az Üdvözöljük Norvégiában című filmet. Úgy hallottam, hogy ez az alkotás egy nagyon aktuális probléma, a tömeges migráció témáját dolgozza fel skandináv szemüvegen keresztül. ●

Dietmar Meyer, az Andrassy Egyetem új rektora

○ 2003 óta gazdaságelméletet tanít az Andrassy Egyetemen. Mi inspirálta a rektori munkára?

Dietmar Meyer: Valóban kezdet óta dolgozom az Andrassy Egyetemen, főállásom azonban mindig egy másik intézményben volt. Rektori pályázatom benyújtásának egyik motiváló tényezője az az elmúlt időben egyre erősödő felismerés volt, hogy az Andrassy Egyetem fontos szerepet játszik és játszhat a magyar felsőoktatásban. A származási országok tekintetében igen heterogén hallgatóság és oktatói gárda révén szinte automatikus a kapocs különböző országok és kultúrák között. Ez mindenképpen izgalmassá teszi a rektori munkát, főleg olyan ember számára, aki németként több mint 40 éve él Magyarországon, és aki az elmúlt 15 évben számos európai országban tanított.

○ Elődje három cikluson keresztül volt az intézmény vezetője. Mit kapott tőle útravalóul: mi az, amit mindenképpen folytatni akar?

D. M. Elődöm egy anyagiakban stabilizált egyetemet adott át, amelyen több mint 200 hallgató tanul. Természetesen az új rektornak is feladata, hogy biztosítsa a stabilitást. Ami pedig a hallgatók számát illeti, e téren gyorsabb és tartós növekedést kell elérni.

○ Egy új vezetőnek új elképzelései lehetnek. Mi fog változni az irányvonalat, a stratégiát illetően?

D. M. Változást alapvetően három területen tervezek: 1. Az Andrassy Egyetem erőteljesebb integrálása a magyar felsőoktatási rendszerbe, valamint a magyar és majd a nemzetközi kutatási hálózatokba. 2. Mind az oktatás, mind a kutatás szempontjából fontos célrégió lesz a Nyugat-Balkán, ebben a számos országban és több területen megfigyelhető folyamatban az Andrassy Egyetem közvetítő szerepet vállalhat. 3. A hallgatók toborzása érdekében jobban kell koncentrálni a magyar, valamint a német nyelvterületen működő főiskolákra.

○ Hogyan próbálja növelni az egyetem ismertségét és népszerűségét? Mi az elképzelése a gazdálkodással kapcsolatban, hogyan lehet biztosítani a jövőben is a stabil finanszírozást?

D. M. A gazdálkodás egyik fontos pillére a partnerországoktól kapott támogatás, amelyekről az elmúlt időhöz hasonlóan most is tárgyalni kell – remélhetőleg eredményesen. Erősíteni kell azonban egy másik pillért, amelynek alapja a kooperáció vállalatokkal, különböző intézetekkel. A néhány hónapja hét céggel aláírt együttműködési megállapodás, amelynek értelmében ösztöndíjakat folyósítanak a nemrég indított vezetés és szervezés mesterszakon tanuló hölgyeknek, e téren az egyik első fecskének számít.

○ Az egyetem létrehozásakor az volt az egyik fő célkitűzés, hogy olyan szakembereket képezzenek, akik segítik az ország európai integrációját. Ebből a szempontból mi várható a jövőben?

D. M. Az egyetem ezt a feladatot a jövőben is el fogja látni.

Számomra ez elsősorban azt jelenti, hogy a tételes szaktudás mellett „Európa-tudatot” fejlesszünk hallgatóinkban, azaz olyan magatartást, amely különböző problémák megoldásánál azt keresi, ami összeköt, s nem azt, ami különválaszt. Úgy gondolom, hogy a jelenlegi események láttán Európa értékeit nem lehet eléggé hangsúlyozni.

○ Az oktatáson kívül milyen szerepet szán az egyetemnek a kulturális és politikai értékek közvetítésében és a tudomány területén?

D. M. Minden bizonnyal az Andrassy Egyetem kultúrák közvetítője, közvetíti a német kultúrát és nyelvet Magyarország felé, valamint a magyar kultúrát Németország felé, sőt: mindkét kultúrát harmadik országok felé – például a harmadik országból érkezett hallgatóknak. E téren is, de a tudományban is nagyon fontos a nyitottság. Mostanában egyre gyakrabban lehet hallani, hogy az egyetemek „szolgáltatók”. Divatos kifejezés, de azért ne felejtjük el, hogy a szolgáltatás olyan tevékenység, amelynél a termelés és a fogyasztás időben egybeesik. Tehát a fent említett közvetítés csak akkor működik, ha a fogadó fél „veszi az adást”. Azt szeretnénk elérni, hogy végzős hallgatóink így – nyitott szemmel, nyitott füllel, nyitott füllel – járják a világot.

○ Mivel tölti az idejét a munka mellett? Mit kell tudnunk a családjáról?

D. M. Bár csak két hete vettem át a rektori pozíciót, de az már látszik, hogy a napjaim eléggé „sűrűek”, nem hiszem, hogy a munka mellett sok idő maradna másra. Ha mégis, akkor szívesen elöveszek egy jó könyvet, megpróbálom még néhány szakmai ötletemet papírra vetni. Arról, hogy felnőtt lányaimmal újra hosszú biciklitúrákra indulhassak, lényegében már lemondtam – önálló életük van, ami kevés időt enged ilyesmire. Így maradnak a hosszú és számomra élvezetes autózások...

svéd és dán nyelvet és irodalmat, valamint óészakit lehet tanulni. Hála istennek már felnőtt egy új generáció, amely már nem németből és angolból fordít, hanem eredetiből, és úgy is olvas és ír. Szerintem a kis országok nyelveire és kultúrájára oda kell figyelniük, és erre szükség van az egyetemi képzésben. A norvég királynak elmondtam azt is, hogy számomra különösen szimpatikus az ott élő emberekben, hogy nagyon figyelnek egymásra. Nagyon erős a társadalmi szolidaritás. Ha az ember ezt a mentalitást megérti és elsajátítja, másként látja a világot.

○ Kicsit költői a kérdés: ott minden jobb?

Karcolatok a könyvtárból

Prof. Dr. Mueller Othmár robbantástechnikai különgyűjteménye

SZÖVEG: **EKKL**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

Közép-Európa legnagyobb robbantástechnikai gyűjteményét gondozza az Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Kari Könyvtára. A több mint 26 ezer dokumentumból álló gyűjteményt Prof. Dr. Mueller Othmár végakarataiban hagyta az NKE jogelőd intézményére, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemre.

THE ANALYSIS OF EXPLOSIVES

A könyv első kiadása 1981-ből, Oxfordból. A mű a robbanóanyagok különböző elemzési módszereit tárgyalja, valamint a robbanásveszélyes maradványok és rejtett robbanóanyagok kimutatásához és azonosításához nyújt segítséget. Foglalkozik az iparban használatos robbanóanyagokkal és ezek tárolásával, illetve a robbanóanyagok környezeti és orvosi biológiai hatásaival.

GYAKORLATI ROBBANTÓ TECHNIKA KÉZIKÖNYVE

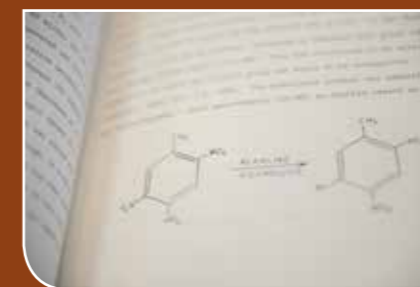
Első és egyetlen kiadás 1903-ból. Szerzője Schaffer Antal királyi főmérnök. Több mint kétszáz fekete-fehér ábra található a könyvben, valamint különböző, kihajtható táblázatok (például a különböző vastagságú vaslemezek robbantásához szükséges töltés súlyára vonatkozóan). A mű részletesen ismerteti a robbanóanyagokat, a gyújtószereket és -eszközöket, illetve az ezek hatásfokát mérő műszereket, valamint a bányászati robbantásokat és az anyagtermelést írja le, építmények és tárgyak robbantásáról szól.

Prof. Dr. Mueller Othmár a hadtudomány kandidátusa, az Igazságügyi Műszaki Szakértői Intézet nyugalmazott igazgatója, az Építéstudományi Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának alapítója és haláláig vezetője. 1932. március 15-én született Budapesten. 1954-ben kapott okleveles építészmérnöki diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen. 1959–1965 között gazdasági szakmérnöki, majd munkavédelmi szakmérnöki okleveleket szerzett, 1965-ben a Műszaki Egyetemen a doktori címet is elnyerte. 1965 és 1974 között ösztöndíjas tanulmányokat folytatott az NSZK-ban, Hollandiában, Norvégiában, Dániában, Svédországban, illetve az akkori NDK-ban robbantástechnikai képzésen vett részt. A Zrínyi Miklós Katonai Akadémián disszertációjának sikeres megvédését követően, 1995-ben kandidátusi oklevelet vehetett át.

Tanulmányait munka mellett végezte. Dolgozott többek között a Komárom megyei Tatarozó és Építő Vállalat főépítésvezetőjeként, a Fővárosi Tanács Városrendezési és Építészeti Főosztályán először mérnökként, majd főmérnökként. 1996-os nyugdíjba vonulásáig az Igazságügyi Műszaki Szakértői Intézet igazgatója volt. Életét végigkísérte a tudományos közéletben folytatott aktív tevékenység. 1955 óta tagja volt az Építéstudományi Egyesületnek, ahol az építéstudomány műveléséért 1980-ban Alpár Ignác-érem,

1992-ben Egyesületi Érdemérem, 2002-ben ÉTE-díj kitüntetésekben részesült. Az Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának a vezetője, motorja, éltetője volt egészen haláláig. 1961-től sikeres nemzetközi robbantástechnikai kollokviumokat szervezett. Két alkalommal is megkapta az Osztrák Robbantástechnikusok „Dynamit pro pace” kitüntetését (arany és ezüst fokozat). Tiszteletbeli tagja volt a Német Robbantástechnikai Egyesületnek és az Amerikai Nemzetközi Robbantómérnök Egyesületnek. Közreműködött továbbá a Magyar Hadtudományi Társaság Műszaki Szakosztályának munkájában, és tagként vett részt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának tevékenységében is.

Számos intézményben oktatott, többek között a Munkavédelmi Képző- és Továbbképző Intézetben, a Budapesti Műszaki Egyetem igazságügyi szakértői szakmérnöki tanfolyamain és a Mérnöktovábbképző Intézetben, a győri Széchenyi István Műszaki Főiskolán, a budapesti Rendőrtiszt Főiskolán, a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán, a Zalka Máté (Bolyai János) Katonai Műszaki Főiskolán és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Tudását önzetlenül osztotta meg a szakma iránt érdeklődőkkel, hallgatói között nagy tiszteletnek és népszerűségnek örvendett.

Tudományos munkássága is rendkívül gazdag volt: 8 könyv és több mint 500 szakcikk szerzője, amelyek belföldön és külföldön egyaránt megjelentek. Emellett a világ számos pontján tartott előadást, többek között Dél-Afrikában, Kanadában, Tajvanon, az NSZK-ban, Szlovákiában, Lengyelországban, Nagy-Britanniában, Olaszországban, Ausztriában és Svédországban. A hazai robbantástechnika úttörőjeként fontosnak tartotta a szakterület képviselőinek összefogását, mivel úgy gondolta, hogy eredményeket csak közösen lehet elérni. 1969-től kezdődően, minden anyagi támogatás nélkül, kitartó gyűjtőmunkával, kiépített kapcsolatrendszere segítségével, valamint szakmai körökben történő folyamatos „jelenlétével” fokozatosan alakította ki robbantástechnikai szakkönyvtárát, amelyet végakarata szerint a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemre hagyott. A gyűjtemény több mint 26 ezer dokumentumot foglal magában. Egyedülállósága abból fakad, hogy a világon 1860 óta megjelent robbantástechnikai, valamint robbanóanyagokkal (például katonai és ipari), robbantási sérülésekkel, terrorista robbantásokkal foglalkozó könyveket és egyedi kiadványokat tartalmazza. Ez a 15 nyelven íródott

könyv- és iratanyag-gyűjtemény a professzor gyűjtőszenvetélyének, hihetetlenül kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerének, széles körű levelezésének és dokumentumcseréjének eredményeképpen jött létre. Prof. Dr. Mueller Othmár élete második felében az addigra már jelentős gyűjteményét rendszerezni, valamint katalogizálni kívánta. A cél érdekében elvégzett egy középfokú könyvtárosi tanfolyamot, ahol elsajátította a bibliográfiai leírás tudományát. A könyvtár 54 doboz katalóguscédulát örökölt a gyűjteménnyel együtt, amelyeket saját kezűleg készített el a professzor. Ez is azt bizonyítja: tudatosan készült arra, hogy szisztematikus gyűjtőmunkájának eredményét szakszerűen feltárva hagyja az utókorra, a robbantással foglalkozó szakemberek új generációjára. A HHK műszaki képzéssel, oktatással foglalkozó munkatársai, hallgatói, a Magyar Honvédség és a rendőrség tűzszerezés alakulatainak tagjai, műszaki képzéssel foglalkozó egyetemek oktatói és hallgatói használják rendszeresen ezt az unikális gyűjteményt, amelynek dokumentumai a könyvtár Hungária körúti olvasótermében helyben olvashatóak. ●

BLASTERS' HANDBOOK: DESCRIBING PRACTICAL METHODS OF USING EXPLOSIVES FOR VARIOUS PURPOSES

A művet 1925-ben adta ki a kanadai E. I. Du Pont de Nemours & Co. nevű cég. A robbanóanyagok különféle célokra történő használatáról szól, fekete-fehér illusztrációkkal kiegészítve a leírást. Tájékoztatót nyújt a robbanóanyagok típusairól, hatótávolságairól, szerkezeti felépítéséről. A gyakorlati alkalmazások közül leginkább a bányászatot (szén- és ércbányászat) és kőfejtést érinti.

Az RTK hallgatói győzelmet arattak a nemzeti kiberversenyen

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: DR. GYARAKI RÉKA ARCHÍV

A Rendészettudományi Kar biztonsági szakirányának hallgatói Dr. Gyaraki Réka rendőr őrnagy, tanársegéd vezetésével állhattak a dobogó legfelső fokára a közelmúltban rendezett nemzeti kiberversenyen, így ők utazhatnak tavasszal a genfi Cyber 9/12 nemzetközi vetélkedőre. Gyaraki Réka 2008-ban végzett a Rendészettudományi Kar jogelőd intézményében, a Rendőrtiszti Főiskola rendőrszervező képzésén. Infokommunikációs szakjogász, jelenleg doktorjelölt. A tanársegéddel a kiberbiztonságról, a kibervédelemről és a versenyen elért eredményekről beszélgettünk.

○ **Mit jelent a kibervédelem szó?**

Gyaraki Réka: Az információs rendszereknek a kibertérből származó fenyegetések elleni védelmét jelenti. A 2013. évi L. törvény pontosan definiálja a kiberbiztonság kifejezést: a kibertérben létező kockázatok kezelésére alkalmazható politikai, jogi, gazdasági, oktatási és tudatosságnövelő, valamint technikai eszközök folyamatos és tervszerű alkalmazása, amelyek a kibertérben létező kockázatok elfogadható szintjét biztosítva a kibertérrel megbízható környezetet alakítják a társadalmi és gazdasági folyamatok zavartalan működéséhez és működtetéséhez.

○ **Mióta foglalkoznak ezzel a kérdéssel a világon?**

Gy. R. 1989-ben lépett hatályba az Európai Unió szabályozása a témában, ugyanakkor a kiberbűnözéssel már a hatvanas években is foglalkoztak. 2011-ben kötötték meg a számítógépes bűncselekményekre vonatkozó egyezményt, ami nálunk a 2004-es törvénnyel 2005-ben lépett hatályba. Az egyezményt 80-90 állam írta alá, holott mindenkit érint.

○ **Legutóbb azt nyilatkozta, hogy a kibervédelemnek egyre nagyobb szerepet kellene kapnia az oktatásban is, hiszen az élet szinte minden területén használt információs rendszerek ellen irányuló támadásokat elsősorban oktatással, tudatosítással lehetne megelőzni, kivédeni.**

Gy. R. A tudatosság, a tudatosítás a legfontosabb. Már általános iskolában is fontos lenne felhívni a figyelmet a kiberbiztonság fontosságára, a kibertámadások ugyanis minden felhasználót fenyegetnek. Tudatosan kellene használnunk az informatikai eszközeinket. Előfordulhat, hogy valaki soha nem értesül arról, hogy kibertámadás érte a számítógépét. Könnyelműek vagyunk a jelszavaink használatával, a letöltésekkel. Sokan nem tudják, hogy mobiltelefont is érhet támadás, arra is vírusirtót lenne szükséges telepíteni. Bár bevallom, hogy még én sem vagyok annyira tudatos használó, amennyire fontos lenne. Rengeteg intelligens eszközünk van otthon védelem nélkül, annak ellenére, hogy tudom, ezeket is megtámadhatják, hiszen azok wifiről is működtethetőek. Éppen ezért általában igyekszem elkerülni a kényelmi funkciók használatát a mobiltelefonos alkalmazások esetében. A laptopokon már évek óta leragasztom a webkamerát. Sajnos mindenki adatokat szeretne szerezni, mely a fekete piacon egyre nagyobb értéknek számít. A hackerek számát manapság már megbecsülni sem lehet. Magyarország azonban nem a legvesélyeztetettebb ország. Oroszországban követik el a legtöbb kiberbűncselekményt, ott a hackereknek nagy „értéke van”.

○ **Első helyezést érték el a nemzeti kiberversenyen.**

Gy. R. Az egyik hallgatóm ötlete volt, hogy nevezzünk a versenyre. A csapat tagjai – Margitics József, Bártfai Fanni, Molnár Tibor és Mészáros István – mindannyian a biztonsági szakirány nappali és levelező munkarendű hallgatói. Egyikük a SOTE biztonsági vezetője, a csapat másik tagja korábban dolgozott

a Nemzeti Nyomozó Iroda Csúcstechnológiai Bűnözés Elleni Osztályán, összességében mindannyiuknak volt kibervédelmi területen szerzett előképzettsége. A versenyen egy fiktív helyzetre, egy kialakult kiberkonfliktusra kellett megoldási lehetőségeket keresni a résztvevőknek.

○ **Mi lehetett a sikerük titka?**

Gy. R. A sikerünk titka az volt, hogy hallgatóink komplex tudással rendelkeznek.

○ **Hogyan készültek a versenyre?**

Gy. R. Előzetesen megkaptuk a forgatókönyvet, amiben az szerepelt, hogy egy egészségügyi intézmény ellen intézett támadás kezelésében kell majd részt vennünk. Részletesen leírták, hogy milyen támadásról van szó és kiket érint. Kidolgoztunk egy javaslatot és egy négyoldalas helyzetértékelő jelentést a megadott kérdések alapján. A verseny előtt egy héttel aztán megkaptuk a kibővített forgatókönyvet is. Egy hét alatt elkészítettünk egy nagyon részletes prezentációt. Eközben megtudtuk azt is, hogy bekerültünk a legjobb öt csapat közé, majd a versenyen előadtuk az általunk összeállított anyagot, valamint sikeresen megválasztuk a további feltett kérdéseket.

○ **Mennyi időt vett igénybe a felkészülés?**

Gy. R. Decembertől januárig végéig minden nap, sok esetben késő éjjel készültünk a versenyre, még a két ünnep között is foglalkoztunk a legfontosabb kérdésekkel. Minden résztvevő hozott egy-egy gondolatot, ami végül elvezetett minket a sikeres megoldáshoz. Mindannyian meg akartuk nyerni ezt a versenyt.

○ **Hamarosan elutaznak a genfi Cyber 9/12 nemzetközi vetélkedőre. Mit gondol, milyen eséllyel pályáznak?**

Gy. R. A genfi versenyen való részvételünk költségeit a nemzeti vetélkedő szervezői állják. A Cyber 9/12 európai döntőjét április 20-21-én, az Atlanti Tanács a Genfi Biztonságpolitikai Központtal együttműködve rendezi meg, angol munkanyelven. A hallgatóknak fiktív forgatókönyv alapján egy nagyszabású, az európai rendszerek ellen irányuló számítógépes támadásra kell majd reagálniuk. Az lesz a feladatuk, hogy ajánlásokat tegyenek védekező intézkedésekre, valamint összehangolják a különböző szereplők eltérő érdekeit a közös fellépés megvalósításához. A versenyzők az ötleteikből és javaslataikból egy kollektív kiberbiztonsági

válságkezelő tervet állítanak majd össze, amelyben számításba kell venniük a többi között a NATO, az EU és az érintett államok politikai és irányítási struktúráját is. Egyelőre még várjuk a forgatókönyvet, akkor pontosabban fogjuk tudni, hogy milyen feladatra számíthatunk. Március 29-én az új forgatókönyv alapján szervezünk egy kerekasztal-beszélgetést országos hírű szakemberekkel, akiknek számíthatunk a segítségére. Nagy reményekkel utazunk ki, és továbbra is mindent megteszünk a győzelemért.

○ **Visszatérve egy kicsit a hazai kibervédelemre: 2010-ben a kormány létrehozta a Kibervédelmi Központot. Mivel foglalkoznak?**

Gy. R. A központ a kiberbiztonság országos koordinációjáért felel. Emellett 2013-ban létrejött a Kibervédelmi Intézet is, amelyben sérülékenységvizsgálattal foglalkoznak. Lehetőséget biztosítanak arra, hogy amennyiben támadás ér egy felhasználót, értesíteni tudja a kollégáikat e-mailben, akik technikai jellegű segítséget nyújtanak.

○ **Ha jól tudom, létrejött a Kiberkoordinációs Tanács a kibervédelmi stratégia kialakítására, létrejött egy kibervédelmi ügyekben eljáró hatóság is, a kibervédelmi oktatás pedig ezeknek megfelelő keretrendszerrel kapott az információbiztonsági vezetők egyetemi képzésében.**

Gy. R. 2010-től van stratégiánk, kiberkoordinátort is választottak Rajnai Zoltán személyében. Ő volt a versenyen az egyik bíráló, és a nemzetközi megmérettetésre való felkészülésünk során segítséget is kértünk tőle a versenyzőimmel.

A Szent György Szakkollégium tagjaiból álló New Generation Team névre keresztelt csapat is indult a versenyen. Bóka Dorottya harmadéves bűnügyi nyomozó szakirányos hallgató, Nagy Ivett és Köllő Dávid másodéves gazdaságvédelmi nyomozó szakirányos hallgatók, valamint Tóth Gergő másodéves közlekedésrendészet szakirányos hallgató, Som Zoltán, az Államtudományi és Közigazgatási Kar PhD-hallgatójának a vezetésével a negyedik helyezést érték el. „Rengeteget tanultunk a felkészülés során. Megtisztelő volt számunkra, hogy egyenruhában képviselhettük a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendésztudományi Karát a verseny szóbeli fordulóján. Csak ajánlani tudom minden hallgatónak, hogy jövőre méretesse meg magát, mert a későbbiekben biztosan megtérül majd a befektetett munka. A győztes csapatnak sikeres felkészülést és eredményes versenyzést kívánunk a Cyber 9/12 versenyen” – hangsúlyozta Köllő Dávid.

○ **Magyarország Kormánya 2013. március 21-én kormányhatározatot fogadott el Magyarország Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájáról. A stratégia megfogalmazott célja a kibertér biztonsági környezetének elemzése alapján azon nemzeti célok, stratégiai irányok, feladatok és átfogó kormányzati eszközök meghatározása, amelyek segítségével hazánk érvényesíteni tudja nemzeti érdekeit a globális kibertér részét képező magyar kibertérben is.**

Gy. R. Kötelezettségeink keletkeztek a kiberterrorizmussal kapcsolatban, a témában ajánlásokat fogadtunk el. Veszélyesebbnek tartom azt, ha egy terrorista informatikai rendszert támad meg, úgy vélem, sokkal nagyobb veszélyforrást jelenthet, mint egy bombatámadás. 2015-ben Ukrajnában például egy atomerőmű irányítási, vezérlőrendszerét támadták meg, aminek következtében két héten keresztül nem működött az áramellátás. Legutóbb Veszprémben a kórház ellen irányult egy kibertámadás, fél napig nem működött a betegrögzítő rendszer. Sok hacker kedvtelésből követ el ilyen cselekményeket, sokszor fiatalok cserélnek kódokat egymással. Magyarországon 2000-ben fiatalok feltörték egy szerveret, majd az elért felhasználóneveket és a jelszavakat megosztották internetes oldalakon. Ezek az esetek is azt példázzák, hogy elengedhetlenné vált a kibertér biztonsági környezetének az elemzése is. Magyarország egyébként a 10. helyen szerepel a kiberbűnözés területén, az elkövetett kiberbűncselekmények listáján pedig harmadikként. ●

Húsvét a világ körül

SZÖVEG: BÚZÁS BEÁTA
FOTÓ: INTERNET

A tavasz érkezésével a húsvétra való felkészülés is megkezdődött, ugyanis március 1-jén, hamvazószerdán kezdetét vette a negyvennapos böjti időszak. A keresztények legnagyobb ünnepéről és a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó erdélyi szokásokról és hagyományokról beszámoltunk a tavalyi évben. Ezúttal szélesebb kitekintőt teszünk, és néhány példával bemutatjuk, hogyan ünneplik Krisztus feltámadását a világ körül.

A húsvét – mint a kereszténység legnagyobb ünnepe – Krisztus feltámadásának és egyben az emberiség megváltásának ünnepe. Mint ismert, negyvennapos böjt előzi meg. Utolsó hete a nagyhét, amely virágvasárnaptól nagyszombatig tart. A keresztények világszerte különböző szokásokkal és hagyományokkal ünnepelnek: megemlékeznek Jézus életének fontos eseményeiről, passiójátékkal mutatják be Krisztus szenvedéseit és halálát, körmeneteket szerveznek, templomba mennek. Bár a

húsvétot alapvetően egyfajta „drámaiság” határozza meg, egyes országokban jó hangulatban, vidáman ünneplik. Abban is különbség mutatkozik, hogy az ünnep alkalmával milyen eledel kerülnek a családok asztalára.

A böjti időszak a nagyhét során teljeseedik ki, a hívő embereket ilyenkor a csendes befelé fordulás jellemzi, ezekben a napokban elmélyülnek hitvilágukban, intenzívebben bekapcsolódnak az egyházi közösségekben való tevékenységekbe. A nagyhét legjelentősebb napja nagypéntek, Jézus Krisztus kereszthalálának napja.

Ezen a napon a világon számos helyen passiójátékkal elevenítik fel Krisztus szenvedéseit és halálát. Németországban nagypénteken letakarják a kereszteket, Máltán a templomokban vörös drapériával borítják be a díszeket, majd gyászos körmenetet tartanak. Északon különösen csendesen ünneplik a húsvétot, ott a nagyhétet csendes hétnak nevezik. Nagypénteken gyászruhába öltöznek, nem szabad tüzet gyújtani, és nem lehet érintkezni az ismerősökkel, barátokkal. A böjtölés az étkezési szokásaikra is kiterjed, ugyanis csak naplemente után szabad enni. A Vatikánban már nagycsütörtökön megkezdődik az ünnep: istentiszteletet tartanak a Szent Péter-bazilikában, amely a római katolikus egyház első számú szentélye, megáldják a szent olajat, ezt követően pedig sor kerül a hagyományos lábmosási ceremóniára a lateráni bazilikában. Az egyházfő jelképesen megmossa tizenkét pap lábát, ezzel elevenítik fel az utolsó vacsorát, melyet Jézus az apostolok társaságában töltött. Csütörtökön Rómában elhallgatnak a harangok, és csak a feltámadás perceiben szólalnak meg újra. Nagypénteken kerül sor a hagyományos keresztútra a római Colosseumnál: a pápa és a hívek ezzel emlékeznek meg Krisztus gyötrelmeiről. Igencsak kiemelkedik a nagypénteki eseményekből a Fülöp-szigeteken élő hagyomány, mely szerint tizenegy férfi keresztre feszíteti magát, hogy a vezeklés jegyében átélhessék azokat a kínokat, amelyeket Jézus megélt a kereszten. A húsvéti ünnepkörhöz tartozó szokásokat és hagyományokat illetően bizonyos tekintetben sok a hasonlóság az egyes országok között: az ünnepi eledel vagy a piros tojás mint húsvéti szimbólum sok helyen jelen van. Bulgáriában például az ünnepi asztalra kalács és tojás is kerül a sült hús mellett. Az a szokás él, hogy az első piros tojással bedörzsölik a gyerekek arcát, hogy

azok minél egészségesebbek legyenek. A veteményesbe is tojást tesznek, hogy megvédjék a termést a jégesőtől. Nemcsak piros tojást festenek: páratlan számú és különböző színű tojásokkal veszik körbe a különleges húsvéti kenyeret. Érdekes, hogy a magyarok körében szokássá vált eledelszenteléstől eltérően nem a családok, hanem a pap viszi a templomba a csomagot az ételáldáshoz, majd áldás után az emberek a barátaiknak ajándékozzák az étkeket, hogy szerencsét hozzon nekik. Németországban a húsvéti ebéd elengedhetetlen „kelléke” a piros tojás és a bárány alakú torta. A bárány mint áldozati Krisztus-jelkép máshol is megjelenik: Cipruson például az esti fátylás felvonulást követően vasárnap bárányt sütnak a szabadban. Hasonló étkek kerülnek a családok kosarába Lengyelországban is: sonkát, kolbászt, kenyeret, süteményt és festett tojásokat visznek a templomi szentelésre. A hagyományos lengyel sütemények közül a mazurek és a babka is az asztalra kerül. Ezeket a vasárnapi mise utáni reggelinél fogyasztják el, evés előtt jó szerencsét és boldogságot kívánnak egymásnak. A húsvéti ételek sorában egészen szokatlan példákat is találunk: Svédországban például vasárnap reggelire tömör, kuglóftésztából készült édes cipót sütnak, amit márci-pánnal töltenek meg. Vacsorára pedig az általuk karácsonykor is fogyasztott ételek kerülnek az asztalra: sózott heringgel és hagymával rakott tejszínes burgonya. Cipruson húsvétkor sajttal és mazsolával töltött süteményt sütnak, az olaszok pedig a tőlük megszokott módon lisztből, tojásból, cukorból és olívaolajból készült süteményt tesznek az asztalra. Görögországban az ország legnagyobb ünnepének tartják a húsvétot, ebből kifolyólag az étkezésre is nagy hangsúlyt fektetnek. A már délután kezdődő és estig tartó lakomán hagyományos étel a nyárson sült bárány és

„Jézus kenyere”, amelynek közepén keresztforma, a szélein pedig tojásformát ábrázoló motívum van.

A húsvétot az Egyesült Államokban vidáman ünneplik. Kevésbé jellemzőek a vallási vonatkozású programok: a templomi szertartások egybeolvadnak a lazább, közösségi ünneplésekkel. Húsvét vasárnapján New York-ban és más nagyvárosokban parádákat, felvonulásokat szerveznek, amelyeken a résztvevők divatos ruhákban és húsvéti fejdíszekben pompáznak. A felvonulást a kezében húsvéti gyertyát vagy keresztet tartó személy vezeti. Az ünnepkör részeként említhetők a böjt előtti karneválok: húshagyókedden kezdődik például a Mardi Gras (Kövér Kedd) karnevál New Orleansban, amelyen turisták ezrei vesznek részt. A programot egyebek mellett koncertek és utcabálok színesítik, valamint karneváli királyt és királynőt választanak. A húsvéti ételek között említhetjük a sonkát, burgonyát, zöltségeket, és itt is megjelenik a tojás, amely különleges szerepet kap. Tradicionális program a Fehér Ház kertjében, sokszor az elnök jelenlétében tartott tojásvadászat, amit „kicsiben” a gyermekes családok is megtartanak saját otthonukban.

Hasonlóan vidáman ünnepelelnek húsvétkor a spanyolok: flamenco táncsal feledtetik a nagyhét, spanyolul Semana Santa bánatát, vidéken és a városokban egyaránt. Az ünnep részeként megemlékeznek a Megváltó által elszenvedett kínokról is: Madrid szűk utcáin körmenetben vezeklők százai vonulnak, akik keresztet cipelnek, sokan pedig vasláncot, béklyót erősítenek a bokájukra, hogy méltó módon emlékezzenek meg Krisztus keresztútjáról. Máltán is öröm és vidámság jellemzi az ünnepet: szombat este megszólalnak a harangok, és az utcákat a feltámadás öröme lepi el különböző díszek, fények, tűzijátékok és felvonulások formájában. Vasárnap reggel örvendező körmenetet tartanak a feltámadt Krisztus szobrával. Érdekesség, hogy Mexikóban a húsvétot

két hétig ünneplik. Hasonlóan Semana Santának nevezik a nagyhetet, ekkor megemlékeznek Jézus életének utolsó napjairól. Húsvét vasárnapján pedig megkezdődik a Pascuának nevezett hét, amely a következő szombatig tart, és amelynek középpontjában a feltámadás ünneplése áll. Ausztráliában parádéval ünnepelelnek húsvétkor, Sydney-ben megrendezik az ún. királyi húsvéti show-t, ahol tánccal, zenével, gazdag ételkínálattal és különböző versenyekkel ünnepelelnek.

A keresztény hit szerint Jeruzsálem Jézus keresztre feszítésének és feltámadásának helyszíne, éppen ezért nem meglepő, hogy a „Szent Városba” hívek ezrei látogatnak el évente, nemcsak húsvét alkalmából.

Jézus ma a világtörténelem legismertebb alakja, ezt bizonyítja az is, hogy időszámításunk az ő születését veszi alapul. Mint ismert, a Jeruzsálemtől néhány kilométerre fekvő Betlehemben született, de Heródes király miatt Józsefnek és Máriának csecsemőjükkel Egyiptomba kellett menekülniük. Végül Názáretben telepedtek le, ahol Jézus harmincéves koráig ácsként dolgozott, majd elkezdett betegeket gyógyítani, és embereket tanítani az Istentől kapott értékekre. Tevékenysége és népszerűsége oly mértékben zavarta a vallási vezetőket, hogy a kivégzése mellett döntöttek. Egyes források szerint Jézust a zsidó ünnep, a Sabbath előtt, körülbelül péntek délután három órakor feszítették keresztre. Ezt felidézve nagypénteken a jeruzsálemi zarándokok óriási tömegekben, keresztet cipelve a hátukon vonulnak végig a Via Dolorosa (fájdalmak útja) nevű úton, melyet Krisztus is megtett a halála előtti órákban.

Húsvét idején tehát Jeruzsálem a nemzetek kavalkádjává válik, a keresztény világ minden tájáról érkeznek zarándokok a Szentföldre az Egyesült Államoktól Európán át a Távols-Keletig, hogy közösen ünnepeleljk meg Krisztus feltámadását. ●

Üvegház – követség és búvóhely

SZÖVEG: **BENEDEK MARIANN**
FOTÓ: **FORTEPAN**

Ismert cég és hely volt a régi Lipótvárosban az 1897-ben, ifjabb Weiss Gyula által alapított tábla- és tükörüveg-nagykereskedés. Kozma Lajos, az Átrium mozi alkotója által tervezett modern üzletház a zsidótörvények hatására történt kényszerbezárásától – 1944 nyarától – kezdve több ezer zsidó származású budapesti és vidéki lakosnak nyújtott menedéket.

AZ ÉPÜLET

A fogalomra vált Üvegház története a 19. századra nyúlik vissza, amikor is ifj. Weiss Gyula megalapította kereskedését. A cég székhelye, a budapesti Vadász utca 29. szám alatti épület ugyan leégett, ám 1933-ban a tulajdonos megbízta Kozma Lajost, a modern Bauhaus stílus ismert magyarországi építészt az új székház megtervezésével. A cél az volt, hogy olyan épület készüljön, amelyben egyszerre lehet bemutatni a cég által kínált építőüveg-választékot és annak felhasználását is. Az építkezés során sokféle építési üveget használtak fel. Így például üvegtéglát, drótüveget, katedrál- és ornamentüveget és vastag szerkezetű öntött üveget. Innen ered az épület neve: „Üvegház” is. A házat

fehér márványüveggel borították, a raktár homlokzati részét tűzbiztos üvegtéglából építették, az előtetőt üvegcsempékből rakták ki. A lépcsőházat márványüveggel borították.

MENEDÉK SZÜLETIK

A második zsidótörvény hatására sorra zártak be az üzletek, s a hajdan mindig nyüzsgő üvegkereskedés lassan teljesen kiürült. Ezekben az években vonult nyugdíjba az alapító, és vette át tőle az üzlet vezetését fia, Weiss Arthur. Az új cégvezető testvéreivel együtt irányította a gyárat, míg munkájától el nem tiltották. A német hadsereg közben megszállta Magyarországot, s készült a zsidók haláltáborokba való deportálásának titkos terve. Amikor Weiss Arthur tudomására jutott a deportálás híre, kísérletet tett a zsidó hitközségi apparátus bevonásával életmentő akciók kidolgozására. Ebben a helyzetben „talált egymásra” Carl Lutz svájci diplomata és Weiss Arthur. Az üzletvezető felajánlotta, így az Üvegházat rendezték be a budapesti svájci követség idegen érdekek képviselőjével megbízott konzuljának hivatala, a kivándorlási osztály számára. Ezzel az épület semleges területté vált, diplomáciai mentességet élvezett. (Egyes írások szerint Carl Lutz volt az, aki „kinézte magának” az épületet.)

Az egész Európában kivételes intézmény több véletlen egybeesésnek köszönhetően jött létre: 1944 nyarán a brit közigazgatás alatt álló Palesztina területére több ezer bevándorlási engedély állt rendelkezésre, és a német, illetve magyar hatóságok is beleegyeztek, hogy 7800 zsidó elutazzon a brit

protektorátus területére. A hadban álló Nagy-Britannia érdekeit Budapesten a semleges Svájc képviselte. Carl Lutz svájci alkonzul korábban Palesztinában dolgozott, ahol az angol hatóságok előtt képviselte a német érdekeket.

Az 1944. július 24-én megnyílt Svájci Nagykövetség Idegenérdek-képviselőtének Kivándorlási Osztályát irányító Lutz és felesége, Gertrud Lutz-Fankhauser, valamint az őket segítő zsidó aktivisták több tízezer, egyes beszámolók szerint 62 ezer ember életét mentették meg akkor, amikor már naponta indultak a szerelvények Magyarország minden tájáról a halálba.

A VÉDLEVELEK

Az Üvegházban működő irodában Lutz irányításával folyt a svájci kormány által engedélyezett 7500 ún. védlevél kiállítása a brit protektorátus területére. A védlevél a kivándorlásra előjegyző, azt engedélyező okmányt jelentette. A dokumentumot magyarul és németül, névre szólóan fényképpel ellátva készítették. Először főként a külföldi haláltáborokba száműzött zsidó kényszermunka-táborosoknak, valamint a még nem deportált vidéki zsidóságnak juttattak védlevelet, valamint azoknak a Budapest külvárosaiban élő zsidóknak, akiket már beidéztek a gyűjtőhelyekre. A kezdetben személyre, majd később egész családoknak szóló védlevél felmutatóját a nyílás fegyveresek nem bántották, a tulajdonosa az első adandó alkalommal valamelyik semleges ország irányába elhagyhatta a Magyar Királyság területét. A védlevélben részesülőkről névlisták készültek, amelyek összeállításában az Üvegházban Lutz tudtával működő cionista aktivisták is segítettek. A kivándorlási listára felkerülő zsidók igazolást (védlevelet) kaptak arról, hogy szerepelnek az ún. „kollektív útlevélben”, és ezzel elvileg mentesültek a diszkriminatív jogszabályok alól. A schutzpassok híre gyorsan terjedt, s hamarosan kígyózó sorok álltak a Vadász utca 29. előtt, abban bízva, hogy családjukkal védlevelet kapnak, és így megmenekülnek a deportálástól. Egyes visszaemlékezések szerint volt olyan nap, hogy a tömeg az egész Vadász utcát elfoglalta, és így akadályozta annak forgalmát. A várakozók olyankor is ellepték az utcát, amikor zsidóknak tilos volt a kijárási, és sokszor csillag nélkül álltak a kapu előtt, tulajdonképpen a saját életüket tették kockára azért, hogy családjukkal „certificat”-hoz jussanak. Az életmentő papírok előállítására nagyüzemi módszerekkel folyt, az első 7500 darabos, a svájciak által jóváhagyott védlevélkvóta gyorsan kimerült. Ekkor a kivándorlási osztály nyomására egy újabb 7500-as kvótát engedélyezett a svájci kormány.

ÉLET AZ ÜVEGHÁZBAN

A Vadász utcai épület nemcsak mint védlevél-kiállító székhely működött, az Üvegház a cionista mozgalom aktivistái is használták. Sok munkatáborból szökött, politikai üldözött,

keresztény hadiszökevény, szövetséges hadifogoly, a németek által megszállt országokból menekült ember is menedékre lelt az üvegfalak között. Nem meglepő, hogy az Üvegház gyorsan megtelt, bár elvben csak azok költözhetek be, akiknek már volt védlevele vagy folyamatban volt annak kiállítása. Kezdetben a bent élő menekültekről létszámnnyilvántartást vezettek, de idővel abbahagyták a lista vezetését. A zsúfoltság enyhítésére kibérelték a Vadász utca 31. alatti épületet, amelyet egy titkos folyosó kötött össze az Üvegházzal, kapuja pedig szinte állandóan zárva volt, mivel megfigyelés alatt állt. Amikor a szomszédos épület befogadóképessége is elérte a felső határt, a Wekerle Sándor u. 15. alatt béreltek újabb helyiségeket. Az 1944. október 15-i Szálasi-féle nyilas puccs után a diplomáciai védelmet élvező épület vonzotta a zsidókat, akik itt bújtak el üldözőik elől. Az elkövetkező két hónapban az Üvegház csaknem háromezer ember menedékhelyévé vált. Elkerülhetetlen volt a túlszűfoltóság. A visszaemlékezések szerint a higiéniai körülmények okozták a legsúlyosabb problémát. A mosakodásra, mosdásra alig volt lehetőség, de a legrosszabb a toalettek hiánya volt, a főépületben összesen csupán három-négy vécé volt. *„Elképesztő állapotok uralkodtak akkor a házban, mosdatlan, kialvatlan emberek, egymás hegyén-hátán gyerekek, felnőttek, mint egy hangyabolyban.”* Az összes iroda, a rakodóhelyiségek, az alagsorok, a padlások, a lépcsőházak és a felvonók is megteltek. Sokan váltottak műszakban aludtak, mert nem volt elég fekvőhely. A nyilas hatalomátvételt követően a deportálások újult erővel folytak, a Budapesten maradt zsidók túlnyomó részének vagyonát és lakásait a nyilas kormány elkobozta, az embereket gettóba zsúfolta. Az „üvegháziak” az üresen maradt, korábban zsidók lakta épületeket használatba vették, ún. „védett házakként” működtették azokat. Ezekben a védett házakban összeköltöztek a családokat, menedéket s védlevelet is biztosítottak, így menekítve meg sok zsidó családot a gettóba kerüléstől.

Az Üvegházban klinika is működött, a budapesti kórházakból eltávolított főorvosok gondoskodtak a betegekről. De volt műszaki osztály mérnökökkel, szerelőkkel, sofőrökkel, valamint sütőde. A kenyeret a védett házakba és a lezárt gettóba is innen szállították, a kerítésen dobálták át az éhezőknek. A kóser konyhára az élelmiszert egy „beszerző gárda” biztosította. A bent élőknek fontos volt, hogy amennyire lehetséges, őrizték a „napi rutint”. Miközben az utcákon a nyilasok fosztogattak, raboltak, gyilkoltak, az Üvegházban az énekkar próbált, nyelvórákat és filozófiai képzést is folytattak. A közbiztonságért az Üvegház fiatal cionistákból álló csoportja felelt. A tagok sokszor fasiszta egyenruhát öltve indultak „beszerző és mentőútra” a városba. Gumibélyegzőket és egyéb, a védlevelek hamisításához használt eszközöket szereztek, amelyeket aztán az Üvegház pincéjében lévő nyomdahelyiségben a hamis papírok gyártására használtak. Ennél jóval veszélyesebb küldetés volt, amikor nyilasoknak öltözve, gépfegyverrel felszerelve mentek a Dunához kivégzésre vonuló csoportokhoz, azt a látszatot keltve, hogy a nyilasokat jöttek leváltani, s a kivégzést végrehajtani. A halálra ítélt zsidókat aztán bemenedéktették az Üvegházba.

AZ ÉLETMENTŐ HAMISÍTÁS

A svájci kormány által engedélyezett, 15 000-es védlevélkvóta gyorsan kimerült, és a svájci konzulátus nem engedélyezte több védlevél kiadását, így az üvegháziak „kénytelenek voltak” hamisított okmányokat kiállítani. Ezeket az Üvegház egyik alagsorában gyártották, színes svájci címerrel, fejléccel és hamis bélyegzőkkel. Fényképek ráragasztására már nem volt mód, és a konzul aláírása is talmi volt. Az életmentő hamisítás Lutz tudtával történt, sőt, a diplomata olykor sürgős dologra hivatkozva elhagyta irodáját, ám pecsétje véletlenül az asztalon maradt. Így a hamis védlevelek többsége pontosan olyan volt, mint az eredeti.

RETTEGÉS ÉS TÁMADÁSOK

A hatóságok számára nagyon hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a ház nemcsak követség, hanem tömegek búvóhelye is egyben. A bent élők napjai állandó félelemben teltek, nem tudták, mikor számíthatnak atrocitásokra. A kijáró emberek közül sokan lebuktak, a hatóságok figyelme csakhamar a követség épületére terelődött. Az Üvegházat s lakóit a nyilaskeresztes csoportok több alkalommal is megtámadták – figyelmen kívül hagyva annak diplomáciai területi jellegét. Az első támadást Carl Lutz határozott fellépése, erőteljes tiltakozása „verte vissza”. A nyilasok rajtaütések során ablakokat törtek be, gépfegyvert használtak, a szomszédos épületek tetejéről igyekeztek bejutni a menedékhelyre.

1944. december 31-én a nyilasok kézigránatokkal és géppisztolyokkal támadtak az épületre és lakóira. Mindenkit – akit megtaláltak – kitereltek az utcára, ahol a fal mentén felsorakoztatták a rémült embereket. Weiss Arthur az utcán szállt szembe a nyilasokkal, és figyelmeztette őket, hogy megsértették a diplomáciai mentességet. Valószínűleg a kiáltozást meghallották a bent lévőek, és telefonáltak az V. kerületi nyilas székházba, ahol néhány vezető rendszeresen megvesztegettek. Nem sokkal később egy nyilas tiszt jelent meg, és visszavonulást parancsolt a megszállóknak. A támadásnak három halott és tizenhét sebesült áldozata volt. Másnap Weiss Arthurt egy nyilas csoport elvitte „tárgyalni”. Soha nem látta többet senki, nem érthette meg, ahogy 1945. január 18-án több mint kétezer ember felszabadult az Üvegházban.

AZ ÜVEGHÁZ UTÓÉLETE

A felszabadulást követően a Vadász utca 29. sorsa szomorúan alakult. Sem építészeti, sem történelmi emlékeit nem sokra becsülték. 1946-ban ugyan Weiss Arthur és a kivégzettek emlékére táblát helyeztek el az épületen, de az később eltűnt. Az 1993-ban elhelyezett új táblát levették, töredékei abban az emlékszobában láthatóak, amelyet a Carl Lutz Alapítvány nyitott az épület egykori garázsának helyén, 2005-ben. Az új bronztáblát 2002-ben avatták fel.

CARL LUTZ

A több ezer életet megmentő diplomata a világháborút követően elismerés helyett elmarasztalást kapott. A svájci kormány a hatáskörének túllépése miatt vizsgálatot indított ellene, s csak 1957-ben ismerte el humanitárius munkájának történelmi jelentőségét. Magyarországtól is csupán egy rövid köszönőlevelet kapott 1948-ban, Dinnyés Lajos miniszterelnöktől. 2010 óta az újpesti alsó rakpart Dráva utca és Margit híd közötti szakasza Carl Lutz nevét viseli. ●

Orbán-napi borünnep

Május 25-én ünnepeljük a szentté avatott, a szőlő és bor, a szőlőművesek, a kocsmárosok és a kádárok védőszentjeként is ismert I. Orbán pápáról elnevezett Orbán napját. Őseink nagy jelentőséget tulajdonítottak az Orbán-naphoz kötődő jóslatoknak, megfigyeléseknek, melyek az időjárást, a termés és a bor mennyiségét, illetve minőségét jelezték előre. Ez a nap meghatározó szerepű a bortermelésben, mert a népszokás úgy tartja, Orbán napján fordulhat az idő utoljára olyan rosszra, hogy a fagy ártson az éppen virágzó szőlőnek, és így rontson a bor várható minőségén. Régen éppen ezért volt szokás köszönetképpen bort vagy koszorút vinni a szobrához vagy a neki szentelt kápolnához, ha megvédte a szőlőtermést a fagytól. Ennek szélsőségesebb esete volt, amikor az Orbán-napi fagy miatt a dühös emberek, akiknek a fagy tönkretette a termését, megdobálták a szent szobrokat. Országszerte rengeteg színes programmal várják az érdeklődőket, hogy együtt ünnepeljék a jó bortermést.

kirakodóvásáron válogathatnak a környék legjobb portékái közül, valamint az idei Szent Orbán Borünnep keretei között ismét látogatható lesz Vörösmarty Mihály egykori présháza is.

Kisnána

2017. május 27.
Kisnána, kishánai vár

Kisnána község bortermelői, folytatva elődeik több évszázados hagyományát, ismét megrendezik Szent Orbán napján a borünnepet a kishánai várban. A tavaszközöntő ünnepélyen a helyi borászok körmenetével, borlátóválasztással, borkóstolással és számtalan kulturális műsorral kedveskednek a szervezők az érdeklődőknek.

Hajós

2017. május 27–28.
Hajós, Hajós Pincefalu

A hajósi pincefaluban több mint 30 éve rendezik meg évről évre május utolsó hétvégéjén a Kalocsa-Sárköz vidék egyik legnagyobb népünnepélyét, a hagyományörző hajósi Orbán-napi Borünnepet. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várnak a háromnapos mezőgazdasági, kulturális és gasztronómiai seregszemlére, mely Kalocsa, Hajós és a térség legkiemelkedőbb turisztikai eseményeként él az emberek tudatában. ●

XXXIII. OTDK Had- és Rendészettudományi Szekció

2017. április 25–27.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Ludovika Campusán a
XXXIII. OTDK Had- és Rendészettudományi Szekciójában

11 egyetem 18 kara és egy határon túli középiskola
21 tagozatban
198 pályamunkával száll versenybe és méri össze tudását.

LUDOVIKA FESZTIVÁL

**KATONAI ELISMERÉSEK ÁTADÁSA
KATONAI, RENDŐRSÉGI ÉS KATASZTRÓFAVÉDELMI BEMUTATÓK
CSALÁDI PROGRAMOK**

2017. MÁJUS 13., LUDOVIKA TÉR

#ludovikafesztivál

A kiadvány a KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001
„A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” című
projekt keretében került kiadásra.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE